

21

Výroční zpráva

Potravinářské komory ČR

21

Výroční zpráva Potravinářské komory ČR

Obsah

Úvodní slovo	3
Potravinářská komora ČR v roce 2021	4
Rozvoj českého potravinářského průmyslu	10
Data z potravinářského průmyslu	20
Legislativa 2021	22
Platforma pro reformulace	32
Vzdělávací akce Potravinářské komory ČR	36
Projekty PK ČR v roce 2021	38
Česká technologická platforma pro potraviny	58
Komunikace a vnější vztahy	62
Orgány PK ČR	66
Řádní členové a partneři PK ČR	68
Sekretariát	70

Rok 2021 byl pro potravinářský průmysl velmi náročný. Koronavirová pandemie neskončila a na výrobce potravin kladla další a další požadavky. Nicméně pandemie trvá již skoro dva roky a za tu dobu jsme nezaznamenali žádné zásadní výkyvy v zásobování. Výroba je plynulá, spotřebitelé měli v nabídce všechny potravinářské výrobky po celou dobu pandemie v takovém sortimentu, na jaký jsou zvyklí. Pravidelné zásobování našich obyvatel potravinami je naprosto klíčové. A v tomto naši potravináři obstáli na jedničku. Za to, jim patří náš velký dík.

V polovině roku ale přišla další velká rána, postupně docházelo ke krachům menších dodavatelů energií a cena elektřiny a plynu se začala prudce zvyšovat. Tato nepříznivá situace se netýkala pouze Česka, ale celé Evropy. Podnikatelé, kteří do této doby čelili pouze o m e z e n í m díky pandemii c o v i d - 1 9 , nyní pocítili p r u d k é z v ý š e n í nákladů.

Ing. Dana Večeřová
Prezidentka PK ČR

K energiím se přidaly i obaly, krmiva, hnojiva a další komodity. Náklady se prudce zvýšily a výrobcům potravin nezbývalo nic jiného než začít uvažovat o tom, jak promítnout tyto zvýšené náklady do cen potravin.

Ačkoliv situace nebyla není jednoduchá věnovali jsem se i hezkým tématům. A to kvalitním českým potravinám, značkám kvality, sále se rozšiřujícím se portfoliu Českých cechovních norem, reformulacím, bezpečnosti potravin a dalším. Možnosti, jak mohou potravináři podporovat svoje výrobky, je několik. A určitě mají co propagovat, ať už jde o čerstvost, kdy potraviny necestují přes celý svět, nebo lokálnost, kdy spotřebitel zná výrobce i původ suroviny. Existují samozřejmě také značky kvality Regionální potravina, KLASA, Česká cechovní norma a další, které zákazníky informují o kvalitních potravinách českého původu. Aktuálně máme v databázi cechovních norem více jak 2000 výrobků.

Česká republika má páté nejbezpečnější potraviny na světě, což je skvělá zpráva. V žebříčku Global Food Security Index, kde výzkumné středisko britského týdeníku The Economist porovnávalo kvalitu a bezpečnost potravin ve 113 zemích světa, patří Česko mezi nejlepší na světě. Umístili jsem se na skvělém pátém místě hned za Finskem, Irskem, Nizozemskem a Rakouskem. Čeští, moravští a slezští potravináři vyrábí jedny z nejbezpečnějších výrobků na světě. Myslím si, že máme být na co pyšní.

Rozhodně je ale třeba, aby stát i nadále podporoval české výrobky. Je nutné vysvětlovat, proč jsou důležité pro ekonomiku, prosperitu, i to, že díky velmi dobře fungujícím dozorovým orgánům, jako je Státní zemědělská a potravinářská inspekce a Státní veterinární správa, máme právě páté nejbezpečnější potraviny na světě. Jsme

jednoznačně pro to, aby Česká republika systematicky a výrazně podporovala české zemědělce a potravináře, musí to být však koncepčně a efektivně. Navrhujeme dále pracovat na cílených dotačních programech, na propojení linky zemědělec – zpracovatel – obchodník, zaměřit se na zvyšování efektivity, snižovat byrokratickou zátěž, dělat efektivní marketingové kampaně a systematicky vzdělávat spotřebitele. To vše jsou vyzkoušené cesty i ze zahraničí. Jdeme po nich a bojujme za skutečné české státní zájmy.

A úplně na konci roku došlo ke změně vlády a tím i směřování českého zemědělství a potravinářství. Odesláním strategického plánu bylo trochu nešťastné. Ministerstvo zemědělství pod vedením ministra Tomana, které strategický plán připravilo a poměrně dlouze o něm diskutovalo se všemi zájmovými skupinami ho EK nedešlalo a nové vedení ministerstva mělo na zapracování svých návrhů minimum času. Nedošlo proto k projednání zásadních změn se všemi oborovými organizacemi, a také proto považuje většina zemědělců změny za zbrklé a zničující. Je však také třeba zdůraznit, že české zemědělství zejména z pohledu velikosti obhospodařovaných hektarů patří v Evropě mezi ojedinelé, a proto se nabízí i jedinečné řešení. Čas ukáže, zda takto masivní podpora prvních 150 hektarů přinese tolik potřebnou změnu. Kofinancování zemědělských projektů financovaných z Programu rozvoje venkova na 65 procent je jistě krok správným směrem.

Na globálním trhu s potravinami dochází každým dnem ke změnám, o kterých by se nám v minulých letech ani nezdálo. Věřím, že potravináři tyto turbulence ustojí a ve spolupráci se zemědělci splní svoje poslání a budou pravidelně a plynule zásobovat naše občany kvalitními a bezpečnými potravinami.

POTRAVINÁŘSKÁ KOMORA ČR V ROCE 2021

Ing. Miroslav Koberna, CSc., ředitel pro strategii a programování PK ČR

Když jsem hodnotil v minulé výroční zprávě předchozí rok, vyjádřil jsem přání, že by bylo dobře, kdyby se takový rok neopakoval příliš často. Bohužel toto přání se nenaplnilo a my jsme jeli na vlně koronavirové pandemie a „Zelené dohody“ i v uplynulém roce.

Pojďme se teď krátce dotknout obou. V případě „Zelené dohody“ byla úvodní vize rozšířena o řadu dalších strategií, majících v podtextu stejné cíle a to vybudování „čistě“, zelené Evropy ať to stojí, co to stojí. Již v únoru loňského roku byl vydán Evropský plán boje proti rakovině, který vyjmenovává hlavní příčiny vzniku rakoviny a jak je EK odstraní, z čehož logicky plyne, že po jejich odstranění bude Evropa „cancer free“. Realizace je ovšem cestou nekonečné řady regulací a opatření, počínaje Evropou bez tabáku, ale také bez alkoholu, bez masa, bez nečistot a kontaminantů, a to vše prostřednictvím zákazů reklamy a marketingu prakticky na vše, zvyšováním daní na vše nezdravé nebo zákazem používání a konzumace téměř všeho. Další byla v březnu Strategie podpory ekologické produkce, naprosto ignorující existenci tržního prostředí v rámci Společného trhu a určující kolik se má ekologických produktů vyrábět. A státy musí zajistit, že se také prodají, a to především za cenu dalších deformací trhu cestou masivních dotací, daňových zvýhodnění a státního marketingu. Jaké budou dopady do produkce a cen potravin je evidentně podružné, stejně tak jako jestli si je spotřebitel a občan vůbec přejí, respektive jestli jsou ochotni za ně platit podstatně vyšší cenu. Ná-

sledující strategie „Cesta ke zdravé planetě pro všechny“ s podtitulem „Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy“ již natolik připomíná komunistická prvomájová hesla, že by mohla být úsměvná, kdyby se v ní nemluvílo o legislativních krocích a vymáhání tohoto všeho zejména na občanech. Je proto s podivem, že všechny ty lidskoprávní organizace, tak akční při malicherných prohřešcích z jiných zemí, nejsou v jednom šiku demonstrující proti těmto strategiím před Evropskou komisí. Další různě zelenou strategií je červnová vize rozvoje venkova pod heslem „Na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040“. Je s podivem, že EK tu zavádí nové datum a to rok 2040, když vše ostatní bude splněno do roku 2030 a co se nestihne tak do roku 2050. Každého, kdo si strategii přečte, a byl někdy v životě na venkově tak napadne, že strategie má k současnému venkovu asi takový vztah jako Babička Boženy Němcové. Je to čtivé a hezky se o tom sní. Současně s tím byla vydána ještě další strategie „Konec doby klecové“ cílicí na zrušení všech „vězení“ pro naše chlupaté nebo opeřené bratry a sestry. Bez diskuse. Lze považovat za správné, že hospodářská zvířata jsou chována v podmínkách vylučujících jejich

týrání, ale jsou to pořád zvířata, primárně chovaná jako zdroj suroviny a naše potrava. Jejich polidšťování a často i nadřazování jejich zájmů nad zájmy lidské společnosti lze považovat za nebezpečnou úchytku a to, že politici nátlakovým akcím aktivistů podléhají, za nebezpečný signál pro většinovou společnost. EK dělá toto vše pro člověka a pouze naplňuje přání evropských občanů. Mimochodem naplňuje přání přesně 0,17 % evropských občanů, aniž by se v rámci demokratických procesů zeptala na názor zbývajících 99,83 % evropských obyvatel třeba v referendu. Za nejproblémovější dokument loňského roku lze bezesporu označit „Fit for 55 – plnění klimatického cíle EU pro rok 2030 na cestě ke klimatické neutralitě“, který zvyšuje jednotlivé cíle EK bez ohledu na připravenost členských států je plnit a obyvatel je platit. Tento dokument byl ke stejnému datu doplněn obsáhlými dokumenty zaměřenými na plnění Pařížské dohody a další. Do konce roku pak byla vydána řada dalších strategií, např. pro lesnictví, půdu nebo opatření proti odlesňování.

Covidová pandemie pokračovala přes letní uvolnění v obdobném rozsahu i na podzim i když ta nejbrutál-

nější opatření zásadním způsobem ovlivňující mezinárodní obchod i tuzemskou výrobu již nebyla přijímána. Pokračoval propad turistického ruchu a tím i dodávek do oblasti veřejného stravování a stejně tak pokračovaly problémy se zajišťováním pracovní síly, ani ne tak z důvodu karantén a nemocnosti jako spíše s ohledem na pokračující překážky pro práci zahraničních pracovníků, kteří se jeví pro fungování celého potravinového řetězce jako naprosto nezbytní. Budeme doufat, že nová vedení ministerstev práce a sociálních věcí a vnitra již nebudou ve vleku odborářských předáků a zaujmou v tomto směru racionální postoj. Bohužel situace se opětovně zhoršila v závěru roku s příchodem nové varianty koronaviru a vzrůstajícím počtem lidí v karanténě. Bohužel kroky minulé ani současné vlády příliš nepodpořily motivaci lidí k očkování a naše výzvy pro operativní očkování přímo v podnicích nebyly nikdy vyslyšeny. Po celou dobu byla výborná spolupráce s ministerstvem zemědělství nebo Hospodářskou komorou, bohužel komunikace s ministerstvem zdravotnictví dlouhodobě nefunguje, a to se nezměnilo ani v současné době.

Dopady obou výše zmiňovaných katastrof do jak soukromého, tak i podnikatelského života jsou zřejmé, a v současnosti začínají teprve nabírat na síle. Zelená dohoda se nám začíná promítat do života cestou taxonomie, cen emisních povolenek a nestabilních obnovitelných zdrojů energie zejména v Německu. Toto vše se projevilo na raketovém růstu cen všech druhů energií, které se postupně promítnou do cen veškerého zboží, ale i dopravy a v případě plynu i do cen obalových materiálů

(plasty) a zemědělské prvovýroby (hnojiva, přípravky na ochranu rostlin, krmiva) a musíme se oprávněně obávat, aby tento zelený experiment několika bruselských politiků ze starých členských zemí z velké míry nezaplátili občané nových členských zemí. U našeho sektoru to vede k rychlému růstu nákladů, který v dohledné době neskončí a v případě potravin bude společensky a politicky obtížné prosadit adekvátní zvýšení spotřebitelských cen. V případě covidu se jedná o rychlý růst mezd a ceny práce, spojené s absolutním nedostatkem lidí na trhu práce díky omezení přístupu zahraničních pracovníků a velkému množství lidí buď na nemocenské, nebo na ošetřování člena rodiny. To je navíc spojeno s trvalým masivním růstem ceny všech obalových materiálů, spojeným zejména v případě dovozů, zejména z Číny a jihovýchodní Asie i s jejich nedostatkem. Stejně dopady má pandemie i do problémů s dodávkami výrobních zařízení a růstem jejich ceny. To vše je navíc spojeno s růstem inflace a se trvalým zpevněním koruny. Takže jak zhodnotit loňský rok? Přežili jsme ale žádná velká sláva.

Potravinářská komora reagovala na pokračující krizový vývoj doma i v zahraničí aktualizací cílů, návrhem adekvátních opatření a jejich promítnutím do hlavních priorit komory. Pro rok 2021 byly hlavní priority opět zaměřeny na udržení ekonomického růstu jednotlivých sektorů a konkurenceschopnosti potravinářského oboru jako celku. Prioritní cíle byly valnou hromadou komory počátkem měsíce června promítnuty do souboru úkolů pro rok 2021. Valná hromada, při aktualizaci cílů zhodnotila naplnění priorit přijatých a realizovaných v předchozích

létech, jejichž vyhodnocení bylo součástí zprávy představenstva za uplynulé období. Pro rok 2021 byly jako hlavní priority komory schváleny:

- Kvalita a spotřeba potravin;
- Hospodářská soutěž a konkurenceschopnost;
- Věda a výzkum;
- Výživa a zdravý životní styl;
- Propagace a komunikace;
- Legislativa;
- Udržitelná výroba a spotřeba potravin a řízení potravinového řetězce;
- Podpora krmivářského průmyslu;
- Vnitřní organizace.

V oblasti ekonomické se v roce 2021 komoře opět dařilo hospodařit přebytkově, což potvrdilo zodpovědnou práci sekretariátu i volených orgánů a všech členů komory aktivních v jednotlivých výběrech, sekcích nebo pracovních skupinách. Sekretariát se ještě po celý minulý rok snažil o aktualizaci členských smluv, kde bylo zapotřebí doplnit ustanovení týkající se ochrany osobních dat a jejich sdílení a promítnutí zvýšených příspěvků. Proces nebyl ani k závěru dalšího roku dokončen a s částí členů je komunikace opravdu složitá.

Priority pro rok 2021 byly postaveny na mnoha aktivitách, mezi jiným zaměřených na pozitivní rozvoj podnikatelského prostředí, zlepšování fungování trhu, zjednodušování legislativy, podpoře exportu a spotřeby kvalitních domácích produktů. Bohužel s ohledem na nouzový stav a nejrůznější plošná omezení, mohla ko-

mora jen okrajově využívat možností jako byla zasedání Podnikatelské rady a kulatých stolů ministra průmyslu nebo ministra zemědělství a jednání pracovních skupin, pro šíření názorů, stanovisek a upozorňování na problémy sektoru. Podílela se na řešení aktuálních otázek podpory exportu, jako je práce se zemědělskými rady na ambasádách v exportně zajímavých zemích a vyhodnocování jejich přínosu pro růst exportu do těchto destinací. Bohužel co se týče podnikatelských misí a účasti na zahraničních veletrzích a výstavách proběhla za celý rok pouze účast na výstavě ANUGA 2021 v Kolíně nad Rýnem a plánovaná podnikatelská mise za účasti ministra zemědělství do Srbska byla zrušena, stejně tak jako všechny další plánované akce.

Marketingové oddělení Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF), připravilo jako každý rok k podpoře kvalitních českých potravin se zaměřením nejen na KLASU ale na všechny značky kvality a původu soutěž „Stříhejte hezky dokola“ na vystřihování log značek kvality, která opět trvala od října do ledna. V předchozím ročníku bylo vystřiháno více než 7 milionů log a pro nás je velice potěšitelné, že se součtem skoro 2 miliony log se hned za KLASOU umístila loga Český výrobek – garantováno Potravinařskou komorou a Česká cechovní norma. Prokázalo se, že zákazníci si umí kvalitní české výrobky najít a kupují je a obdobné výsledky se dají očekávat i v letošním roce.

Pokud se týče naší spolupráce jak s orgány státní správy, tak volenými, je zapotřebí opět vysoce ohodnotit

úroveň vztahů s ministerstvem zemědělství. Spolupráce s ostatními resorty byla komplikovaná a komunikace se příliš nedařila. Co se týče spolupráce, a komunikace se Zemědělským výborem Poslanecké sněmovny nebo jeho Podvýborem pro potravinářství, veterinární činnost a živočišnou výrobu, probíhala, ale v oblasti novel např. zákona o potravinách nebo o významné tržní síle, jsme mnoho společné řeči nenalezli. Kompromisní návrhy byly připraveny s podporou SOCR a HK ČR, a tak se podařilo legislativní proces odblokovat. Zákon o potravinách byl nakonec díky senátním úpravám schválen v přijatelné podobě a kompromisní návrh zákona o významné tržní síle doposud běží legislativním procesem.

V uplynulém období se podařilo ministerstvu zemědělství stabilizovat řadu pro potravináře důležitých oblastí, spadajících pod hlavní priority komory, jako je podpora značky KLASA nebo Regionální potravina nebo výše národních podpor pro potravinářský sektor a podporu České technologické platformy pro potraviny nebo podporu pro působení českých nevládních organizací v Bruselu. I když bohužel na všem, kromě dotačního titulu 13, se podepsala vládní omezení a většina akcí byla postupně zrušena nebo významně omezena.

V rámci novely zákona o potravinách v oblasti dvojí kvality byla schválena textace pro nás přijatelná, a v současnosti se ještě ladí metodické pokyny s pracovníky SZPI. Co se týče oblasti práce dozorových orgánů, stále není dořešena důsledná kontrola porážek na farmě, jak co se týče objemu pro vlastní spotřebu, tak z pohle-

du zdravotního stavu porážených zvířat (nutné porážky). Je to problematika, kterou se budeme muset intenzivně zabírat i nadále, neboť tyto praktiky nám vytvářejí, samozřejmě vedle dovozu, nezanedbatelný segment „černého trhu“ s masem a nekalou konkurencí pro poctivé zemědělce a zpracovatele.

Prioritou komory byla i v uplynulém roce oblast podpor pro potravinářské podniky. Opět jsme vyjednávali v oblasti podpor u národních dotací a Programu rozvoje venkova (PRV). S ohledem na to, že od roku 2017 byly zcela vyčerpány prostředky na podporu inovačních projektů, opatření 16.2.2. „Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh“, podařilo se rozšířit opatření 4.2.1. „Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů“, kde v roce 2020 proběhlo 10. kolo, kam bylo alokováno 1,6 mld korun a byla možná i účast velkých zpracovatelských podniků, na které bylo vyčleněno 650 mil. korun a v loňském roce bylo vyhlášeno 12. kolo za obdobných podmínek, kam bylo nejprve alokováno 1,25 mld korun a posléze doplněno z rezerv o 700 mil. korun.

Pro národní podporu pro potravináře DT13 byla pro rok 2021 alokována částka ve výši 750 milionů korun. Bylo předloženo celkem 60 projektů s požadovanou podporou 1,070 mld korun. Pro letošní rok pak navržena alokace dosahuje opět 750 mil. korun.

Na českém maloobchodním trhu došlo ke stabilizaci spotřebitelské poptávky, která přímo souvisela s pokračováním pandemie a omezením turismu a sektoru veřejného

stravování. Při hodnocení se potvrdilo, že sice došlo k mírnému nárůstu maloobchodních prodejů v souvislosti s vycuceným domácím stravováním rodin po uzavření a následném omezeném otevření restaurací, provozoven rychlého občerstvení ale i školních jídelen, na druhé straně ale výrazný propad gastro sektoru po odchodu turistů měl i nadále významné dopady na ekonomiku potravinářského sektoru. Tyto ztráty jsme v úvodu pandemie vyčíslili po dobu uzavření gastro sektoru na cca 1,5 miliardy týdně a ztráty pokračují i v současnosti i když již s nižší intenzitou. Kompenzace z nejrůznějších anticovidových programů byly v porovnání s výší ztrát v podstatě zanedbatelné a fungovaly snad pouze v oblasti udržení zaměstnanců, kde podniky suplovaly roli státu. Nyní, kdy zřejmě pandemie končí, musíme potvrdit, že zasažení potravinářského sektoru, bylo celkově nižší než ve většině ostatních zpracovatelských sektorů nebo služeb.

Co se týče značek kvality, je možno s potěšením konstatovat, že i přes všechny existující problémy ve společnosti, trvá zájem spotřebitelů o nákup kvalitních a regionálních potravin. Pro nás je jistě potěšitelný zájem obchodních řetězců o podporu kvalitních českých potravin a zařazování jejich privátních značek do systému kvality vyrobeno podle České cechovní normy i zájem o dodávky takto označených produktů od místních dodavatelů.

O implementaci evropského legislativního rámce pro nekalé praktiky, zajišťujícího účinnou kontrolu, vymáhání a sankcionování národními autoritami (ÚOHS), v případě jejího porušování jsme se již zmiňovali. Rovněž tak byla v loňském roce dořešena na evropské úrovni problematika dvojí kvality, na kterou komora dlouhodobě upozorňuje, a došlo k novelizaci směrnice o ochraně spotřebitele obsahující regulaci této oblasti. V současnosti, jak jsme se již zmiňovali, je předpis implementován do zákona o potravinách a my řešíme s dozorovými orgány metodiku kontroly a postupy dozorových orgánů, neboť stále chybí sjednocující evropské předpisy.

K dalším prioritám komory patřila komunikace se spotřebiteli, jejichž role v procesu zpracování, distribuce a spotřeby bude trvale narůstat a jejichž zvyklosti a nákupní preference se mění a měnit budou. To platí zejména o mladé generaci, která si vytyčuje nové priority a pro níž jsou důležitější třeba nutriční hodnoty, způsob výro-

by a pohoda zvířat nebo environmentální dopady, než pouze cena a původ zboží. Spotřebiteli stále chybí dostatek objektivních informací pro zodpovědné rozhodování. V současnosti se zdá, že po velké diskusi kolem je tento systém opuštěn a větší šanci mají systémy typu Eco-Score nebo Planet-Score, které budou kromě nutričního složení zahrnovat také udržitelnost produkce, její dopady na životní prostředí nebo welfare zvířat, včetně sociálních aspektů. I nadále jsme přesvědčeni, že je důležité propagovat značky kvality jako jsou KLASA, Regionální potravina a další, které umožňují zjednodušit spotřebitelskou volbu. Od roku 2011 má komora registrovanou značku „Český výrobek - garantováno Potravinářskou komorou ČR“, a přesto, že se dnes nejedná o klíčovou aktivitu komory, má jej novými smlouvami registrováno 8 společností na 250 výrobcích. Prezentace značky probíhala v loňském roce jak v tištěných, tak elektronických médiích tak i při příležitosti seminářů a akcí pořádaných komorou. Český výrobek má trvale ve veřejnosti pozitivní ohlasy, a to jak ze strany médií, tak ze strany obchodníků. Podle průzkumu agentury STEM/MARK se dlouhodobě umístoval ve známosti mezi spotřebiteli na druhém místě za značkou KLASA. I když původní záměr byl zcela nahradit tuto značku systémem Českých cechovních norem, zájem výrobců i spotřebitelů pokračoval i po zavedení „České potraviny“ ministerstvem zemědělství a způsobil, že po skončení přechodného období v září 2019 komora rozhodla, že jej bude používat dále s tím, že držitelé musí splňovat požadavky zákona, co se týče původu suroviny.

V současnosti je ale klíčovou aktivitou komory v oblasti kvality potravin a informování spotřebitele systém Českých cechovních norem, kterých je v současnosti vytvořeno 335 a do systému je zapojeno celkem 396 firem s 2.135 výrobky, i když tato čísla se neustále mění. Novinkou jsou po normách na výseková masa a další nepracované produkty, které systém ČCN stále více přibližují k vertikálním systémům kvality rakouského typu AMA, normy na krmiva a normy pro chovatele prasat, které umožňují certifikaci chovatelů prasat do systému. Dále by měly být dopracovány normy pro chovatele skotu a drůbeže.

V rámci opatření na propagaci zdravého životního stylu a vyvážené výživy, zejména u dětské populace, podporuje komora spolu s Českou technologickou platformou pro potraviny projekty zaměřené na budování správných stravovacích a životních návyků v rámci projektu „V rytmu zdraví“. Trvá zájem tento projekt rozšířit o spolupráci s dotčenými resorty a školami. V letošním roce máme, v případě zrušení covidových opatření, v plánu rozšíření spolupráce s maloobchodem a obnovení diskusí s ministerstvem zdravotnictví a zdravotními pojišťovnami.

U českého potravinářského a nápojového průmyslu se situace v roce 2021 opět mírně zlepšila. V oblasti výroby potravin došlo u průmyslových výrobců meziročně k nárůstu tržeb o 3,9 % a u nápojů o 1,6 %, ke konci roku pak o 2,5 % (NACE 10) a v loňském roce i u výrobců nápojů (NACE 11) o 9,5 %. Celkově to byly lepší výsledky oproti zpracovatelskému průmyslu jako celku, který sice mezi-

ročně rostl o 11,1 % ale v závěru roku významně oslaboval, celoročně až o 3,2 % na což měl největší vliv výpadek automobilového průmyslu. Objem vývozu i dovozu potravin se zvýšil, přičemž vývoz rostl prakticky stejně rychle jako dovoz. Záporné saldo zahraničního agrárního obchodu se tak prakticky nezměnilo. Celkový dobrý výsledek celého sektoru tak opět táhla domácí poptávka. Tempo růstu dovozu potravin se zvýšilo o 6,5 % a dokonce o 9,3 % u vývozu, ale celkový nepříznivý vývoj salda zahraničního agrárního obchodu zůstal zachován. Za loňský rok se zvýšily meziročně spotřebitelské ceny potravin a nealkoholických nápojů o 14,4 %, u nápojů alkoholických a tabáku o 30,4 %, což bylo způsobeno řadou vlivů, mezi jiným i zvýšením spotřebních daní ale zejména nákladů na suroviny, energie, obaly a pracovní sílu. Rostly i ceny zpracovatelů ale pouze cca 1 %, takže se jim prozatím nedařilo promítat zvýšené náklady do svých cen. Přitom ceny výrobců ve zpracovatelském průmyslu vzrostly o 8,4 % a v průmyslu celkem o 7 %.

V roce 2021 jsme mohli opět sledovat množství cenových výkyvů komodit, vyvolávaných nejrůznějšími vlivy, mezi které i tentokrát patřilo špatné počasí v různých částech světa ale i pokračující epidemie a s ní spojené problémy v logistice, zejména ze třetích zemí a z Asie a setrvalý kritický nedostatek už nejen sezónních pracovníků v zemědělství a potravinářství. Problémy kolem afrického moru prasat a omezení exportu do Číny a jihovýchodní Asii má za důsledek trvale nízké ceny vepřového masa, kde pokračují problémy chovatelů prakticky v celé Evropě bez jasných signálů k řešení. Rovněž tak

pokračují problémy kolem Brexitu a nová éra obchodních vztahů s EU.

Jak jsme již uvedli, v oblasti trhu naplňujeme priority zaměřené na komunikaci se spotřebitelem, na podporu kvalitní produkce, regionálních značek a místních výrobců. Potvrdilo se, že řešením není zpracování na farmě nebo prodej ze dvora a ani na farmářských trzích, ani produkce biopotravin, které společně představují a budou patrně navždy představovat menší část celkové produkce, přestože si tuto oblast nová vláda dala jako jednu z hlavních priorit. I proto neustále zdůrazňujeme nutnost narovnání vztahů s obchodem, zprůhlednění marží a podílu jednotlivých článků potravinového řetězce na jejich rozdělování, omezení slevových akcí a posílení role maloobchodu jakožto prodejce a propagátora místní produkce. V tomto směru komora aktivně vyjednává nejen se Svazem obchodu a cestovního ruchu, ale i s jednotlivými obchodníky, bohužel je v tomto úsilí trvale osamocena.

Mezi významné priority komory patří také oblast podpory inovačního úsilí výrobců, zvýšení podílu potravinářského výzkumu a vývoje na celkových výdajích na vědu a výzkum a zrovnoprávnění základního a aplikovaného výzkumu při hodnocení výsledků a přístupu k finančním zdrojům. V aplikovaném výzkumu a využití jeho výsledků v praxi se zakládá konkurenceschopnost výrobců pro současnost i budoucnost a vytváří se zde zdroje pro podporu základního výzkumu a humanitních oblastí. Komora dlouhodobě vyjednává se všemi zainteresovanými v oblasti výzkumu, vývoje a inovací v rámci České

technologické platformy pro potraviny i Centra zemědělsko-potravinářského výzkumu a inovací, s.r.o., které by se v letošním roce mohlo stát uznanou výzkumnou organizací.

V oblasti inovací proběhl v roce 2021 další ročník „Ceny Potravinářské komory o nejlepší inovativní potravinářský výrobek. Ročníku se zúčastnilo 27 společností s 65 výrobky. S ohledem na to, že v jednotlivých ročnících se nám společnosti opakují, je patrný trend, kdy se firmy i v ČR začínají dělit na inovativní a stagnující. Z důvodu vyšší objektivity hodnocení, byli účastníci opět rozděleni do kategorií podle velikosti na mikropodniky, malé podniky a střední a velké podniky. A kromě reformulace roku se utkali o ceny v oblasti zvláštní výživy, kvality a bezpečnosti. Byly oceněny následující společnosti ve třech kategoriích: první byla reformulace roku, kde byl jako nejlepší výrobek vyhodnocen výrobek společnosti UNILEVER ČR Míšaňek tvaroh a dále byly oceněny výrobky společností Emco spol. s r.o., IREKS ENZMYMA, s.r.o.; Lactalis CZ, s.r.o., MASO UZENINY PÍSEK, a.s., Řeznictví H+H, s.r.o., UNILEVER ČR, spol. s r.o.; Zeelandia spol. s r.o. V kategorii bezpečnost a kvalita potravin ve skupině mikropodnik a malý podnik byl jako nejlepší výrobek vyhodnocen výrobek společnosti Kitl, Kitl Syroh růžový květ. Další výrobky nebyly oceněny. Ve skupině střední a velký podnik byl jako nejlepší výrobek vyhodnocen výrobek společnosti OLMA, a.s., Míša tvarohový Mls. Dále byly oceněny společnosti Hollandia karlovy Vary, s.r.o., Jizerské pekárny, spol. s r.o., Bidfood Kralupy s.r.o., MADETA, a.s. a Nestlé Česko s.r.o.. V kategorii potra-

ny pro zvláštní výživu ve skupině mikropodnik a malý podnik byl jako nejlepší výrobek vyhodnocen výrobek ADVENI MEDICAL, Muffin. V kategorii střední a velký podnik byl jako nejlepší výrobek vyhodnocen výrobek společnosti Ireks Enzyma, Bezlepkový konzumák a dále byly oceněny společnosti Hollandia karlovy Vary, s.r.o., Jizerské pekárny Jizerské pekárny, spol. s r.o., a PENAM. Zástupci společností s výrobky oceněnými jako nejlepší se mohli zúčastnit mezinárodního potravinářského veletrhu ANUGA 2021 v Kolíně nad Rýnem. Certifikáty všem oceněným společnostem byly zaslány poštou namísto jejich předání na opětovně zrušeném potravinářském Žofínském fóru. Všechny výrobky, které byly do soutěže přihlášeny, byly prezentovány ve výstavní expozice Potravinářské komory ČR a České technologické platformy pro potraviny na výstavě Země živitelka 2021 v Českých Budějovicích a dále i mediálně.

Potvrzuje se, že Potravinářská komora a Česká technologická platforma pro potraviny mají nezastupitelnou roli při implementaci nové Společné zemědělské politiky a nastavení systému podpor určených pro inovace u potravinářských výrobců v novém programovacím období. Struktura již končícího Programu rozvoje venkova nabídla podstatné rozšíření možností spolupráce při vývoji a zavádění nových produktů a naše práce byla bezesbýtku zhodnocena i když ne vždy oceněna. Podané projekty, v celkovém objemu přesahujícím 3 miliardy korun, dokládají velký zájem společností a dobře nastavené podmínky čerpání. Struktura projektů potvrzuje náš společný zájem, aby limitované prostředky, které jsou pro

oblast inovací k dispozici, byly využity co nejefektivněji a to tam, kde je možno očekávat celospolečensky významné přínosy. Sem patří zejména zvýšení konkurenceschopnosti potravinářských firem cestou inovací, pokud možno s exportním potenciálem. Rozhodně nechceme, aby dotace sloužily jako sociální dávky k záchraně neúspěšných nebo neschopných.

Pro nadcházející PRV ale i OP TAK v gesci ministerstva průmyslu a obchodu se budeme se stejnou intenzitou věnovat nastavení nových parametrů jak pro „Zelenou dohodu“, tak i pro strategii „Od farmy ke spotřebiteli“. Hlavním tématem bude nepochybně udržitelnost a její promítnutí do celé potravinové vertikály. Pro představené evropské strategie bezesbýtku platí cimmanovské, „můžeme o nich pochybovat, můžeme s nimi nesouhlasit, ale to je tak asi všechno, co můžeme“. Berme proto strategii jako výzvu a příležitost pro aktivní a schopné a jako hrozbu pro líné a neschopné.

ROZVOJ ČESKÉHO POTRAVINÁŘSKÉHO PRŮMYSLU

Ing. Hynek Strnad | člen představenstva

Český potravinářský průmysl historicky patří svým charakterem, stejně jako v celé EU, k významným odvětvím zpracovatelského průmyslu a představuje relativně samostatný článek potravinového řetězce. Jeho význam je dán především tím, že zabezpečuje výživové potřeby obyvatelstva zpracováním převážně části tuzemské agrární produkce a výrobou zdravotně nezávadných, kvalitních a v širokém měřítku dostupných potravin.

Z tohoto pohledu významným aspektem rozvoje potravinářského průmyslu je řádné fungování celého potravinového řetězce, spojujícího tři sektory - zemědělství, zpracovatelský průmysl a obchod. Každá nestabilita v jakékoliv jeho části a strukturální problémy v ekonomice negativně ovlivňují jeho společensky prospěšné fungování, včetně naplňování očekávání spotřebitelů.

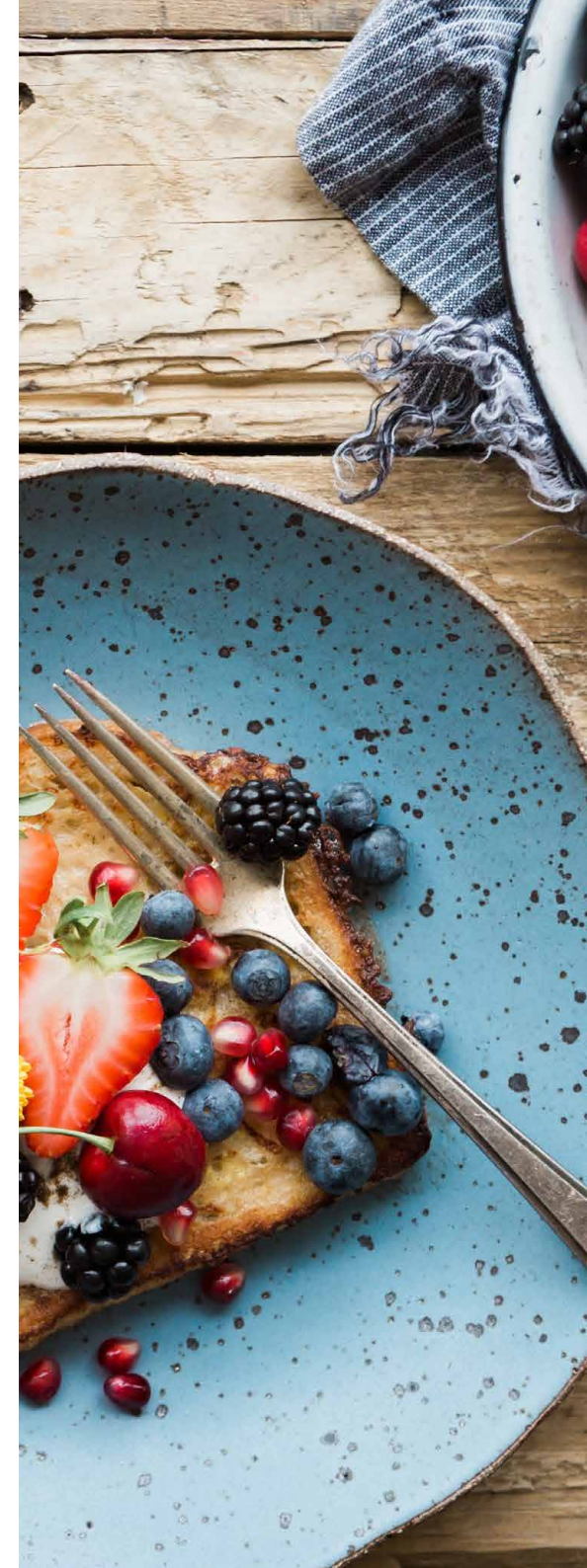
Potravinová politika realizovaná jeho prostřednictvím, pak považuje za svou hlavní prioritu bezpečnost výrobků. Samotná odpovědnost za její dodržení spočívá na jednotlivých provozovatelích potravinářských podniků. Při neustále se rozšiřujícím sortimentu potravin, to znamená stále se zvyšující nároky na zavádění nových technologií a kontrolních mechanismů, spolu se stále aktuálnější povinností šířit zdravotní informace pro zlepšení povědomí spotřebitele o jejich výrobcích.

Celkově i nadále přetrvává nižší efektivnost a produktivita českého potravinářského průmyslu v porovnání s vyspělejšími

zeměmi EU. Velmi pomalu se prosazuje zvyšování produktivity práce především z hlediska snižování nákladů práce resp. počtu pracovníků.

Za nižší celkovou efektivností českého potravinářského průmyslu a dalšími problémy se skrývá mimořádně vysoký podíl počtu malých podniků na celkovém počtu podniků, při jejich relativně malém podílu na celkové produkci a to při nabídce širokého sortimentu potravin s orientací na výrobky s nižší přidanou hodnotou. Nižší efektivnost a exportní výkonnost pak představuje větší závislost na odběratelích v rámci domácího trhu, a to především na obchodních řetězcích s větší ekonomickou silou. Výrobci jsou pak vystaveni nejen cenovým tlakům ze strany odběratelů (obchodních řetězců), s jejich požadavky na co nejnižší ceny výrobků a nepříznivým podmínkám v dodavatelsko odběratelských vztazích, ale i očekáváním spotřebitelů.

Současně roste i rozpor mezi potenciálem českého zemědělství a využitím jeho produkce v domácím potravinářském

průmyslu, který vede k rostoucím vývozům zemědělské produkce - suroviny a dovozům zpracovaných výrobků (často vyrobených z původně domácí suroviny).

Pro dosažení alespoň částečné rovnováhy vůči zahraniční konkurenci jsou využívány podpůrné nástroje jak z úrovně státu, tak i Potravinářské komory České republiky. K rozhodujícím podporám rozvoje výroby potravinářských výrobků a nápojů v roce 2020 - 2021 patřily :

Přímé finanční podpory

Podpora rozvoje výroby potravinářských výrobků a nápojů byla realizována prostřednictvím jednotlivých podpůrných programů. K rozhodujícím patřily:

- v oblasti dotací a podpor v rámci Programu rozvoje venkova, v loňském roce proběhl příjem žádostí v rámci 10. kola, kde bylo opatření pro modernizace otevřeno i pro velké podniky s alokací 1,6 miliardy korun. V rámci 10. kola příjmu žádostí MZe otevřelo dvě operace, a to Investice do zemědělských podniků a Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů. Celková alokace z vládní rozpočtové rezervy na základě usnesení vlády z března 2020 na řešení soběstačnosti pro Program rozvoje venkova byla 3,3 miliardy korun. Na operaci 4.2.1. Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů je alokováno zhruba 700 milionů korun. Příjem žádostí pro 10. mimořádné kolo PRV byl v termínu od 14. července do 4. srpna 2020.

Hlavním smyslem plánovaného kola z PRV bylo investičně podpořit zejména citlivé sektory živočišné a rostlinné výroby, u kterých je saldo zahraničního obchodu, a tím míra soběstačnosti pro ČR nejhorší. Šlo zejména

o chov prasat a drůbeže na maso spolu s nosnicemi. U rostlinné výroby byly podpořeny investice do sektorů ovoce, zeleniny, chmele a konzumních brambor, částečně také do rozšíření plochy vinic.

- národní podpory v rámci Dotačního programu 13 – Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu. Celkový objem dotací v roce 2020 činil 706 mil. Kč, v roce 2019 bylo poskytnuto 550 mil. Kč. Pokud se týká roku 2021 bylo pro tento rok alokovány prostředky ve výši 750 mil. Kč;

- Z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) na léta 2014–2020, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo průmyslu a obchodu, byl podpořen potravinářský průmysl pro zvyšování jeho konkurenceschopnosti. Účast potravinářských podniků se realizovala již od roku 2009 v rámci Operačního programu Podnikání a inovace (OP PI). Prostředky na realizaci OP PI byly tvořeny z 85 % zdroji EU a z 15 % byly spolufinancovány ze státního rozpočtu. Z OP PIK byly v roce 2020 financovány v rámci CZ– NACE 10 „Výroba potravinářských výrobků“ a CZ–NACE 11 „Výroba nápojů“ projekty zaměřené zejména na energetické úspory, inovace, vývoj technologií a produktů či pořízení nových technologií, a to především v oblastech výroby pekařských a cukrářských výrobků, výroby piva, destilace, rektifikace a míchání lihovin, výroby nealkoholických nápojů, stáčení minerálních a ostatních vod do lahví a další. Ve srovnání s rokem 2019 byly výdaje v roce 2020 vyšší o 85,0 mil. Kč

- dále MZe v souvislosti s probíhající pandemií vyhlásilo program AGRICOVID na podporu podnikatelských subjektů působící v oblasti výroby potravin dodávající produkty provozovatelům stravovacích služeb, aby zmírnil negativní ekonomické dopady opatření, která musely přijmout kvůli koronaviru. Do konce roku 2020 bylo vyhlášeno 1. kolo, v rámci něhož se přihlásilo 199 subjektů, z nichž bylo schváleno 177 žádostí s celkovými finančními požadavky ve výši 68 mil. Kč, které byly vyplaceny v průběhu 1. čtvrtletí 2021 .

Nepřímé podpory

Zvyšování kvality potravinářských výrobků přispívá i ke konkurenceschopnosti agrární produkce ČR. O výhodách kvalitních potravin je také nezbytné vhodnou propagací, případně výchovou ke správné výživě, přesvědčit spotřebitele. Kvalitní potravinářské výrobky jsou obvykle certifikovány a označovány tak, aby při nákupu umožnily spotřebitelům lepší orientaci na trhu. Patří mezi ně:

V RÁMCI PODPORY VLÁDY ČR

Značka KLASA

Projekt národní značky KLASA je od roku 2016 součástí režimu státní podpory „Propagační kampaň na podporu kvalitních potravin“. Prioritou je především nabízet spotřebitelům kvalitní potraviny, které vykazují výjimečné kvalitativní charakteristiky, jež zvyšují přidanou hodnotu.

tu a zaručují jedinečnost ve vztahu k běžným výrobkům dostupným na trhu. Hlavním cílem je zejména zvýšit zájem o kvalitu potravin a edukaci veřejnosti v otázce kvality potravin a ovlivnit tím nákupní chování spotřebitelů. Dalším z cílů tohoto projektu je posílit konkurenceschopnost výrobců kvalitních potravin.

Za dobu její existence od roku 2003 se stala značka KLASA nejen prestižní záležitostí pro její držitele, ale především si získala důvěru obyvatel ČR. Značka se uděluje na 3 roky a garantuje, že jsou nabízeny skutečně kvalitní a zdravotně nezávadné potraviny.

Za rok 2020 bylo oceněno 212 výrobků od 90 výrobců. Meziroční pokles počtu oceněných výrobků/výrobců byl zapříčiněn epidemiologickou situací – nemožnost realizovat zasedání hodnotící komise.

V roce 2020 byly na propagaci v rámci Propagační kampaně na podporu kvalitních potravin včetně prezentace potravin značky kvality KLASA čerpány finanční prostředky ve výši 134,7 mil. Kč ze státního rozpočtu.

Regionální potravina 2020

Značku Regionální potravina uděluje na základě krajských soutěží Ministerstvo zemědělství ve 13 krajích ČR nejvyšší kvalitní zemědělským nebo potravinářským

výrobkům. Výrobky musí být vyrobeny z lokálních surovin a mít vazbu na svůj kraj – ať už tradičním způsobem výroby nebo originální regionální recepturou. Odborné poroty vybírají vždy 1 vítězný výrobek v 9 kategoriích.

V roce 2020 se do soutěže přihlásilo celkem 396 výrobců s 1 396 výrobky a bylo oceněno 110 výrobků.

Oceněné výrobky získávají certifikát ministra zemědělství a právo užívat značku Regionální potravina daného kraje po dobu 4 let. Soutěžít o značku Regionální potravina mohou pouze malé a střední podniky do 250 zaměstnanců. Tento projekt byl spuštěn Ministerstvem zemědělství koncem roku 2009. Od roku 2012 jej administruje SZIF.

V roce 2020 byly na propagaci v rámci soutěže Regionální potravina čerpány finanční prostředky ve výši 20,0 mil. Kč ze státního rozpočtu

Biopotraviny

Pravidla pro ekologické zemědělství a produkci biopotravin jsou daná právními předpisy evropskými (nařízení Rady (ES) č. 834/2007 ze dne 28. června 2007 a nařízení Komise (ES) č. 889/2008 ze dne 5. září 2008) a národními (zákon č. 242/2000 Sb.). MZe provádí dozor nad dodržováním těchto právních předpisů, kontrolní a certifikační systém ekologického zemědělství a biopotravin je tak garantován státem.

K 31. 12. 2020 bylo v ČR registrováno 865 výrobců biopotravin. Celkový obrat s biopotravinami českých subjektů, včetně vývozu a jejich spotřeba rostou.

V roce 2020 se konal již 16. ročník informační akce MZe pro spotřebitele „Září – Měsíc biopotravin“. Mottem byl slogan „Kupujte BIO srdcem“. Touto tradiční kampaní chce MZe veřejnosti představit místní biofarmy a výrobce bioproduktů, jejichž nabídka se rok od roku rozšiřuje.

SYSTÉM CHRÁNĚNÝCH ZNAČEK ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ A POTRAVIN

Chráněné značky fungují jako podpora a ochrana zemědělských produktů a potravin. Systém chráněných značek byl zaveden v EU v roce 1993 a jeho smyslem je chránit názvy zemědělských produktů a potravin před konkurencí produktů neprávem se za tyto výrobky vydávajícími.

Ochrana je poskytována na základě zápisu do rejstříku Evropské komise. Jedná se o:

Chráněné označení původu (CHOP)

V současné době je zde evidováno 6 českých výrobků.

Chráněné zeměpisné označení (CHZO)

V současnosti je zde evidováno 5 českých výrobků

Zaručená tradiční specialita (ZTS)

V současné době je zde evidováno 23 výrobků.

V souvislosti s platnou legislativou a přechodným obdobím na 3 roky došlo v září 2019 k ukončení všech smluv na užívání této značky. Nové smlouvy jsou podepisovány se společnostmi, které projevíly i nadále zájem o značku a splňují podmínky dané v zákoně o potravinách pro označení „česká potravina“. V současné době tj. ke konci roku 2021 je přihlášeno 15 společností s 269 výrobky, které naplňují zákonné požadavky na definici „České potraviny“. Vzhledem k velkému zájmu spotřebitelů o výrobky s tímto logem je prodlouženo používání této značky, již v souladu s podmínkami pro užívání označení Česká potravina.

České cechovní normy

V současné době (tj. ke konci roku 2021) se dále úspěšně rozvíjí systém Českých cechovních norem spravovaný Potravinářskou komorou ČR ve spolupráci s Českou technologickou platformou, který byl v roce 2017 zařazen na seznam dobrovolných národních značek kvality, přesněji jako dobrovolný systém certifikace zemědělských produktů v souladu s požadavky Sdělení Komise – Obecné zásady osvědčených postupů EU k dobrovolným systémům certifikace pro zemědělské produkty a potraviny (2010/C 341/04).

V každé cechovní normě jsou specifikovány povinné, přípustné a nepřípustné složky a nadstandardy. ČCN jsou vytvářeny ve spolupráci výrobců, zájmových nebo profesních sdružení, úřadů státní správy a vědecko-výzkumných institucí. Normy zahrnují základní potravinářské komodity.

U celé řady výrobků průběžně dochází k revizím, a to buď názvů nebo složení – úprav receptur.

Počet schválených norem je 309 a počet schválených výrobků včetně balení je 2.117 (stav k 2. 12. 2021), z toho je 27 nových výrobků a 90 revidovaných.

Nadále pak ve spolupráci s příslušnými svazy pokračuje příprava na rozšíření ČCN podél celé potravinové vertikály.

Cena Potravinářské komory ČR o nejlepší inovativní potravinářský výrobek

V průběhu března a června 2021 probíhalo přihlešování do 8. ročníku soutěže. Ve stanoveném termínu se do soutěže přihlásilo 27 společností s celkem 65 výrobky. Hodnocení proběhlo v následujících kategoriích reformulace roku, bezpečnost a kvalita potravin a potraviny pro zvláštní výživu. Výsledky 8. ročníku soutěže byly vyhlášeny dne 26.7.2021. Byly oceněny následující společnosti a výrobky ve třech kategoriích:

a) reformulace roku

(zde se zúčastnily jen střední a velké podniky) jako nejlepší výrobek byl vyhodnocen výrobek **UNILEVER ČR, spol. s r.o.** – Míšánek tvaroh

b) bezpečnost a kvalita potravin

Mikropodnik a malý podnik

jako nejlepší výrobek byl vyhodnocen výrobek **Kitl, s.r.o.** – Kitl Syroh Růžový květ

Střední a velký podnik

jako nejlepší výrobek byl vyhodnocen výrobek **Olma, a.s.** – Míša tvarohový MLS

c) potraviny pro zvláštní výživu

Mikropodnik a malý podnik

jako nejlepší výrobek byl vyhodnocen výrobek **ADVENI MEDICAL, spol. s r.o.** – MUFFin

Střední a velký podnik

jako nejlepší výrobek byl vyhodnocen výrobek **IREKS ENZYMA, s.r.o.** – Bezlepkový Konzumní

V rytmu zdraví

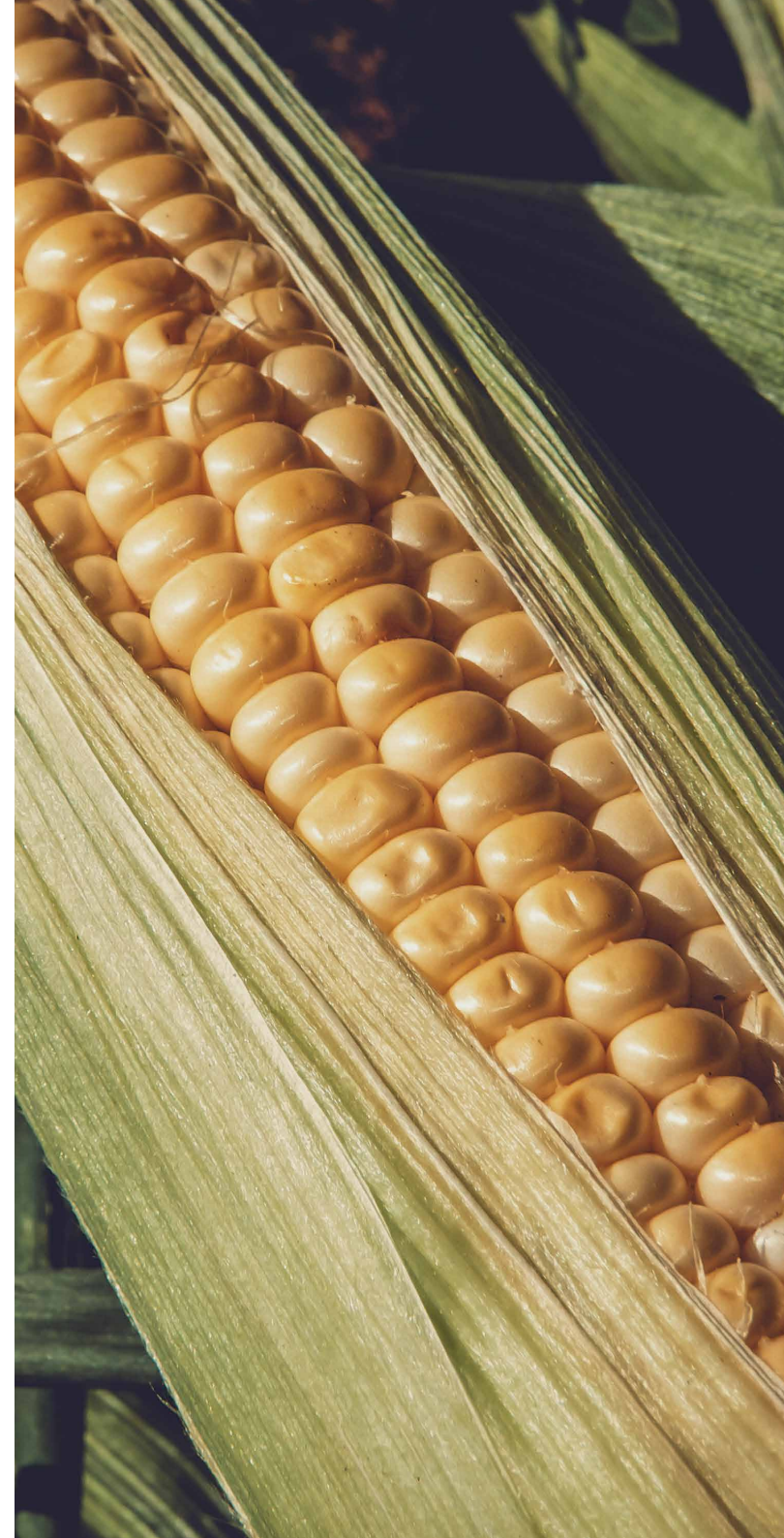
V rámci projektu V rytmu zdraví navazujícího na projekt Hravě žij zdravě proběhlo v průběhu července a září 2021 testování webových stránek (www.vrytmuzdravi.cz) a dne 27.9.2021 začala registrace učitelů. V soutěži je pět vzdělávacích lekcí jako bylo v ukončeném projektu Hravě žij zdravě. Od zahájení do konce roku 2021 se zaregistrovalo 90 tříd a 1000 žáků pátých tříd.

Studentská soutěž „Studenti pro kvalitu potravin“

V červnu 2021 proběhlo národní kolo 2. ročníku soutěže on – line prostřednictvím MS Teams. Všichni soutěžící obdrželi certifikát za účast v národním školním kole. Studenti na prvních třech místech obdrželi certifikát za umístění a všichni vítězové i účastníci obdrželi finanční odměnu.

VÝROBA POTRAVINÁŘSKÝCH VÝROBKŮ A NÁPOJŮ

Z hlediska ekonomického hodnocení tuzemská průmyslová produkce v roce 2020 meziročně klesla o celých 8,0 %. Index průmyslové produkce za zpracovatelský průmysl k bazickému indexu (průměr roku 2015 = 100) dosáhl v roce 2020 na úroveň 105,2, z toho ve výrobě potravinářských výrobků to bylo 107,1 a u výroby nápojů jen 96,3.

Tržby (příjmy) bez DPH z prodeje výrobků, služeb a zboží v ČR ve sledovaném roce 2020 za obě hodnocené výroby, tj. potravinářské výrobky (CZ-NACE 10) a nápoje (CZ-NACE 11) celkem, u podniků s 50 a více zaměstnanci, meziročně vzrostly pouze o 1,3 %, z toho u potravinářských výrobků o 3,9 %, zatímco u výroby nápojů nastal pokles o 8,4 %. Uvedený propad u nápojů vyplynul z opatření proti pandemii, která zbrzdila, resp. po určitou dobu téměř zastavila, jejich prodej, zejména piva.

Objem tržeb u obou hodnocených potravinářských odvětví za rok 2020 dosáhl 331,3 mld. Kč. (za výrobu potravinářských výrobků bylo vykázáno 269,3 mld. Kč a za výrobu nápojů 62,0 mld. Kč).

Ceny výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu v hodnoceném roce 2020 meziročně klesly o 1,4 %, ale u potravinářských výrobků, nápojů a tabáku vzrostly o 3,5 %. Ceny u skupiny potravinářských výrobků a souvisejících služeb a prací se navýšily o 2,1 %. Vzestup cen nastal zejména ve 4. čtvrtletí 2020. U potravinářských výrobků vč. souvisejících služeb a prací činil růst jen 1,5 %. U jednotlivých skupin výrobků byl vývoj diferencovaný. Nejvyššího růstu bylo dosaženo u skupiny ostatních potravinářských výrobků, a to o 4,5 %, a u zpracovaného a konzervovaného masa a výrobků z masa, kde navýšení činilo 3,4 %. Nejvyšší pokles byl zaznamenán u krmiv, který však činil pouhé 1,0 %. U nápojů se ceny mírně zvedly, a to o 0,5 %.

Jednotlivé **potravinářské výrobní obory**, resp. jejich skupiny, reprezentované soubory podniků s 50 a více zaměstnanci, se v roce 2020 vyvíjely takto:

Výroba masa a masných výrobků vč. drůbeže i v hodnoceném roce 2020 patřila ke stěžejním oborům potravinářské výrobní struktury. Podíl tržeb v této struktuře však meziročně mírně klesl, na čemž se podílil podobor výroby masných a drůbežích výrobků. Nárůst tržeb naopak zaznamenal podobor zpracování a konzervování masa. Příznivý vývoj u nejvýznamnějších podniků s nejvyššími aktivy dosáhl obor u indikátoru přidané hodnoty.

Zpracování ryb vykazuje ve výrobní struktuře výroby potravin minoritní podíl, a proto bylo přiřazeno k výrobě krmiv. Stále ve spotřebě ryb, a tím i v produkci, přetrvává sezónnost. Zpracování ryb bylo i v roce 2020 úzce spojeno s jejich produkcí, zejména v místech s rybníčním hospodářstvím. Za hlavní chovanou rybu v ČR je považován kapr.

Zpracování ovoce, zeleniny a brambor jako obor meziročně mírně posílilo svou pozici v oborové struktuře odvětví. V roce 2020 podíl oboru na této struktuře měřeno tržbami činil 2,6 %. Produkce se opírala zejména o vyšší domácí sklizeň ovoce i brambor, ale také o importované suroviny z dovozu. To vedlo k meziročnímu růstu přidané hodnoty oboru, jako jednoho ze stěžejních indikátorů efektivnosti, u nejvýznamnějších podniků.

Výroba rostlinných a živočišných tuků a olejů v roce 2020 měřeno ukazatelem tržeb svou pozici v oborové struktuře mírně oslabil, i když úroveň tržeb udržela. Po stránce efektivnosti tato výroba (u nejvýznamnějších podniků s vysokými aktivy, které v tomto oboru převládají) objem přidané hodnoty meziročně neudržela.

Výroba mléčných výrobků měřeno podílem tržeb v oborové struktuře mírně posílila, a to o 0,2 p. b. Zůstává tak i v roce pandemie významným segmentem výroby potravin. Tím se obor stal díky příznivému meziročnímu surovinovému zabezpečení, především z domácí produkce. Posílila také vcelku výrazně tvorbu přidané hodnoty u nejvýznamnějších podniků, a to díky sortimentním změnám u konzumních mléčných výrobků.

Výroba mlýnských a škrobářských výrobků, v níž výrazně dominuje mlýnská výroba, v hodnoceném roce 2020 v oborové struktuře mírně posílila svou pozici, měřeno ukazatelem tržeb, které navýšila. Lepšího výsledku nebylo dosaženo s ohledem na regionální nevyrovnanost nakupované suroviny, zejména potravinářské pšenice, a kvůli poklesu tržeb za škrobářské výrobky.

Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků jako jeden z významných oborů ve sledovaném roce 2020 svou pozici v oborové struktuře neudržel, i když jeho tržby mírně rostly. Významnou roli v hodnoceném roce sehrály i nízké ceny a tím i oslabená hodnota produkce běžných pekařských a cukrářských moučných výrobků. Pozitivní byl jejich pravidelný denní rozvoz. Změna sortimentní skladby, která se orientovala spíše na cenově odlišné výrobky jako jsou suchary a trvanlivé cukrářské výrobky, měla pak pozitivní dopad i na vyšší tvorbu přidané hodnoty u nejvýznamnějších podniků.

Výroba ostatních potravinářských výrobků představuje členitou výrobní strukturu především na bázi rostlinné produkce – cukru, kakaa, čokolády a cukrovinek, zpracování čaje a kávy – a další výrobu, zejména vyšší fáze zpracování jako jsou hotové pokrmy, homogenizo-

vané a dietní potraviny aj. Tato skupina svou výkonnost, měřeno podílem tržeb, v hodnoceném roce v oborové struktuře výrazně posílila. Důvodem je růst tržeb především u výrobců cukru, který byl skupován do zásoby, a u hotových jídel, při plošně přijatých opatřeních, které po určitou dobu omezily gastronomii v daném roce. Nákup cukru a hotových jídel ve vyšší cenové hladině se pozitivně odrazil ve výrazném meziročním růstu tvorby přidané hodnoty této skupiny výrob.

Výroba průmyslových krmiv podle podílu tržeb v roce 2020 výrazně posílila, a to o 0,6 p. b. Tento vývoj je v souladu s růstem ukazatele tržeb. Také tvorba indikátoru přidané hodnoty u nejvýznamnějších podniků se meziročně významně zlepšila, zejména u podoboru krmiv pro hospodářská zvířata. Obor zpracování ryb, který byl ČSÚ přiřazen k tomuto oboru, je minoritní a výše již byl hodnocen.

Výroba nápojů jako celek meziročně, měřeno tržbami, značně oslabila v oborové struktuře sektoru, a to až o 1,9 p. b. Tato zhoršená pozice vyplynula ze zásahů k potlačení pandemie. Zásahy působily plošně a poměrně po dlouhé období s výjimkou rozvolnění. Velký propad produkce nastal především v důsledku uzavření gastronomie. Ani mírný cenový růst u nápojů situaci sektoru příliš nezlepšil. I když dopad se u jednotlivých výrob nápojů liší, celkový objem přidané hodnoty u nejvýznamnějších podniků výrazně meziročně poklesl. Podílejí se na tom všechny výroby nápojů, byť se přijala na úrovni oboru a podnikatelských subjektů některá mimořádná opatření, jako např. změna struktury stáčení piva či dovoz pivo ke klientovi aj. Celkovou situaci nezměnilo ani to, že o některé lihoviny byl zvýšený zájem, např. o whisky či rum.

Podle registru ČSÚ počet podnikatelských subjektů zařazených do potravinářské výroby a výroby nápojů v posledních letech roste. Celkový počet subjektů obou výrob v roce 2020 dosáhl 28 741 jednotek. Meziročně je tento počet jednotek vyšší o 1 392 firem. Subjekty zařazené do registru nejsou všechny ekonomicky aktivní, což platí zejména pro fyzické osoby. Skladba využívaných právních forem se meziročně mění, přičemž v roce 2020, obdobně jako v roce 2019, se nejvíce rozšířil počet firem fyzických osob.

U jednotlivých sledovaných právních forem potravinářské výroby a výroby nápojů se jejich počet meziročně vyvíjel takto:

- celkový počet fyzických osob, z nichž většina podniká podle živnostenského zákona, avšak nezapsaných v obchodním rejstříku, se v roce 2020 dále meziročně

rozrostl, a to o 1 168 subjektů na 22 131 osob. Růstový trend u těchto subjektů nastal v důsledku sílící poptávky po potravinách v celkově nejisté době ovlivněné pandemií. Co se týče výrobních oborů, pak tato skupina výrobců zahrnuje zejména drobné výrobce pečiva a cukrářských výrobků či masných výrobků. Současně jde o poměrně rychlou a kapitálově nenáročnou formu založení těchto subjektů;

- početně výrazně zastoupenou právní formou u obchodních korporací i v roce 2020 byly s. r. o., což je dáno jednodušší formou vzniku i správou těchto subjektů v porovnání s některými jinými korporacemi. V roce 2020 se tato forma podnikání uplatňovala u 5 999 firem, což představuje další rozšíření této právní formy. Meziroční přírůstek činil 243 společností;
- počet akciových společností v posledních letech mírně klesá. V roce 2020 podnikalo v této právní formě 397 a. s.;
- v právní formě družstva podnikalo v roce 2020 obdobně jako v předcházejících letech jen 57 subjektů.

Výrobci potravin a nápojů využívají k podnikání i jiné právní formy, jako je komanditní společnost aj., avšak ani v hodnoceném roce 2020 nebyly příliš zastoupeny.

Z údajů ČSÚ vyplývá, že z hlediska velikosti (sleduje průměrné počty subjektů se 100 a více zaměstnanci) převládaly v roce 2020, obdobně jako v minulých letech, podniky od 100 do 199 zaměstnanců. Pro potravinářský průmysl v ČR je charakteristické, že s rostoucí velikostí podniků jejich počet klesá.

Výkonnostně nejvýznamnější velikostní kategorií – posuzováno podle absolutního objemu tržeb (příjmů) bez DPH z prodeje výrobků, služeb a zboží – předsta-

vovaly v roce 2020 podniky s 200 až 499 zaměstnanci, s objemem těchto tržeb 97,8 mld. Kč. Další kategorie podle uvedeného ukazatele byly v roce 2020 podniky od 100 do 199 zaměstnanců, a to s objemem 75,4 mld. Kč. Tyto dvě kategorie podniků se na tržbách u výroby potravinářských výrobků a výroby nápojů (CZ-NACE 10 a CZ-NACE 11) podílely nejvíce, a to 52,3 %.

V kategorii potravinářských podniků s 50 a více zaměstnanci v roce 2020 v meziročním porovnání podle počtu podniků, obdobně jako v minulých letech, dominuje výroba pekařských a cukrářských výrobků, i když tento obor počet podniků v obtížných podmínkách roku 2020 snížil. Co do počtu podniků je početnou kategorií také výroba ostatních potravinářských výrobků, která je svým výrobním zaměřením velmi členitá a jejím základem jsou především výroby využívající suroviny rostlinného původu (výroba cukru a také kakaa, čokolády a cukrovínek) i produkce vyššího stupně zpracování agrárních surovin – výroba hotových pokrmů, polévek, dietních potravin aj., po nichž je stále větší poptávka či zpracování čaje a kávy a výroba koření a aromatických výrobků.

Mezi obory s vyšším počtem podniků lze zařadit i obor zpracování masa a výroby masných výrobků, který zahrnuje i výrobu a zpracování drůbeže. Některé obory jsou poměrně koncentrované (výroba olejů a tuků, průmyslová krmiva), nebo mají převážně regionální charakter (zpracování ryb).

V roce 2020 dosáhl export v oblasti potravin 119,4 mld. Kč a nápojů 17 mld Kč tj. oproti roku 2019 celkově nárůst o 4,1 mld korun. S ohledem na nárůst exportu ve

vztahu k dovozu došlo u potravin ke snížení záporného salda zahraničního obchodu o 4 mld Kč. U nápojů pak v souvislosti s poklesem dovozů o cca 2 mld Kč došlo prakticky k nárůstu kladného salda zahraničního obchodu o 0,5 mld Kč. Celkově objem salda obchodní bilance u potravinářských výrobků a nápojů dosáhl v roce 2020 záporné hodnoty -40,8 mld. Kč, zatímco v roce 2019 tato hodnota činila - 44,7 mld. Kč.

Rozhodujícími vývozními teritorii u výroby potravinářských výrobků a výroby nápojů je Německo, Slovensko a Polsko. Významnými odběrateli jsou také Rakousko a nadále navzdory embargu Rusko. Nejvýznamnějšími dovozními teritorii jsou pak zejména Německo, Polsko, Itálie, Španělsko a Nizozemsko. V rámci třetích zemí jsou našimi hlavními dodavateli Norsko, Vietnam a Turecko.

Komoditní skladba českého agrárního vývozu a dovozu v kategorii potravinářské výrobky a nápoje z podrobnějšího pohledu představovala v kategorii vývozu v roce 2020 především „přípravky používané k výživě zvířat“, „potravinové přípravky jiné“, „pekařské výrobky“ (tj. pečivo, sušenky, oplatky apod.), „nezahuštěné mléko a smetana“, „čokoláda a ostatní kakaové přípravky“, „pivo“, „řepkový olej (s nízkým obsahem kyseliny erukové)“ a „sýry a tvaroh“.

Mezi nejvíce dovážené zboží do ČR v roce 2020 patřily „vepřové maso“ (s 6,8% podílem, tj. pokles podílu o 0,3 p. b. v meziročním porovnání), „pekařské výrobky“, „přípravky používané k výživě zvířat“, „potravinové přípravky jiné“, „sýry a tvaroh“, „čokoláda a ostatní kakaové přípravky“, „káva“, „víno“ a „maso a droby drůbeže“.

Zahraniční obchod s potravinářskými komoditami se převážně realizuje v rámci jednotného trhu EU, ale vyhledávána jsou i další teritoria. Vývoz potravin je realizován především výrobci potravin, a to nejen velkými společnostmi a firmami se zahraniční účastí. Nedostatkem však je, že v tuzemském portfoliu firem jsou i nadále postrádány exportní společnosti schopné profesionálně zastupovat tuzemské výrobce na zahraničních trzích a kompletovat jejich dodávky pro zahraniční odběratele.

Významnou úlohu při realizaci zahraničního obchodu čím dál tím více sehrávají zřízení agrární diplomaté působící ve vybraných zemích. Na druhou stranu je nutné se zmínit, že stále nedošlo k požadovanému snížení importu potravin, realizovaného jak zahraničními maloobchodními řetězci, tak i některými specializovanými obchodními společnostmi. Zásadní však je, že dozorové orgány sledují, aby do ČR nebyly předmětem importu ať již komodity pro další zpracování, tak finální, které by byly rizikové z hlediska zdravotní nezávadnosti.

Z uvedeného hodnocení výroby potravin a nápojů vyplývá, že k hlavním prioritám pro další období bude patřit přiměřená potravinová soběstačnost, konkurenceschopnost a efektivnost výroby potravin a v neposlední řadě také bezpečnost potravin a ochrana spotřebitele. Strategickým záměrem zůstává i nadále trvale udržitelný rozvoj, k němuž patří zlepšování vztahů odvětví k životnímu prostředí. Pro další vývoj odvětví bude nezbytné dále snižovat energetickou náročnost, zejména u starších kapacit. Modernizace výrobní kapacity by se měla zaměřit na lepší uspokojování náročnější poptávky po potravinách a prokazovat vysokou výkonnost. Určitým omezením či rizikem dalšího vývoje mohou být negativní

důsledky globalizace spočívající v tržních nerovnoměrnostech či výhledově situace v EU v rámci post covidové doby a napětí v mezinárodních vztazích.

Další rozvoj potravinářského průmyslu se také neobejde bez dlouhodobějšího budování důvěry spotřebitelů. Nadále je nezbytné rozvíjet regionální vazby formou podpory lokálních a regionálních trhů s vazbou na domácí malé producenty a zpracovatele. Současně s tím, ale musí pokračovat technologická koncentrace podniků s produkcí především pro nadregionální trhy.

Z hlediska dlouhodobého vzdělávání spotřebitelů významným krokem je právní vymezení pojmů „česká potravina“ a „vyrobena v České republice“, které musí spolu s úšinnou marketinkovou podporou přispět k lepší orientaci spotřebitelů v systémech označování potravin a zdůraznění českých potravin.

Celkovou situaci v potravinářství z hlediska příštího vývoje by měla zlepšit i úžší spolupráce podnikatelské báze s vědou a výzkumem, zejména aplikovaným, a systémem podpor, plynoucích z fondů založených v rámci Společné zemědělské politiky EU, ale i z národních zdrojů. V tomto směru z hlediska hledání nových směrů a inovací v potravinářském průmyslu je nezbytné nadále posilovat efektivní český výzkum, zejména technologický, s širokým potenciálem výsledků, který bude nabízet výsledky zejména menším a středním podnikům bez vlastního výzkumu.

Stejně jako v ostatních zemích EU musí i vláda ČR vytvářet reálná podpůrná opatření k rozvoji potravinářského průmyslu, a to jak z hlediska zlepšování jeho inovační

schopnosti, tak i ve vytváření rovnocenných podmínek na tuzemském a zahraničním trhu. Zhoršení podmínek pro podnikání v tomto oboru oproti zahraniční konkurenci by mělo nejen pro toto odvětví, ale i pro celou českou ekonomiku vážné důsledky. Zkušeností ostatních zemí EU ukazuje, že při významné podpoře státu v oblasti výzkumu a vývoje a výživové politiky, která bude navazovat podporu rozvoje kvality života. Ize této situaci předejít. Tento trend plně podporuje i Potravinářská komora ČR v rámci svých aktivit a to především vytvořením a podporou České technologické platformy pro potravinu, která se zaměřuje na všechna tyto aspekty..

Mezi obory s vyšším počtem podniků lze zařadit i obor zpracování masa a výroby masných výrobků, včetně výroby a zpracování drůbeže. Zbývající obory jsou většinou koncentrované (výroba olejů a tuků, průmyslová krmiva).

Z meziročního porovnání vyplývá, že u většiny oborů u této kategorie podniků s 50 a více zaměstnanci se počet firem v hodnocených letech (2018 a 2019) příliš neměnil.

V roce 2019 dosáhl export v oblasti potravin 120 mld. korun a nápojů 18,6 mld korun tj. oproti roku 2018 celkově nárůst o 7,3 mld korun. S ohledem na současný nárůst dovozů o celkově 11,3 mld Kč došlo u potravin k nárůstu záporného salda zahraničního obchodu o 4,6 mld Kč. U nápojů pak v souvislosti s nárůstem dovozů o cca 0,8 mld Kč došlo prakticky k zachování kladného salda zahraničního obchodu. Celkově objem salda obchodní bilance u potravinářských výrobků a nápojů dosáhl v roce 2019 záporné hodnoty -39,7 mld. Kč, zatímco v roce 2018 tato hodnota činila - 34,6 mld. Kč.

Rozhodujícími dovozními teritorii u výroby potravinářských výrobků v roce 2019, obdobně jako v roce 2018, byly sousední Německo (25 %) a Polsko (19 %) – členské země EU. U vývozních teritorií u těchto produktů je největším teritoriem Slovensko (25 %), které následuje Německo (19 %) a Polsko (10 %).

Rozhodujícími dovozními teritorii u výroby nápojů v roce 2019, obdobně jako v roce 2018, byly Německo (15 %) a Itálie (12 %) – členské země EU. U vývozních teritorií u těchto produktů je největším teritoriem Slovensko (27 %), které následuje Německo (14 %) a Polsko (13 %).

Komoditní skladba českého agrárního vývozu a dovozu v kategorii potravinářské výrobky a nápoje z podrobnějším pohledu představovala v kategorii vývozu v roce 2019 především, „přípravky používané k výživě zvířat“, „pekařské výrobky“ (tj. pečivo, sušenky, oplatky apod.), „potravinové přípravky jiné“, „nezahuštěné mléko a smetana“ (ve velké míře surové mléko), „pšenice“, „pivo“, „čokoláda a ostatní kakaové přípravky“, „řepkový olej (s nízkým obsahem kyseliny erukové)“ a „sýry a tvaroh“.

Mezi nejvíce dovážené zboží do ČR v roce 2019 patřily „vepřové maso“ (s 7,1% podílem, tj. nárůst podílu o 0,6 p. b. v meziročním porovnání), „pekařské výrobky“, „sýry a tvaroh“, „potravinové přípravky jiné“, „čokoláda a ostatní kakaové přípravky“, „přípravky používané k výživě zvířat“, „káva“, „maso a droby drůbeže“ a „víno“.

Zahraněční obchod s potravinářskými komoditami se převážně realizuje v rámci jednotného trhu EU, ale vyhledávána jsou i další teritoria. Vývoz potravin je realizo-

ván především výrobci potravin, a to nejen velkými společnostmi a firmami se zahraniční účastí. Nedostatkem však je, že v tuzemském portfoliu firem jsou postrádány exportní společnosti schopné profesionálně zastupovat tuzemské výrobce na zahraničních trzích a kompletovat jejich dodávky pro zahraniční odběratele.

Významnou úlohu při realizaci zahraničního obchodu čím dál tím více začínají sehrávat, i zřízení agrární diplomaté působící ve vybraných zemích. Na druhou stranu je nutné se zmínit, že výrazně vzrostl import potravin, realizovaný jak zahraničními maloobchodními řetězci, tak i některými specializovanými obchodními společnostmi. Zásadní však je, že dozorové orgány sledují, aby do ČR nebyly předmětem importu ať již komodity pro další zpracování, tak finální, které by byly rizikové z hlediska zdravotní nezávadnosti.

Z uvedeného hodnocení výroby potravin a nápojů vyplývá, že k hlavním prioritám pro další období bude patřit přiměřená potravinová soběstačnost, konkurenceschopnost a efektivnost výroby potravin a v neposlední řadě také bezpečnost potravin a ochrana spotřebitele. Strategickým záměrem zůstává i nadále trvale udržitelný rozvoj, k němuž patří zlepšování vztahů odvětví k životnímu prostředí. Pro další vývoj odvětví bude nezbytné dále snižovat energetickou náročnost, zejména u starších kapacit. Modernizace výrobní kapacity by se měla zaměřit na lepší uspokojování náročnější poptávky po potravinách a prokazovat vysokou výkonnost. Určitým omezením či rizikem dalšího vývoje mohou být negativní důsledky globalizace spočívající v tržních nerovnoměrnostech či výhledově situace v EU po Brexitu, s ohledem na pozici ČR, tedy země s otevřenou ekonomikou.

Celkovou situaci v potravinářství z hlediska příštího vývoje by měla zlepšit i úzká spolupráce podnikatelské báze s vědou a výzkumem, zejména aplikovaným, a systém podpor, plynoucích z fondů založených v rámci Společné zemědělské politiky EU, ale i z národních zdrojů. I přes poskytované podpory potravinářským a zemědělským podnikům v souvislosti s pandemií COVID 19 v roce 2020 se s ohledem na výsledky potravinářského sektoru nepodaří eliminovat její dopady na strukturu a ekonomiku oddílu v důsledku snížení výroby a změnou skladby odbytu v neprospěch veřejného stravování. Lze očekávat, že v souvislosti s výsledky roku 2020 dojde k zúžení podnikatelské báze některých oborů, zvýší se zadluženost, případně dojde k urychlení procesu výrobní koncentrace.

Česká republika jako země s otevřenou ekonomikou, bude muset především posilovat efektivní vazby zpracovatelů na domácí zemědělství. Strategickým záměrem je i trvale udržitelný rozvoj, k němuž patří zlepšování vztahů odvětví k životnímu prostředí. Lze očekávat, že příští vývoj bude také spojen se snižováním energetické náročnosti a vytváření efektivnější potravinářské logistiky. Výrobní kapacity se budou koncentrovat, digitalizovat s uplatněním robotizace a budou pružně reagovat na stále náročnější poptávku po potravinách.

Stejně jako v ostatních zemích EU musí i vláda ČR vytvářet reálná podpůrná opatření k rozvoji potravinářského průmyslu, a to jak z hlediska zlepšová-

ní jeho inovační schopnosti, tak i ve vytváření rovnocenných podmínek na tuzemském a zahraničním trhu. Zhoršení podmínek pro podnikání v tomto oboru oproti zahraniční konkurenci by mělo nejen pro toto odvětví, ale i pro celou českou ekonomiku vážné důsledky. Zkušeností ostatních zemí EU ukazuje, že při významné podpoře státu v oblasti výzkumu a vývoje a výživové politiky, která bude navazovat podporu rozvoje kvality života. Lze této situaci předejít. Tento trend plně podporuje i Potravinářská komora ČR v rámci svých aktivit a to především vytvořením a podporou České technologické platformy pro potraviny, která se zaměřuje na všechna tyto aspekty.

Použito dostupných podkladů ze Zprávy o stavu zemědělství za rok 2020.

Data

Výroba vybraných produktů

Potravinářské výrobky a nápoje	Měrná jednotka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Maso hovězí čerstvé nebo chlazené	t	57 890	68 736	65 884	70 585	77 429	73 217
Maso vepřové čerstvé nebo chlazené	t	200 345	229 017	232 332	229 932	218 792	226 450
Drůbež čerstvá nebo chlazená	t	47 137	46 614	45 876	48 298	51 121	49 738
Drůbež zmražená	t	8 891	8 621	7 594	7 050	7 129	5 305
Brambory upravené a konzervované	t	44 525	45 419	47 833	50 083	49 877	48 731
Zelenina zmražená	t	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
Zavařeniny, želé, marmelády	t	42 695	37 259	36 678	37 918	37 216	36 245
Mléko a smetany s obsahem tuku do 6%	t	786 523	751 687	739 931	703 073	703 561	721 311
Mléko a smetany s obsahem tuku nad 6%	t	47 367	62 727	60 207	47 092	50 867	54 706
Máslo	tis.l	50 888	50 475	48 317	45 216	37 925	38 284
Sýry a tvaroh	t	154 789	163 481	161 920	163 005	174 255	182 995
Mléčné výrobky kysané	t	181 834	195 770	198 564	199 141	191 364	195 432
Mouka pšeničná	t	738 907	743 231	720 152	725 141	721 180	720 988
Chléb čerstvý	t	274 725	263 950	266 724	258 465	253 533	238 023
Pečivo čerstvé běžné	t	277 135	271 649	276 435	263 554	263 455	225 915
Pečivo cukrářské	t	44 875	45 677	45 374	49 954	445 692	45 250
Cukr rafinovaný	tis. t	599	622	592	590	508	515
Výlov ryb v rybnících a tekoucích vodách	tis.t	24	24,5	25,3	25,5	25,5	20,4
Destiláty, likéry a ostatní lihové nápoje	(tis. l)	20 952	19 589	17 882	20 763	21 623	20 853
Víno z hroznů, kromě šumivého, vinný mošt	tis. l	70 500	56 500	63 500	80 000	62 500	72 500
Pivo	tis. hl	18 540	18 725	18 547	18 547	18 145	18 182
Minerální vody a soda bez přísad	tis. l	661 514	735 797	887 087	770 916	671 534	630 723
Ostatní nealkoholické nápoje	mil. l	1,883	1,815	1,684	1,629	1,526	1,691

Pozn.: přepočteno na 100% abs. líhu

Export & Import výrobků po jednotlivých odvětvích (nejvýznamnější destinace)

Vývoz vybraných druhů zboží

Druh zboží	rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč
Pšenice	Německo	6 219	Německo	5 894	Německo	8 878
Mléko a mléčné výr.(ne sýry)	Německo	6 498	Německo	6 258	Německo	6 698
Zelenina	Slovensko	1 732	Slovensko	1 794	Slovensko	1 864
Máslo a ost.tuky odvoz. z mléka	Itálie	127	Slovensko	296	Slovensko	92
Cukr	Rakousko	867	Rakousko	874	Rakousko	644
Vejce a žloutky čerstvé,suš aj.	Rusko	557	Rusko	675	Rusko	514
Med	Slovensko	37	Slovensko	34	Slovensko	51
Hovězí maso	Slovensko	666	Slovensko	652	Slovensko	680
Pivo	Německo	1 491	Německo	1 670	Německo	1 511

Dovoz vybraných druhů zboží

Druh zboží	rok 2018		rok 2019		rok 2020	
	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč
Nealko nápoje jn.	Polsko	1 410	Polsko	1 340	Polsko	1 030
Ryby vč.korýšů	Norsko	1 614	Norsko	1 454	Norsko	1 974
Rýže	Itálie	428	Itálie	480	Itálie	585
Koření	Německo	157	Německo	208	Německo	249
Čaj	Polsko	125	Polsko	148	Polsko	140
Tuky živočišné rostlinné	Polsko	1 799	Polsko	1 767	Polsko	1 542
Kakao	Nizozemsko	709	Nizozemsko	761	Nizozemsko	792
Zelenina	Španělsko	2 967	Německo	2 962	Španělsko	3 050
ovoce a ořechy	Německo	2 879	Německo	3 105	Německo	3 761
Káva nepražená	Německo	246	Německo	416	Německo	916
Alkoholické nápoje	Itálie	1 604	Itálie	1 723	Itálie	1 777

A glass jar with a metal clasp lid is filled with a smooth, bright orange soup. Several light-colored pumpkin seeds are scattered on top of the soup. The jar is placed on a green, textured surface, possibly a placemat or a piece of fabric. The background is slightly blurred, showing a wooden surface and a woven basket.

Rok 2021 v potravinářské legislativě

Ing. Bc. Eliška Křížová
vedoucí legislativního oddělení

”

V roce 2021 byl ukončen proces nejdůležitějšího právního předpisu pro potravináře, který na národní úrovni stanovuje základní požadavky všech potravin.

„I v roce 2021 nás ovlivňovala trvající pandemie nákazy COVID-19. Potravináři se museli poprat s testováním ve firmách, nedostatkem pracovních zahraničních sil a vakcinační strategií. Výrobce začaly také zaměstnávat nové požadavky, které na ně chystá Evropská unie v souvislosti s novou zelenou politikou a přechodem na udržitelnou produkci a spotřebu potravin. Reagovat museli výrobci během roku i na stále zvyšující se vstupy do výroby (např. ceny energií)“.

POTRAVINÁŘSKÁ LEGISLATIVA

Přes četné diskuse k podpoře českých potravin a stanovení procentuálního podílu českých potravin na trhu byla dne 13. dubna 2021 PSP ČR schválena senátní verze **návruhu zákona o potravinách a tabákových výrobcích** s vypuštěním tzv. potravinových kvót. Primárním cílem bylo zapracování změn v důsledku přijetí nového evropského nařízení o úředních kontrolách (EU) č. 2017/625. Samotná novela pak přinesla řadu změn jak v rámci regulace činností provozovatelů potravinářského podniku, tak i v rámci zvýšení ochrany spotřebitele či zodpovědného zadávání.

Mezi nejvýznamnější změny patří zejména:

- zákaz dvojí kvality potravin,
- zpřesnění oznamovací povinnosti provozovatele potravinářského podniku,
- úprava pravidel označování výrobce,
- úprava pravidel nakládání s rozbalenými potravinami,
- úprava pravidel pro vyřazování potravin,
- zpřísnění podmínek pro používání označení „Česká potravina“,
- zpřesnění mechanismu pro poskytování potravin neziskovým organizacím maloobchodem, úprava pravidel kontroly,
- zavedení nových podmínek účasti v zadávacím řízení na dodávku potravin.

Zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů pod č. 174/2021 Sb., který mimo jiné novelizoval zákon č. 110/1997 Sb. Účinnost novely nastala převážně 12. května 2021, na některé přijaté změny se váže účinnost pozdější.

Co se týče dalších lokálních právních předpisů v roce 2021, dne 1. ledna 2022 nabyla účinnosti **vyhláška č. 204/2021 Sb. o seznamu potravin podle § 9b odst. 1 písm. c) zákona o potravinách a tabákových výrobcích**. Doplněním nového písmene c) do § 9b odst. 1 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů bylo zavedeno ustanovení, které umožňuje uvádět na potravině informaci slovy „česká potravina“, grafické znázornění stanovené prováděcím právním předpisem (logo „česká potravina“) nebo jinou informaci zejména slovní, obrazovou nebo grafickou naznačující, že země původu potraviny je Česká republika, pokud jde o potravinu stanovenou prováděcím právním předpisem, jejíž výroba proběhla na území České republiky. Prováděcí právní předpis stanovuje seznam potravin majících nárok být označeny výše uvedeným označením za podmínky, že byly vyrobeny v České republice. Jedná se o potraviny, vyrobené ze složek (surovin) nepěstovaných z klimatických důvodů v České republice, ale tradičně v České republice vyráběné. Jako příklad ze seznamu můžeme uvést extrudované a pufované výrobky, čokoládu a čokoládové bonbony a další.

Na podzim byla také publikována ve Sbírce zákonů **vyhláška č. 397/2021 Sb., o požadavcích na konzervované ovoce a konzervovanou zeleninu, skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich a banány**.

Během roku 2021 se dále připravovala vyhláška týkající se požadavků na jakost a zdravotní nezávadnost **balených vod** a o způsobu jejich úpravy, vyhláška o požadavcích na **pokrmu** a vyhláška č. 330/1997 Sb. **o čaji, kávě a kávovinách**. Do notifikačního procesu Evropské komise byl také zaslán návrh vyhlášky, kterou se mění **vyhláška č. 231/2016 Sb., o odběru, přípravě a metodách zkoušení kontrolních vzorků potravin a tabákových výrobků**.

V roce 2021 dále MZe ČR pracovalo na přípravě Systému pro oznamování potravin, který umožní ohlašovat doplňky stravy a obohacené potraviny elektronickou formou. Výhodou je pro provozovatele potravinářského podniku zjednodušení procesu notifikace, možnost registrace a uložení základních informací o provozovateli na portálu eagri.cz, možnost nahlížení do svých notifikací a možnost vygenerování doručky v českém i anglickém jazyce. Tento systém MZe spustilo dne 11. listopadu.

NEKALÉ OBCHODNÍ PRAKTIKY

PK ČR se dlouhodobě věnuje problematice zneužívání významné tržní síly, nekalých obchodních praktik a klamání spotřebitele. Ministerstvo zemědělství předložilo na konci dubna 2021 neúplný transpoziční text návrhu zákona transponujícího Směrnici z roku 2019 k projednání vládě České republiky. Vzhledem k zásadním transpozičním nedostatkům bylo evidentní, že v uplynulém volebním období nebylo reálné přijetí implementační novely odpovídající platnému znění směrnice. Úkolem příští vlády vzniklé po říjnových volbách 2021 bylo znovu zahájit legislativní práce na plné transpozici směrnice. Nejen Česká republika, ale také další členské státy ne-transponovaly směrnici o nekalých obchodních praktikách do národních legislativ v požadovaném květnovém termínu (AT, BE, CY, EE, FR, IT, PL, RO atd.).

Směrnice byla přijata s cílem zavést minimální unijní standard ochrany proti zneužívajícím obchodním praktikám v zemědělském a potravinovém řetězci, čehož má být prakticky dosaženo harmonizací právních předpisů jednotlivých členských států Evropské unie v dané oblasti a dále vymezením a sjednocením základních nekalých obchodních praktik spolu se stanovením způsobu jejich omezení. Ochrana poskytovaná směrnicí se vztahuje na zemědělské výrobce a fyzické nebo právnické osoby (včetně organizací producentů a sdružení těchto organizací, ať už uznaných, či nikoli), které dodávají zemědělské produkty a potravinářské výrobky, a to v závislosti na jejich relativní vyjednávací síle. Směrnice

se zaměřuje na obchodní jednání větších subjektů vůči subjektům, jež mají menší vyjednávací sílu, přičemž se týká všech úrovní zemědělského a potravinového řetězce. Směrnice obsahuje jako kompromis tzv. dynamický přístup, který je založen na ochraně vzájemného vztahu v závislosti na relativní velikosti dodavatele a kupujícího z hlediska ročního obrátu. Směrnice začíná na úrovni do dvou milionů eur u dodavatele vůči odběrateli s obratem nad dva miliony eur a následně v pěti pásmech dle obrátových kritérií tato ochrana končí u dodavatele s ročním obratem do výše 350 milionů eur vůči odběrateli s obratem nad 350 milionů eur.

Směrnice dále stanoví minimální seznam zakázaných nekalých obchodních praktik ze strany kupujících, jako jsou pozdní platby za dodávky zboží, rušení objednávek v nedostatečném časovém předstihu, jednostranné změny smluvních podmínek, vyžadování plateb nesouvisejících s prodejem dodaného zboží, požadování náhrady za zhoršení jakosti či ztrátu již dodaného zboží bez zavinění dodavatele, odmítnutí písemného potvrzení smluvních podmínek, neoprávněné využití či zpřístupnění obchodního tajemství dodavatele, odvetná obchodní opatření za uplatňování smluvních či zákonných práv dodavatele, vyžadování odškodnění za náklady spojené s prošetřením stížností zákazníků. Vedle zcela zakázaných praktik uvádí směrnice rovněž výčet praktik, které jsou zakázány pouze v případě, že nebyly předem jasně a jednoznačně sjednány ve smluvních podmínkách, jako je například vrácení neprodaného zboží dodavateli, aniž by bylo kupujícím zapláceno, požadování úhrady nákladů

slev na zboží prodávané v rámci propagace, vyžadování plateb za reklamu na zboží, plateb za uvedení zboží na trh a plateb za úpravu prodejních prostor. Směrnice také stanovuje členským státům Evropské unie povinnost určit donucovací orgán k prosazování pravidel pro potírání nekalých obchodních praktik a vymezit jeho pravomoci. Donucovacím orgánům členských států je pak stanovena povinnost vzájemné účinné spolupráce a podávání zpráv Komisi. Dále je zmíněno, že členské státy mohou podporovat dobrovolné využívání nezávislých mechanismů alternativního řešení sporů. Do právních řádů jednotlivých členských států měla být směrnice transponována do 1. května 2021, přičemž přijatá opatření mají být použitelná nejpozději od 1. listopadu 2021. Při transpozici směrnice lze ponechat v platnosti či zavést přísnější pravidla zaměřená na boj proti nekalým obchodním praktikám, než jaká stanoví směrnice.

Zdroj: ÚOHS

DVOJÍ KVALITA

Mezi nekalé obchodní praktiky je v EU kromě otázky nevyrovnaných dodavatelsko-odběratelských vztahů, řazen také pojem „dvojí kvality“. Aktivní diskuze ke „dvojí kvalitě“ probíhala především ve Výboru pro udržitelnou a etickou produkci. Zákaz dvojí kvality začal platit s účinností zákona o potravinách a tabákových výrobcích 12. května 2021. Vzhledem k tomu, že i toto téma se promítlo do ustanovení zákona o potravinách a tabákových výrobcích, pro tyto účely vytvořila Státní zemědělská a potravinářská inspekce metodický materiál „Základní principy kontroly dvojí kvality potravin“ s cílem pomoci korektním provozovatelům potravinářských podniků vyvarovat se případnému porušení nových povinností. Vzhledem k tomu, že lhůta pro transpozici příslušné Směrnice do národních právních předpisů je stanovena do 28. listopadu 2021 a následuje přechodné období do 28. května 2022, mají v této chvíli provozovatelé možnost adaptovat se na novou situaci, např. z hlediska složení potraviny, úpravy obalů atd.

Více zde: <https://www.szpi.gov.cz/clanek/zakladni-principy-kontroly-dvoji-kvality-potravin.aspx>

VÝROBA POTRAVIN A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

„Nová legislativa přinesla moderní trendy: od skládkování ke třídění, recyklaci a materiálovému využití na maximum. ...“

Nová legislativa odpadová a obalová

Počátkem roku se provozovatelé potravinářských podniků seznamovali s nově schválenými zákony konkrétně novým zákonem o odpadech (č. 541/2020 Sb.), novým zákonem o obalech (č. 545/2020 Sb.), případně dalšími – nový zákon o výrobcích s ukončenou životností (č. 542/2020 Sb.), změnovým zákonem (č. 545/2020 Sb.). Všechny s účinností od 1. ledna 2021. Nová odpadová legislativa přinesla především zásadní podporu oběhového hospodářství, předcházení vzniku, recyklace, využití a třídění odpadů v České republice.

Zákon o odpadech – hlavní aspekty:

- Navyšování cílů recyklace komunálních odpadů (55 % - r. 2025, 60 % - r. 2030, 65 % - r. 2035),
- Zásadní redukce skládkování komunálních odpadů (10 % - r. 2035),
- Zákaz skládkování využitelných a recyklovatelných odpadů od roku 2030
- Třídící cíle pro obce – vyšší než cíle recyklace
- Zvyšování poplatku za ukládání využitelných odpadů na skládky (1850 Kč/tuna v roce 2029),
- Nastavení podílů jednotlivých způsobů nakládání s odpady atd.

Zákon o obalech – hlavní aspekty:

- Navyšování celkových cílů recyklace obalových materiálů,
- Navyšování cílů recyklace pro jednotlivé obalové materiály,
- Ekomodulace – poplatky AOS dle dopadů obalu na životní prostředí,
- Podmínky fungování AOS.

Zákon o jednorázových plastech

Schválený návrh zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí a o změně některých zákonů čekal ve Sněmovně na projednání téměř 10 měsíců. Vláda začátkem listopadu opětovně tento návrh schválila a tentokrát návrh zamířil do nově ustavené Sněmovny k projednání znovu. Nová legislativa zahrnuje hned několik typů opatření - od úplného zákazu konkrétních jednorázových plastových výrobků, přes postupné omezování spotřeby jiných až po povinné příspěvky výrobců plastových výrobků na úklid obcí a měst. V případě zákazů umožňuje v souladu s evropskou legislativou doprodej zásob do nabytí účinnosti zákona, tedy do 1. 7. 2022.

V květnu 2021 byla dokončena vodítka (Pokyny Komise týkající se plastových výrobků na jedno použití podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904

o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí – 2021/C 216/01) pro usnadnění identifikace plastů na jedno použití. Vodítka poskytují členským státům informace týkající se určování plastů na jedno použití v jednotlivých produktových kategoriích.

Ministerstvo životního prostředí ČR taktéž připravilo na svých webových stránkách odpovědi na nejčastější dotazy k povinnostem vyplývajícím ze směrnice EU 2019/904 a návrhu zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí.

Dne 3. července 2021 začalo platit přímo účinné **Nařízení Komise č. 2020/2151**, které bylo publikováno koncem roku 2020 k označování vybraných plastových výrobků uvedených v části D přílohy Směrnice o jednorázových plastech – např. **nápojové kelímky**.

Další především evropské téma z oblasti životního prostředí s cílem zajistit nové zdroje financí pro rozpočet EU, které se řešilo a řešit bude je zavedení daně na nerecyklovatelné plasty. Potravinařská komora ČR se již v loňském roce připojila ke stanovisku CICPENU, SOCR ČR a Českého sdružení pro značkové výrobky, které upozorňovalo na tento návrh s cílem alokovat nové finanční zdroje pro Víceletý finanční rámec EU po roce 2020. Přes 90 organizací zastupující obalový průmysl včetně potravinářské FoodDrinkEurope taktéž zveřejnilo společné stanovisko, ve kterém návrh na zavedení daně odmítalo. Podle aktuálních informací MŽP má být tento příspěvek ve výši 0,8 euro za kg nerecyklovaných plastů hrazen již v tomto roce. ČR by měla podle odhadů EK zaplatit 83 mil. euro, prozatím je však fiskálně neutrální a bude v současné době hrazen ze státního rozpočtu. Dříve či později však přestane být neutrální a není vyloučeno přenesení na výrobce obalů. Tlak na zvyšování recyklace obalových odpadů je patrný.

Ve vztahu s výraznou popularitou a trendem vydalo MZ ČR v březnu 2021 informaci o zákazu uvádění plastových výrobků pro styk s potravinami s přídavkem bambusových a jiných rostlinných vláken na trh. Vzhledem k tomu, že „bambusové“ kelímky a další podobné výrobky představují problém v celé Evropské unii, upozornila Evropská komise po konzultaci s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA) na skutečnost, že tyto výrobky z legislativního pohledu nemohou dále setrvat na trhu Evropské unie. Plastové výrobky pro styk s potravinami mohou být totiž vyrobeny pouze z látek,

uvedených v Příloze I nařízení Komise (EU) č. 10/2011 ze dne 14. ledna 2011 o materiálech a předmětech z plastů určených pro styk s potravinami. Bambusová vlákna takovou přísadou nejsou. Počínaje dnem 1. září 2021 se plastové výrobky pro styk s potravinami s přídavkem bambusových vláken nemohou vyskytovat na trhu České republiky – a do té doby jen za podmínky, že tyto výrobky nebudou uvolňovat své složky (zejména melamin a formaldehyd) v množství přesahujícím limity stanovené v nařízení Komise (EU) č. 10/2011 ze dne 14. ledna 2011 o materiálech a předmětech z plastů určených pro styk s potravinami. Uvádět na trh ČR/do oběhu lze plastové výrobky pro styk s potravinami s přídavkem bambusových vláken nejdéle do 30. dubna 2021, opět jen za podmínky, že tyto výrobky nebudou uvolňovat své složky v množství přesahujícím limity stanovené v nařízení Komise (EU) č. 10/2011 ze dne 14. ledna 2011 o materiálech a předmětech z plastů určených pro styk s potravinami. Nezbytnou podmínkou je v takovém případě rovněž splnění podmínek nařízení Komise (EU) č. 284/2011 ze dne 22. března 2011, kterým se stanoví zvláštní podmínky a podrobné postupy dovozu plastového kuchyňského nádobí z polyamidu a melaminu pocházejícího nebo zasilaného z Čínské lidové republiky a čínské zvláštní administrativní oblasti Hongkong. Součástí plastových výrobků určených pro styk s potravinami mohou být jen monomery, jiné výchozí látky, makromolekuly získávané mikrobiální fermentací, přídatné látky a pomocné látky pro výrobu polymerů uvedené v příloze I nařízení Komise (EU) č. 10/2011 ze dne 14. ledna 2011 o materiálech a předmětech z plastů určených pro styk

s potravinami. Tzn., že nepřipustná jsou nejen bambusová vlákna, ale i jiná rostlinná vlákna.

Celé znění naleznete zde: <https://www.mzcr.cz/informace-o-zakazu-uvadeni-plastovych-vyrobku-pro-styk-s-potravinami-s-pridavkem-bambusovych-a-jinych-rostlinnych-vlaken-na-trh/>

POTRAVINOVÉ PRÁVO V ŠIRŠÍM KONTEXTU

Bezpečnost potravin – cizorodé látky

Zpráva generálního ředitelství Evropské komise pro zdraví a bezpečnost potravin (DG SANTE) zveřejněná dne 23/08/2021 upozornila na nárůst výstražných oznámení v rámci systému včasného varování pro potraviny a krmiva (RASFF) v roce 2020 ve srovnání s rokem 2019, a to o 22 %. Počet výstražných oznámení se za posledních sedm let zdvojnásobil, nejčastěji hlášeným problémem byl výskyt ethylenoxidu v sezamových semínkách. V této souvislosti také Státní zemědělská a potravinářská inspekce vydala postup pro provozovatele potravinářského podniku v případě zjištění nevyhovujícího sezamového semene z důvodu nadlimitního obsahu.

Více zde: <https://www.szpi.gov.cz/clanek/postup-provozovatele-potravinarskeho-podniku-v-pripade-zjisteni-nevyhovujiciho-sezamoveho-semene-z-duvodu-nadlimitniho-obsahu-ethylenoxidu.aspx>

Další kapitolu tvoří kontaminanty, resp. látky znečišťující, nejsou přirozenou součástí potravin. Tyto látky se do potravin mohou dostat neúmyslně v průběhu celého

potravního řetězce. Koncentrace kontaminantu musí být na nejnižší úrovni, které lze rozumně dosáhnout dodržováním doporučených správních výrobních postupů. Pro účely ochrany veřejného zdraví byly stanoveny pro určité kontaminanty maximální koncentrace, a to v nařízení Komise (ES) č. 1881/2006, kterým se stanoví maximální limity některých kontaminujících látek v potravinách a které platí od 1. 3. 2007.

Přehled hlavních kontaminantů v potravinách, které jsou diskutovány a sledovány v Evropské komisi a Generálním ředitelství pro zdraví a bezpečnost potravin jsou uvedeny níže, případně lze sledovat v rámci monitoringu cizorodých látek na stránkách www.bezpecnost-potravin.cz.

Komise například vydala dne 25/08/2021 Nařízení Komise (EU) 2021/1399 ze dne 24. srpna 2021, kterým se mění nařízení (ES) č. 1881/2006, pokud jde o maximální limity námelových sklerocií a námelových alkaloidů v některých potravinách.

Aktuální diskutovaná témata v oblasti kontaminantů v potravinách – říjen 2021

Níže uvedené hodnoty jsou pouze návrhy a jsou zde uvedeny pro informaci o současném stavu projednávání, nejedná se o schválené maximální limity.

Akrylamid

Nařízení Komise (EU) 2017/2158, kterým se stanoví zmírňující opatření a porovnávací hodnoty pro snížení

přítomnosti akrylamidu v potravinách uvádí povinnost po určité době přezkoumat stávající porovnávací hodnoty pro potraviny uvedené v příloze IV tohoto nařízení. Zároveň toto nařízení uvádí, že by mělo být zváženo stanovení maximálních limitů akrylamidu v určitých potravinách. Aktuálně probíhá diskuze nad změnami porovnávacích hodnot a možné stanovení ML v potravinách z přílohy IV nařízení 2017/2158. Dále jsou navrhovány nové porovnávací hodnoty pro další potraviny, z nichž některé jsou uvedeny v doporučení Komise (EU) 2019/1888 o monitorování přítomnosti akrylamidu v některých potravinách, a jiné byly určeny na základě aktuálních dat o výskytu akrylamidu v potravinách.

Ochratoxin A

Maximální limity ochratoxinu A jsou u vybraných potravin stanoveny nařízením Komise (ES) č. 1881/2006 a od jejich stanovení byly několikrát revidovány. Na půdě Evropské Komise bylo navrženo, aby se maximální limity stanovily i u některých dalších potravin, jako je např. sušené ovoce jiné než rozinky, kakao nebo pistácie.

Aflatoxiny

EFSA zrealizoval a publikoval nové vědecké stanovisko k aflatoxinům v potravinách, ve kterém byla zohledněna nová data a nové poznatky. Byla přepočítána rizika pro rozvoj rakoviny. Největší expozice je předpokládána z jemného pečiva obsahujícího suché skořápkové plody. Nicméně i přes přepočítání rizik závěr zůstává stejný - aflatoxiny představují vážné riziko ohrožení zdraví. V současné chvíli probíhá diskuze k úpravě stávajícího

ML (v nařízení 1881/2006) pro mandle a výrobky z nich a rozšíření ML pro další koření, bylinky, ochucovadla (condiments), zmrzliny a dezerty, kakao a výrobky z něj a obilný lepek.

T-2 a HT-2 toxiny

EFSA revidoval TDI pro T-2 a HT-2 toxiny – nové TDI bylo stanoveno na úrovni 0,02 µg/kg těl. hm. (snížení na pětinu), ARfD 0,3 µg/kg těl. hm., včetně modifikovaných forem. Dle odhadu dietární expozice T-2 a HT-2 to-

xin pravděpodobně představuje riziko pro lidské zdraví. Aktuálně platí doporučení Komise ohledně přítomnosti toxinů T-2 a HT-2 v obilovinách a výrobcích z obilovin 2013/165/EU.

Deoxynivalenol

EFSA hodnotil riziko pro zdraví lidí i zvířat, které zahrnuje DON i jeho modifikované formy - 3-acetyl-DON, 15-acetyl-DON a DON-3-glukosid v potravinách a krmivech. Stanovil skupinový TDI pro výše zmíněné látky na

1 µg/kg těl. hm. Skupinová ARfD byla odvozena na 8 µg/kg těl. hm. Odhady akutní expozice jsou pod těmito hodnotami, nezvyšují zdravotní riziko pro lidi. Odhadovaná průměrná chronická expozice byla však nad TDI pro skupinu kojenců a dětí, vysoké expozice se objevily i u dospívajících a dospělých, což vzbuzuje obavy s ohledem na lidské zdraví. V nařízení č. 1881/2006 jsou stanoveny limity DON v obilovinách a výrobcích z nich pouze pro DON jako takový, bez modifikovaných forem.

Nesoulad s požadavky na bezpečnost potravin (porušení bezpečnosti potravin):

- potraviny škodlivé pro zdraví nebo potraviny nevhodné k lidské spotřebě. Potravinu se nepovažuje za bezpečnou podle článku 14 odst. 2 písm. a) nebo b) nařízení 178/2002, neboť je považována za potravinu škodlivou pro zdraví nebo potravinu nevhodnou k lidské spotřebě
- potraviny, u kterých došlo k překročení maximálního limitu reziduí pesticidů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ze dne 23. února 2005, o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS, v platném znění
- otravy uvedené v příloze, pokud obsahují některou kontaminující látku uvedenou v příloze v množství, jež přesahuje maximální limit stanovený přílohou, nařízení Komise (ES) č. 1881/2006 ze dne 19. prosince 2006, kterým se stanoví maximální limity některých kontaminujících látek v potravinách, v platném znění
- potraviny, které nesplňují kritéria bezpečnosti potravin stanovená v příloze 1 kapitole 1 nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny, v platném znění

- suroviny nebo potraviny živočišného původu obsahují, v množství přesahujícím maximální limity reziduí, rezidua veterinárních léčiv uvedená v nařízení Komise (EU) č. 37/2010 ze dne 22. prosince 2009 o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu, v platném znění.

Stanovisko MZE (SZPI a SVS) k aplikaci článku 19 (ES) č. 178/2002:

Povinnost PPP účinně a přesně informovat spotřebitele o důvodu stažení produktu podle článku 19 nařízení (ES) č. 178/2002

Více zde: Stanovisko MZE (SZPI a SVS) k aplikaci článku 19 nařízení (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Potraviny, eAGRI) (<https://eagri.cz/public/web/mze/potraviny/publikace-a-dokumenty/stanoviska/stanovisko-mze-szpi-a-svs-k-aplikaci.html>)

Přídavné látky

Na jaře loňského roku úřad EFSA dokončil posouzení bezpečnosti oxidu titaničitého, barviva povoleného nařízením (ES) č. 1333/2008 v různých potravinách s hlavní funkcí dodávat produktům bílou barvu nebo neprůhlednost. Úřad EFSA ve svém stanovisku uvedl, že nemůže potvrdit bezpečnost látky a také nelze vyloučit obavy z genotoxicity. Na základě tohoto stanoviska EFSA navrhla EK zákaz po

užívání E 171 v EU. Návrh nařízení, který byl představen v září 2021 počítá s přechodným obdobím v délce 6 měsíců. Členské státy dne 08/10/2021 schválily tento návrh Evropské komise na zákaz používání oxidu titaničitého (E 171) jako potravinářské přídavné látky od roku 2022. Oxid titaničitý se používá jako barvivo v řadě výrobků, jako jsou žvýkačky, pečivo, potravinové doplňky, či polévky.

VÝVOJ NA ÚROVNI EU V OBLASTI POTRAVINÁŘSTVÍ ANEB CO NÁS ČEKÁ V ROCE 2022

„Cílem Komise je posílit udržitelnost zemědělsko-potravinářského sektoru, dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050 a dosáhnout snížení emisí skleníkových plynů o 55 % do roku 2030. V průběhu roku 2020 a 2021 Evropská komise vydala řadu strategií a plánů (Farm to Fork, Akční plán pro ekologické zemědělství, Akční plán pro oběhovou ekonomiku...), které si pro další roky stanovují ambiciózní cíle, na základě nichž lze očekávat revizi a předkládání legislativních návrhů, včetně revize pravidel o informacích, které mají být poskytovány spotřebitelům...“

Cíle prolínající se strategiemi/akčními plány ve vztahu k zemědělsko-potravinářského sektoru:

- Zkrácení dodavatelských řetězců
- Podpora reformulace potravin
- Zavedení nutričních profilů potravin
- Označování potravin – nutriční hodnoty, welfare zvířat...
- Redukce potravinového odpadu a ztrát/potravinové podvody
- Maximální limity karcinogenních kontaminantů v potravinách
- Redukce nadměrného používání obalů, recyklované složky...

Informace poskytované spotřebitelům – označování

Označování výživových údajů na předních stranách obalů
ČR považuje současná pravidla pro označování potravin

výživovými údaji v nařízení (EU) 1169/2011 za plně dostatečnými a nevidí důvod pro nezbytně nutné zavádění nových povinných systémů označování nutričních údajů na přední straně obalu. Jednotná EU pravidla jsou stanovena informace jsou jasné a dostupné. Důležitá je výchova spotřebitelů a porozumění výživovým hodnotám, a také podpora zdravého životního stylu.

V případě, že bude na úrovni EU rozhodnuto nový systém přijmout bude ČR podporovat, aby byl:

- Dobrovolný, nikoli povinný
- Nehodnotil potravin zjednodušeně jako celek, ale podával informaci o zastoupení jednotlivých živin v potravině
- Byl objektivní a popisný
- Nerozděloval potraviny do kategorií na „zdravé“ a „méně zdravé“.

Evropská komise zavede harmonizovaný systém značení výživových hodnot na předních stranách obalů potravin. Zavedené značení by mělo podle Komise motivovat producenty ke změně složení výrobků. Evropská komise požádala EFSA o vědecké stanovisko do března 2022. Do konce roku 2022 pak Evropská komise představí návrh povinného unijního harmonizovaného systému FOPNL (nutriční označování na přední straně obalů).

Stanovení nutričních profilů

Komise plánuje předložení návrhu nutričních profilů potravin & maximálních limitů obsahu tuku, soli a cukru v potravinách. I tento návrh by měl být ze strany Komise předložen ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022. Nutriční profily jsou podle Komise klíčové proto, aby bylo zajištěno fungování nařízení o výživových a zdravotních tvrzeních. Komise ve svých dokumentech uvádí, že od roku 2009, kdy se o nutričních profilech uvažovalo poprvé, řada producentů reformulovala svoje potraviny tak, aby v případě zavedení nutričních profilů potraviny splňovaly veškeré požadavky na výživová a zdravotní tvrzení, nicméně řada producentů k tomuto kroku nepřistoupila, a nyní proto využívá neférové výhody, včetně toho, že nebylo nutné vynaložit dodatečné náklady na změnu informací na obalech potravin.

Revize data spotřeby a data minimální trvanlivosti

Posílení srozumitelnosti a pochopitelnosti evropského značení trvanlivosti potravin by podle Euronews a Evropské komise mohlo vést k redukcí objemu potravinového odpadu v EU o 10 % (necelých 9 tun ročně). Až 49 % spotřebitelů se podle nejnovějších průzkumů domnívá, že lepší pochopení pojmů „spotřebujte do“ (use by) a „minimální trvanlivost do“ (best before) by vedlo k významnému snížení potravinového odpadu v domácnostech. Celkem 53 % respondentů přiznává, že správně nerozumí označení „minimální trvanlivost“ (best before). V rámci strategie Farm to Fork zahájila v minulém roce Evropská komise přezkum stávajících právních předpisů k řešení tohoto problému, a zároveň požádala o vědecké stanovisko Evropský úřad pro bezpečnost potravin. Revize pravidel pro označování „spotřebujte do“ a „minimální trvanlivost“ by měla být dostupná ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022.

Značení země původu

Označení původu poskytuje spotřebitelům informace o tom, odkud jejich potraviny pocházejí. Označování původu je již povinné u některých potravin (ovoce a zelenina, ryby a mořské plody, hovězí maso a výrobky z hovězího masa, nezpracované vepřové, skopové, kozí a drůbeží maso, olivový olej, víno, vejce a lihoviny). Komise zvažuje rozšířit povinné označování původu na další potraviny. Konkrétně na mléko v mléčných výrobcích, maso používané jako hlavní složka zpracovaných potravin, králíčí

maso a zvěřinu, rýži, tvrdou pšenici používanou v těstovinách, brambory a rajčata ve výrobcích z rajčat. Etiketa původu může obsahovat informace o jedné nebo více fázích produkce výrobku (např. u mléka to mohou být informace o místě dojení, zpracování a/nebo balení). Pro kteroukoli z těchto fází je původ vymezen na základě zeměpisné oblasti, v níž se daná činnost uskutečnila (např. v EU, v konkrétní zemi nebo regionu - přičemž region může být v rámci jedné země, nebo se může rozprostírat mezi více zeměmi).

Další (green claims, označování udržitelné produkce, značení welfare zvířat...)

Evropská komise bude dále zkoumat možnosti harmonizace dobrovolného označování „zelených tvrzení“, možnosti vytvoření označování udržitelnosti produkce – zahrnutý by měly být aspekty výživové, klimatické, environmentální i sociální. Komise by také měla v průběhu roku 2023 předložit značení, které by informovalo spotřebitele o welfare zvířat.

Veřejná konzultace k revizi Nařízení (EU) 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům:

Dne 13. prosince 2021 zahájila Evropská komise veřejnou konzultaci k revizi výše uvedeného nařízení.

Tato veřejná konzultace se týkala různých iniciativ týkajících se revize právních předpisů EU o poskytování informací o potravinách spotřebitelům. Tato revize se týká výživového označování na přední straně obalu, označování původu a vyznačování data, což jsou klíčová opatření ve strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“, a označování alkoholických nápojů, jak bylo oznámeno v rámci Evropského plánu boje proti rakovině. Druhá iniciativa, jak bylo uvedeno ve strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“, se týká stanovení výživových profilů, aby se omezilo používání tvrzení na potravinách, které nespĺňují výživovou kvalitu. Prostřednictvím této veřejné konzultace se občané a zúčastněné strany mohou podělit o své názory a zkušenosti ohledně hlavních překážek, s nimiž se potýkají v těchto oblastech označování potravin, a rovněž způsobů, jak tyto překážky překonat. Konzultace byla otevřena do 7. března 2022.

Nejen Evropská komise ale také jednotlivé členské státy přichází s vlastními iniciativami. Francie například během roku 2021 vyvinula nový systém označování potravin, který navazuje na francouzské systémy Nutri-Score (značení výživových hodnot) a Eco-Score (značení dopadu produkce na životní prostředí a klima). Novým systémem značení je Planet-Score, jedná se o systém, který kombinuje semaforový systém (tedy značení od zelené po červenou) s informacemi o použitých pesticidech, dopadech na klima a biodiverzitu, i s informacemi o welfare zvířat. Během roku 2021 představilo také Německo návrh na označování

způsobu chovu nosnic na etiketách potravin obsahujících vejce. Německo ve svém stanovisku k označování uvádí, že vzhledem k tomu, že je značení způsobu chovu nosnic na obalech potravin obsahujících vejce pouze dobrovolné, na většině potravin uváděných na trh chybí, a spotřebitelé tak nejsou informováni o tom, z jakých chovů vejce použita například v těstovinách či majonéze pochází. Německo proto vyzvalo Komisi k prozkoumání možností zavedení nového označování. Evropská komise potvrdila v červnu loňského roku zájem zavést zákaz klecových chovů po roce 2027.

Platforma pro reformulace v roce 2021

Ing. Bc. Eliška Křížová
vedoucí legislativního oddělení

” ...Databáze reformulovaných potravin a nápojů poskytuje aktuální přehled o reformulovaných výrobcích. V databázi lze filtrovat výrobky podle výrobce, kategorie a typu reformulace...

Pátá výroční konference Platformy pro reformulace při České technologické platformě pro potraviny proběhla dne 15. září 2021 v Praze. Akci udělil záštitu ministr zemědělství, ministr zdravotnictví a předsedkyně Výboru pro zdravotnictví PSP ČR. Výroční konference tentokrát s podtitulem Role výrobců potravin v rámci zdravého životního stylu spotřebitelů se zúčastnilo více jak 150 odborníků, výrobců potravin i zástupců státní správy. Proběhla i prezentace výrobků oceněných v soutěži Cena Potravinářské komory ČR o nejlepší inovativní výrobek roku. „Výrobci potravin v České republice jsou si plně vědomi své možnosti napomoci zlepšení zdraví spotřebitelů právě širokou nabídkou svých výrobků, jak těch standardních, tak těch, ve kterých došlo k vylepšení nutričního složení, vysvětluje prezidentka Potravinářské komory České republiky Dana Večeřová. „Členové Potravinářské komory České republiky přistoupili k přehodnocení svých receptur a reformulují celou řadu výrobků. Výsledkem je nabídka produktů se sníženým obsahem cukru, soli nebo vylepšenou strukturou obsažených tuků“, dodává Dana Večeřová. „Chtěli jsme vytvořit odborné fórum pro diskusi nad jednotlivými reformulačními cíli a technologiemi a vzájemně sdílet zkušenosti s reformulacemi a inovacemi tak, aby se podíl výrobků s vylepšeným obsahem na českém trhu dále zvyšoval“, říká předsedkyně Výboru pro výživovou politiku / Platformy pro reformulace Hana Langrová. V rámci konference vystoupili zástupci České asociace nutričních terapeutů, Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, Sekce nu-

”

Dobrou zprávou je, že spotřebitelé stále více vyhledávají zdravější varianty potravin, které nemají vysoký obsah tuků, cukrů nebo soli.

proti rozvoji obezity, která je rizikovým faktorem vzniku neinfekčních onemocnění. Ta jsou příčinou 90 % úmrtí našich obyvatel.“ V rámci programu dostali příležitost i sami výrobci, zástupci společností Unilever ČR/SR, Danone, a.s. a Nestlé s.r.o., prezentovali závazky v oblasti zdravé výživy, inovace obsahu i obalu a nové trendy v potravinářství. Platforma pro reformulace letos vyhlásila výsledky již 8. ročníku soutěže Cena Potravinářské komory ČR o nejlepší inovativní potravinářský výrobek roku. Do soutěže

tričních terapeutů České asociace sester, Společnosti STOB a další.

„Dobrou zprávou je, že spotřebitelé stále více vyhledávají zdravější varianty potravin, které nemají vysoký obsah tuků, cukrů nebo soli,“ doplnila Ivana Pražanová, předsedkyně České asociace nutričních terapeutů a dále pokračuje, „Česká asociace nutričních terapeutů reformulace podporuje, protože jsou jedním z preventivních opatření

se mohly přihlásit potravinářské společnosti, resp. jejich nové nebo významně zdokonalené výrobky, které byly uvedeny výrobcem na trh v posledních 3 letech. Ve stanoveném termínu se přihlásilo 27 společností s celkem 65 výrobky. Hodnocení proběhlo ve třech kategoriích Reformulace roku, Bezpečnost a kvalita potravin a Potraviny pro zvláštní výživu. Hodnocení proběhlo ve dvou skupinách podle velikosti podniku. Cenu Potravinářské komory ČR o nejlepší inovativní výrobek získal za rok 2021 v kategorii Reformulace roku Míšánek tvaroh od společnosti UNILEVER ČR, spol. s r.o. Míšánek tvaroh je dalším v řadě výrobků značky Míša, který je vyrobený z tvarohu z České republiky. Jedná se o novou a menší dětskou variantu výrobku bez kakaové polevy, bez přidaných barviv a aromat, s cílem zlepšení výživových údajů oproti standardnímu výrobku na trhu

Míša tvarohový 55 ml a následování

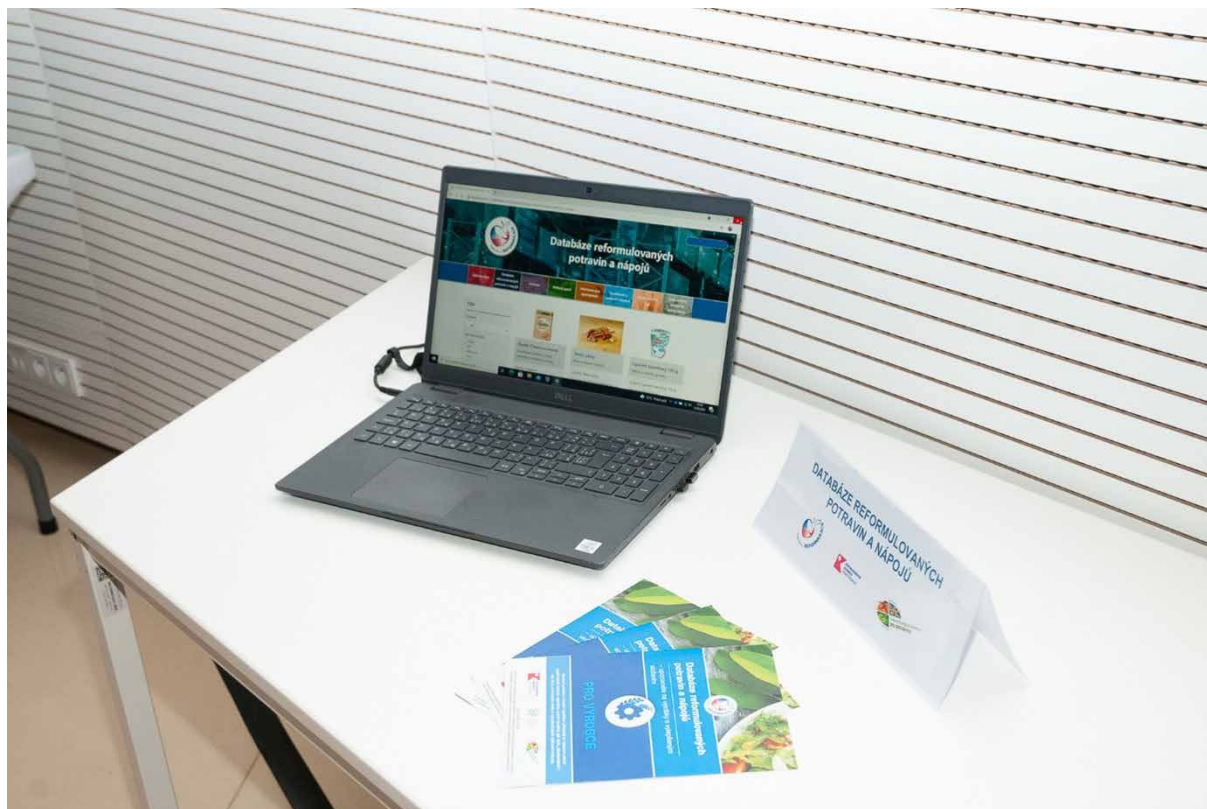
kritérií EU Pledge pro kategorii dětských zmrzlin.

Mlékárna Kunín

Oveska,

kte-

rá byla v letošním roce také oceněna v kategorii Reformulace roku za inovativní propojení celých ovesných zrn v mléce, za snížení obsahu cukrů a zároveň zvýšení obsahu vlákniny díky přidavku inulinu (obsah vlákniny 3,3 g/100 g, obsah cukrů 7,5 g/100 g). „A jak jsme toho dosáhli? Pečlivou analýzou spotřebitelských trendů, smělým návrhem a vytrvalým směřováním k cíli“, dodává Jana Ovčáčková, ředitelka kvality společnosti Lacta-

lis CZ. Šunku nejvyšší jakosti od MASO UZENINY PÍSEK, a.s., hodnotící komise ocenila za snížený obsah soli ve srovnání s ostatními šunkami nejvyšší jakosti (obsah soli 1,8 g/100 g). „Průměrný obsah soli v podobných výrobcích je 2,5 g na 100 g, takto reformulovaný výrobek považujeme za velký úspěch. Nadbytek soli není žádoucí, škodí dospělým i dětem, dodává Robert Štěpán, výrobní ředitel společnosti MASO UZENINY PÍSEK, a.s. Dále byly

v kategorii Reformulace roku oceněny výrobky Super dortík s malinami od společnosti Emco spol. s r.o., pečivo DĚČKO od společnosti IREKS ENZYMA s.r.o., Párky dědy Pilčička ze společnosti Řeznictví H+H, s.r.o. a chléb Sprint od Zeelandia spol. s r.o.

Při reformulacích však čeká na výrobce i jedno výrazné omezení. Platná evropská legislativa umožňuje informovat o snížení určitých živin až pokud konkrétní změna dosáhne 30 %. Pokud výrobce potravin sníží například obsah cukru v konkrétním výrobku o 20 % a to není málo, nemůže o této skutečnosti informovat ani na obalu produktu ani prostřednictvím dalších komunikačních kanálů, například reklamy, ale i na internetových stránkách či sociálních sítích. Toto nařízení tedy umožňuje výrobcům komunikovat snížení určitých živin až při dosažení limitu snížení 30 %. Taková úprava receptury je však v praxi velmi problematická, protože tak razantní snížení by spotřebitel velmi těžko akceptoval. Výrobci proto spíše přistupují k postupnému snižování množství živin, což však nemohou uvádět ani na obalu výrobku, ani v dalších materiálech. A to mnohdy výrobce od inovací a reformulací odrazuje. Překážek není málo, a proto je třeba výrobce dále motivovat a podporovat, aby svoje výrobky i nadále reformulovaly, tj. zlepšovali. Platforma pro reformulace hledá cesty, kterými mohou výrobci legálně spotřebitele upozornit na vylepšené složení výrobku. Jednou z možností je právě otevřená Databáze reformulovaných potravin a nápojů. „Jsem velmi ráda, že ji dnes můžeme představit odborné i laické veřejnosti. Databáze poskytuje aktuální přehled o reformulovaných výrobcích, v databázi lze vyhledávat podle výrobce, ka-

tegorie výrobku a typu reformulace, např. snížení obsahu cukru. V databázi také najdete složení výrobku před reformulací a po reformulaci“, vysvětluje Hana Langrová, předsedkyně Výboru pro výživovou politiku / Platformy pro reformulace. Databázi naleznete na webových stránkách www.reformlace.cz. Na závěr je třeba dodat, že Evropská komise bude hledat další příležitosti k přechodu ke zdravému stravování. Strategie od zemědělce ke spotřebiteli představuje příležitost pro zlepšení životního stylu, zdraví a životního prostředí. Pokud vytvoříme příznivé potravinové prostředí, které usnadní volbu zdravého a udržitelného stravování, napomůže to zdraví a kvalitě života spotřebitelů a sníží se náklady na zdravotní péči v celé společnosti.

Více informací o projektech Platformy pro reformulace na www.reformlace.cz

Vzdělávací akce

Ing. Bc. Eliška Křížová
vedoucí legislativního oddělení

”

V tomto roce PKČR organizovala nejen vlastní odborné webináře ale ve čtvrtém čtvrtletí spolupracovala s Centrem zemědělsko-potravinářského výzkumu a inovací, s.r.o. na jednodenních webinářích z programu PRV ...

VLASNÍ ODBORNÉ WEBINÁŘE PK ČR

Aktuální trendy a budoucnost potravinářství nejen z pohledu legislativy

Koncem ledna 2021 proběhl seminář zaměřený na aktuální trendy v potravinářství z pohledu legislativy a označování. Součástí programu byly také informace k nové strategii EU „Z farmy na vidličku“, která přinesla řadu cílů v oblasti potravinářství. Informace byly představeny nejen zástupci dozorových orgánů, resortem zemědělství ale také stálým zastoupením PK ČR v Bruselu, kde byly představeny především aktuální kroky Evropské komise.

Bezpečnost potravin a novinky nejen v potravinářské legislativě

V červnu 2021 Potravinářská komora ČR přichystala další vlastní webinář, stále prostřednictvím aplikace MS TEAMS. Seminář se věnoval zkušenostem dozorových orgánů z oblasti bezpečnosti potravin ale také zdravotní bezpečnosti doplňků stravy, které je ukázaly v době pandemie jako klíčové, tak byla pozornost věnována aktuálně diskutovaným kontaminantům v potravinách. V neposledně řadě byly představeny legislativní novinky z oblasti potravinářství a životního prostředí.

Trendy prodeje a propagace potravin včetně legislativních požadavků

Ještě před koncem roku, v listopadu 2021, uspořádala Potravinářská komora ČR webinář, který se věnoval trendům prodeje potravin a jejich propagaci. Vzhledem

k tomu, že pandemie koronaviru odstartovala boom e-shopů a prodeje online, nakupování přes internet skokově vzrostlo, webinář se zaměřil právě na prodej potravin na dálku. Součástí webináře byly také informace k novým systémům označování potravin, jež se dostávají v současné době do popředí zájmu (Nutri-Score, Eco-Score, Planet-Score).

WEBINÁŘE VE SPOLUPRÁCI S CENTREM ZEMĚDĚLSKO-POTRAVINÁŘSKÉHO VÝZKUMU A INOVACÍ

Akce organizované prostřednictvím firemní platformy MS TEAMS si kladou ambici seznámit podnikové manažery jakosti, kvality a dalších oddělení s inovacemi a trendy v potravinářském průmyslu, se systémy řízení bezpečnosti potravin, ale i s označením kvality a certifikace, a to vždy v reflexi na evropské strategie „Green Deal“ a „From Farm to Fork“.

Zaregistrovaní zaměstnanci potravinářských podniků získali nové znalosti, aktuální novinky z oboru, doporučení a příležitost konzultovat klíčové otázky s lektory na následovné otázky:

- inovace a trendy v potravinářství, masném, mlékárenském, pekárenském, nápojovém průmyslu, příjem živin, výživová doporučení, alternativní způsoby výživy s reflexí na EU strategie „Green Deal“ a „From Farm to Fork“,
- systémy řízení bezpečnosti potravin v reflexi na EU strategie „Green Deal“ a „From Farm to Fork“,
- označení kvality a certifikace v reflexi na EU strategie „Green Deal“ a „From Farm to Fork“.

PROJEKTY Potravinářské komory ČR

Ing. Dana Gabrovská, Ph.D.

vedoucí oddělení pro vědu,
výzkum a inovace

”

...PK ČR dále pokračuje
v projektech věnovaných kvalitě
a zlepšování výživové hodnoty
českých potravin...

České cechovní normy

Potravinářská komora České republiky a Česká technologická platforma pro potraviny spravuje od roku 2015 systém českých cechovních norem pro kvalitní potraviny. V roce 2017 byl tento systém zařazen na seznam dobrovolných národních značek kvality, přesněji dobrovolný systém certifikace zemědělských produktů v souladu s požadavky Sdělení Komise – Obecné zásady osvědčených postupů EU k dobrovolným systémům certifikace pro zemědělské produkty a potraviny (2010/C 341/04)

Systém českých cechovních norem je odpovědí výrobců potravin a nápojů na dlouhodobé připomínky odborné i spotřebitelské veřejnosti k neexistenci standardů kvality. Po zrušení závaznosti československých státních norem vzniklo faktické legislativní vakuum, které bylo kompenzováno legislativou po roce 1997 jen z části. Systém českých cechovních norem nabízí řešení, které jednoznačně definuje kvalitativní požadavky pro široké portfolio potravin a usnadní tak orientaci spotřebitele a partnerů v dodavatelsko-odběratelském vztahu.

Česká cechovní norma má být základní normou, která stanoví kvalitativní parametry potraviny, pro níž byla zpracována a z níž vyplývají nadstandardní parametry, kterými se daná potravina liší od jiných srovnatelných potravin uváděných na trh. Systém částečně vychází z původního systému ČSN a ON a pro jednotlivé potraviny definuje konkrétní povolené výrobní postupy a kva-

litativní znaky, které jsou kontrolovatelné. Hlavním cílem této aktivity je zachovat tradiční pohled na výrobu a zpracování potravin. Zároveň však tento koncept nemá vyloučit rozumné inovace, které vedou k zachování dobré výživové hodnoty nebo zlepšení bezpečnosti potravin.

Několikastupňový a nezávislý systém tvorby norem, do kterého vstupují jak výrobci a zpracovatelé tak dozorové orgány a akademičtí pracovníci, garantuje, že ve jménu inovací nedochází ke zhoršení kvality a tradičního způsobu vnímání jednotlivých potravin a výrobních technologií. Vzhledem ke skutečnosti, že jsou pro jednotlivé výrobky jednoznačně definované kvalitativní znaky a výrobní postupy, je vytvořený

prostor pro dozorové orgány (Státní veterinární správa a Státní zemědělská a potravinářská inspekce), které tak mohou provádět kontrolu dodržování pravidel.

České cechovní normy definují povinné složky, přípustné a nepřipustné složky, minimální obsahy klíčových složek, výrobní postupy a kontrolovatelné znaky hotových výrobků včetně postupů pro kontrolu.

PŘÍKLADY NADSTANDARDNÍCH PARAMETRŮ

MASNÉ VÝROBKY: Vyšší obsah masa, nižší obsah tuku, vyšší obsah čistých svalových bílkovin, zákaz použití zvýrazňovačů chuti, zákaz použití strojně odděleného masa, omezení přídavných látek

MLÉČNÉ VÝROBKY: u sýrů – minimální doba zrání, omezení a zákaz přídavných látek, jako surovina je použito mléko odpovídající ČCN na syrové kravské mléko; zákaz použití některých přídavných látek; u jogurtů – podmínka použití obou mikroorganismů jogurtových kultur v určeném poměru; u ochucených ovocných jogurtů – minimální podíl ovocné složky; u tradičního pomazánkového – při použití ochucující složky šunka lze použít pouze šunku nejvyšší jakosti nebo šunku výběrovou.

PEKAŘSKÉ VÝROBKY: omezení nebo zákaz přídavných látek, vyšší obsah žitné mouky u žitno-pšeničných výrobků, vyšší obsah jiných obilovin než pšenice a žita, luštěnin nebo olejnin u vícezrnných výrobků než udává legislativa, preference kvasů a omládku; využívání zápar, zavařek a měkčených zrn;

LAHŮDKÁŘSKÉ VÝROBKY: zákaz použití barviv, sladidel s výjimkou cukru, zákaz použití méně hodnotných (palmových, kokosových tuků, částečně ztužených tuků); definovaná množství hlavních složek.

ČOKOLÁDY: vyšší obsah celkové kakaové sušiny, kakaového másla, mléčného tuku než udává legislativa; omezení použití jiných rostlinných a živočišných tuků; zákaz použití jiných aromat než přírodních.

RYBY A VÝROBKY Z NICH: SLADKOVODNÍ RYBY: Odchov ryb probíhá v polointenzivních podmínkách rybníčního prostředí nebo v akvakultuře na území České republiky

MOŘSKÉ RYBY: celkový podíl 100 % ryby; seafrozen kvalita, minimálně zabaleno v České republice; nepřipustné složky: jedlá sůl v obsahu vyšším než je přirozený výskyt, přidaná voda, potravinářská aditiva, mletá rybí svalovina. V případě filety se nepřipouští skládané, či formované filety. Nepřipouští se surovina splňující definici „ze spojovaných kousků rybiho masa“.

KEČUPY: vyšší podíl sušiny vnesené rajčatovou surovinou ve srovnání s podílem daným legislativou pro kečupy „Extra“, „Prima“ nebo „Speciál“.

ČESKÝ MODRÝ MÁK, ČESKÝ MODRÝ MÁK MLETÝ: povinnou složkou jsou semena jednoleté formy máku setého modrosemenného (*Papaver somniferum* L.), olejného typu, získávaná z potravinářských odrůd registrovaných v ČR (aktuálně zapsaných ve Státní odrůdové knize),

a navíc se týká odrůd Major, Opal, Gerlach, Orfeus, které nejsou vyjmenované ve Státní odrůdové knize. V nadstandardu je uvedena produkce v ČR a zákaz použití farmaceutického máku.

ZVĚŘINA: vyjmenované partie masa, podmínky technologického zpracování, podrobné nadstandardní parametry např.: vstupující surovina je doprovázena „lístkem o původu zvěře“. To zajišťuje, že zvěřina bylo ulovena na území ČR. Ulovený kus musí být označen nesnímatelnou plombou a číslo plomby musí být uvedeno na doprovázejícím lístku o původu zvěře. Plomba je po zpracování uloveného těla uchovávána nejméně jeden rok po skončení údržnosti, tj. po uplynutí data spotřeby/minimální trvanlivosti výrobku. Maso je nabízeno pouze v kuchyňské úpravě s tukovým krytím do výše 1 mm přípustného do 15 % plochy. Maso z kusů střelených naměkko nesmí být použito.

VIZOVICKÉ SLIVOVICE: Slivovicový destilát pravý vyrobený ze švestek vypěstovaných v mikroregionu „Vizovicko“; nepřipustné složky: lih rafinovaný zemědělského původu, barviva a aroma

BALENÉ VODY, KROMĚ PŘÍRODNÍCH MINERÁLNÍCH VOD: nadstandardní parametry: obsahu sodíku nepřekračující limit 20 mg/l; balená voda je vyráběna z podzemního zdroje vody; voda je pojmenována podle zdroje a tento název musí být 1,5x větší než jakýkoliv další text na etiketě, musí být na první pohled výrazný a jasně čitelný. Výrobce musí mít zavedený certifikovaný HACCP a potvrzený certifikací v rámci vyšších standardů jako IFS, BRS, ISO 22000, FSSC 22000 apod.

PŘEHLED VÝROBCŮ POUŽÍVAJÍCÍCH LOGO „VYROBENO PODLE ČESKÉ CEHOVNÍ NORMY“

KOMODITA	VÝROBCE	VÝROBCE	VÝROBCE
Mléko a mléčné výrobky	AGROMER s.r.o.	Kralovická zemědělská a.s.	OLMA, a.s.
	Agro Podlesí, a.s.	KORA produkt, s.r.o.	Pavel Sotona
	BOHEMILK, a.s.	MADETA a.s.	POLABSKÉ MLÉKÁRNÝ a.s.
	Danone a.s.	Martin Kyrál	Selekta Pacov, a.s.
	Ekomiilk a.s.	Mlékárna Čejetičky, spol. s r.o.	Simabelle s.r.o.
	Eligo a.s., odštěpný závod Kolín	Mlékárna Hlinsko, a.s.	Sir Bohemia, s.r.o., farma Babina
	Eligo a.s., odštěpný závod Brno	Mlékárna Olešnice a.s.	TANY, spol. s r.o.
	Farma Bláto, s.r.o.	Mlékárna Pragolaktos, a.s.	ZEA Rychnovsko a.s.
	Hollandia Karlovy Vary, s.r.o.	Mlékárna Stříbro s. r. o.	Zemědělské obchodní družstvo Kolný
	Choceňská mlékárna s.r.o.	Mlékárna Žirovnice, spol. s r.o.	Zemědělské družstvo Černovice u Tábpra
	Jaroměřická mlékárna, a.s.	Moravia Lacto a.s.	Zemědělsko-obchodní družstvo Žichlínek
	Lactalis CZ, s.r.o.	NET PLASY, spol. s r.o.	
	Laksyma, a.s.	NIVA, s.r.o.	

KOMODITA	VÝROBCE	VÝROBCE	VÝROBCE
Maso a masné výrobky	AGRO – Měřín, obchodní společnost s.r.o.	Simabelle s.r.o.	PEJSKAR a spol. s r.o.
	Agrofyto, spol. s r.o.	Sir Bohemia, s.r.o., farma Babina	Ponnath ŘEZNIČTÍ MISTŘI, s.r.o.
	ALIMPEX-MASO, s.r.o.	TANY, spol. s r.o.	PRANTL Masný průmysl s.r.o.
	Andrea Bočanová	ZEA Rychnovsko a.s.	RAVY CZ a.s.
	ANTONI CZ s.r.o.	Zemědělské obchodní družstvo Kolný	Růžena Hejná
	Beskydské uzeniny, a.s.	Zemědělské družstvo Černovice u Tábrpa	Řeznictví H+H, s.r.o.
	BIVOJ a.s.	Zemědělsko-obchodní družstvo Žichlínek	ŘEZNICTVÍ SLOUPNICE s.r.o.
	Blanka Kloudová - řeznictví uzenářství	Kostecké uzeniny, a.s.	Řeznictví Kunovský s.r.o.
	Družstvo Džbány	Krahulík - MASOZÁVOD Krahulčí, a.s.	Řeznictví U Chvapilů
	Družstevní jatka Sádek, družstvo	Krušnohorské uzeniny J + J Radoš, s.r.o.	Řeznictví Stejskal s.r.o.
	Farma Benátky s.r.o.	LE & CO - Ing. Jiří Lenc,s.r.o.	Řeznictví Tichý s.r.o.
	Fox Meadows.r.o.	Ligurský, s.r.o.	Řeznictví a uzenářství Tomáš Lajza
	Gril servis s.r.o.	Liponova AGRO EKO DNL SE	SKALIČAN a.s.
	CHOVSERVIS, a.s.	Liponova EKO DNL SE	Statek Netěchovice
	Jan Landa	Loudy s.r.o.	Steinhauser, s.r.o.
	Jaromír Dvořák	Lukáš Chvosta	Uzeniny a lahůdky Sláma s.r.o.
	Jatka Šebkovice, s.r.o.	MAJER-ŘEZNICTVÍ A UZENÁŘSTVÍ s.r.o.	Uzeniny Příbram, a.s
	Jaroslav Zajiček	MASO UZENINY PÍSEK a.s.	VÁHALA a spol. s r.o. výroba a prodej masných a lahůdkářských výrobků
	Jatky Bučovice, s.r.o.	Maso Brejcha, a.s.	VETLABFARM s.r.o.
	Jolana Bergmanová	Maso Jičín s.r.o.	Vsacko Hovězí a.s.
	Josef Lukáš	Masoma Klemensová, s.r.o.	ZEA Rychnovsko a.s.
	Kaufland Česká Republika, v.o.s. – Masozávod	MASO WEST s.r.o.	Zemagro, spol. s r.o.
	Kamil Bronec	MASO EKO s.r.o.	Zemědělská a.s.Krucemburk,akciová společnost
	KSZ s.r.o.	Maso-závod Hovorany, spol. s r.o.	Zemědělsko-obchodní družstvo Žichlínek
	Josef B E D Ř I C H spol. s r.o.	Matagro s.r.o.	Zdeněk Pašek
	KMOTR-Masna Kroměříž, a. s.	Mgr. Pavel Tlapák	ZVOZD „Horácko“ družstvo
	OLMA, a.s.	Mgr. Petra Strnad	Zvěřina BERBERA s.r.o.
	Pavel Sotona	Miroslav Hrtús	
	POLABSKÉ MLÉKÁRNÝ a.s.	MP Krásno, a.s.	
	Selekta Pacov, a.s.	Náhlík a Náhlík, s.r.o.	

KOMODITA	VÝROBCE	VÝROBCE	VÝROBCE
Drůbeží výrobky	Drůbežářský závod Klatovy, a.s. Jmbrojler Vacanovice s.r.o.	PROMINENT CZ s.r.o. Vodňanská drůbež, a. s.	Zemědělská a.s. Vysočina
Mlýnské výrobky	ADÉLKA a.s.	MALITAS s.r.o.	MJM agro, a.s.
Pekařské výrobky	ADÉLKA a.s. ADVENI MEDICAL, spol.s r.o. BEAS,a.s. ENPEKA a.s. Globus ČR, v.o.s. HAVLÍK-OPAL,s.r.o.	Ing. Jiří Pekárek JIZERSKÉ PEKÁRNY spol. s r.o. NOPEK, a.s. MELITES, spol. s r.o. PAC Hořovice s.r.o. PECUD v.o.d. Žandov	PENAM, a.s. Pekárna Racek, s.r.o. Pekárna Srnín s.r.o. RNDr. Martin Tichý TESCO Stores ČR a.s. TYČINKY s.r.o.
Hotové pokrmy	Orkla Foods Česko a Slovensko a.s.	SVOBODA – výroba domácích knedlíků s.r.o	
Těstoviny	Ramdram s.r.o.		
Alkoholické nápoje	RUDOLF JELÍNEK, a.s.		
Ryby a výrobky z nich	Bidfood Kralupy s.r.o	Rybářství Chlumeck nad Cidlinou,a.s.	
Nealkoholické nápoje	Crystalis s.r.o. FONTANA WATERCOOLERS, s.r.o	ŠUMAVSKÝ PRAMEN, a.s.	Ovocňák s.r.o.
Lahůdkářské výrobky	ATLANTIK PRODUKT Třešňák s.r.o. BONECO, a.s. DELIMAX a.,s	GASTRO-MENU EXPRESS a.s. NOVA, a.s.	TRŽAN lahůdky s.r.o. ZÁRUBA FOOD, a.s.
Vejsce a výrobky z nich	AG MAIWALD a.s. ČESKÁ VEJCE, a.s. MAVE Jičín, a.s.	OVUS - podnik živočišné výroby, spol s r.o. Podnik pro výrobu vajec v Kosičkách, s.r.o. PROAGRO Nymburk a.s.	Statek Slapy, družstvo TESCO Stores ČR a.s. TYČINKY s.r.o.
Čokoláda a čokoládové bonbony	Carla spol. s r.o.		

KOMODITA	VÝROBCE	VÝROBCE	VÝROBCE
Zpracované ovoce a zelenina	HAMÉ s.r.o.Kunovice SAMIR KYSANÉ ZELÍ s.r.o.	PT servis konzervárna spol. s r.o.	
Olejnata semena a výrobky z nich	AGRA GROUP, a. s. AGRO ZVOLE, a.s. Agro Odersko, a.s. Bronislava Scheidelová Česká zemědělská univerzita v Praze ČESKÝ MÁK s. r. o. Ing. Jiří Pekárek JIZERSKÉ PEKÁRNY spol. s r.o. NOPEK, a.s. MELITES, spol. s r.o. PAC Hořovice s.r.o. PECUD v.o.d. Žandov PENAM, a.s. Pekárna Racek, s.r.o. Pekárna Srnín s.r.o. RNDr. Martin Tichý TESCO Stores ČR a.s. TYČINKY s.r.o. Dvůr Mezholezy DZS Struhařov a.s.	Farma Dřetovice Hana Páchová Ing. Jiří Černý, Ph.D. Ing. Jiří Opekar Ing. Martin Pilař Ing. Bohumil Kratochvíl IBK TRADE Ing. Petr Klečka Ing. Tomáš Kasal IREKS ENZYMA s.r.o. Jan Král Jan Peca Jiří Marek Kateřinská zemědělská a.s. LUPOFYT, s.r.o. Miroslav Daňhel s.r.o. Natural pack group s.r.o. Nouza s.r.o. OLPEJA s.r.o. Pavel Obrdžálek Petr Kubát	RAKOCHMEL s.r.o. ROLS Lešany, spol. s r.o. RYNAGRO a.s. SEEDCLEAN s.r.o. Sibagro spol. s r.o. Statek Domašín a.s. TROVER s.r.o. Úněšovský statek a.s. UNIAGRIS Pěnčín, a.s. Vladimír Pokorný VOG, s.r.o. VOPOL a.s. Zemědělská výroba Heřmanský s.r.o. Zemědělské družstvo Hněvošice ZD Klenovice na Hané, družstvo Zemědělské družstvo Netřebice Zemědělské družstvo Dolní Újezd Zemědělská společnost Komorno, a.s. Zemědělská a.s.Krucemburk,akciová společnost Zemědělská společnost Chrástřany s.r.o. Zemědělsko-obchodní družstvo Žichlínek
Ovoce, zelenina, brambory	AGRIPROD s.r.o. František Král organic s.r.o.	JASANKA s.r.o.	
Škrob	LYCKEBY AMYLEX, a.s.		

KOMODITA	VÝROBCE	VÝROBCE	VÝROBCE
Krmiva	ADÉLKA a.s.	Globus ČR, v.o.s.	ZENAP Trhové Sviny s.r.o.
	ADVENI MEDICAL, spol.s r.o.	Tekro, spol. s r.o.	Zemědělské služby Dynín, a.s.
	BEAS,a.s.	VKS Pohledští Dvořáci a.s.	ZZN Pelhřimov a.s.
	ENPEKA a.s.	Zemědělské zásobování Plzeň a.s.	

SHRNUTÍ ROKU 2021

V roce 2021 proběhla dvě zasedání hodnotící komise. První jednání proběhlo 6. května 2021 a byly projednány návrhy norem pracovní skupiny Svazu pekařů a cukrářů v ČR, z.s. uvedené v tabulce č. 1.

Nové návrhy pekařských norem

Kokosky
Pekařské polotovary z pálené hmoty
Sněhové pečivo bílé
Sněhové pečivo bílé nebo barevné, sypané barevným krystalovým cukrem nebo máčené či stříkané tmavou tukovou polevou,
Pšeničná mouka polosvětlá,
Tradiční jihočeské zelňáky
Perník na strouhání a strouhaný perník
Tvarovaný, plněný a zdobený perník

Připomínky a dotazy členů komise byly zodpovězeny a byly zapracovány do návrhů. Takto upravené návrhy byly doporučeny Výkonné radě PK ČR ke schválení. Při-

pomínkovány byly např. druh džemů u kokosek, dva výrobní postupy pro kokosky, sněhové pečivo, polotovary z pálené hmoty (varianty ze základních surovin nebo z připravené směsi).

Druhou skupinou norem byly normy na vaječné polotovary, zde byly připomínky jak ze strany dozorových orgánů, tak ze strany výrobců a distributorů. Parametry jednotlivých norem byly opraveny po vzájemné shodě. Normy na sušený bílek a žloutek nebyly dány na výkonovou radu ke schválení, v ČR se v současné době nevyrábějí.

Normy na vaječné výrobky

Sušený vaječný bílek
Sušený vaječný žloutek
Tekutý vaječný bílek
Tekutý vaječný žloutek
Tekutá vaječná melanž
Tekutá vaječná melanž stabilizovaná
Tekutá vaječná melanž na mašlování

Dále byly projednány a následovně schváleny výkonovou radu následující normy: kysané zelí, kysané zelí ve slaném nálevu, český mošt, zeleninová šťáva a její směsi včetně šťáv ovocných.

Dne 13. 10. 2021 se konalo druhé jednání komise a na komisi byly projednány a navrženy:

- Norma na bělosemenný mák, kde komise doporučila projednat se spolkem Český modrý mák z.s. jako navrhovatelem spojení této normy do jedné normy na Český mák, která by zahrnovala jak schválenou normu na Český modrý mák, tak navrhovanou normu na bělosemenný mák.
- Normy na různé druhy pomazánek. Komise dostala nové návrhy na několik druhů pomazánek (rybí, lososová, křenová se šunkou, česneková a rodinná pomazánku) a řada norem na podobné pomazánky je již schválených. Normy se liší pouze v tom, jestli se jedná o pomazánky, kde je základ majonéza nebo mléčná složka (tvaroh, čerstvý sýr, čerstvý termizovaný sýr, tradiční pomazánkové) jako složka povinná a v řadě přípustných složek. Vzhledem k rostoucímu

počtu norem na pomazánky, jejichž návrhy dostává komise od jednotlivých výrobců, komise doporučila sekci lahůdek provést revizi těchto norem a najít návrhy pro základní normy na pomazánky.

- Normy na hotové pokrmy – na základě dodaných návrhů norem na hotové pokrmy komise doporučila zatím normy na hotové pokrmy neprojednávat a neschvalovat, neboť se jedná se o poměrně komplikovanou skupinu potravin. Jako další krok doporučila najít odborného garanta, který by s těmito normami po odborné stránce pomohl. Komise doporučuje v první fázi navrhnout strukturu norem (ČČN hotové pokrmy, sterilované, pasterované, mražené, ultra fresh apod.) a dále vybrané tradiční pokrmy např. svíčkovou, guláš a další tradiční pokrmy.
- Normy na salát coleslaw s bílým a červeným zelím – u těchto norem komise doporučila počkat na vyjádření sekce lahůdek, které zatím nebylo hodnotící komisi předáno, a pokud možno spojit tyto normy do jedné normy pro zelné saláty, k čemuž na konci roku došlo.

Systém českých cechovních norem byl pravidelně součástí stánku PK ČR na výstavě Země živitelka, kde byly prezentovány ve výstavních vitrínách i formou ochutnávek stávající a nově registrované společnosti v oboru pekařských výrobků (Pekárna Srnín s.r.o., TESCO STORES ČR a.s., Globus ČR, k.s., PENAM a.s., Adélka a.s.). Společností, která se přihlásila nově do systému bez prezentace na Zemi živitelce, je PAC Hořovice s.r.o. Systém ČČN je prezentován v rámci Programu rozvoje

venkova, Operace 1.1.1 Vzdělávací akce, Podpora na činnosti v oblasti odborného vzdělávání a získávání dovedností v oblasti zemědělství a lesnictví a to ve vzdělávací akci s názvem “ Označení kvality a certifikace v reflexi na evropskou strategii Green Deal a From Farm to Fork“. V roce 2021 proběhly na podzim tři cykly, zbývající tři proběhnou v roce 2022.

V roce 2021 byla odsouhlasena obecná norma pro výrobce krmiv a krmných směsí, ke které se budou moci po schválení Spolkem pro komodity a krmiva, z.s. přihlásit. V průběhu roku také probíhala jednání se Svazem chovatelů prasat, z.s. s cílem dokončit v systému celou zpracovatelskou vertikálu u masných výrobků. Svaz dodal k projednání a chválení dvě normy na selata a jatečná prasata, které projednala nově sestavená hodnotící komise pro výrobce krmiv a chovatele. V roce 2021 byl schválen projekt podpory projektů nestátních neziskových organizací vyhlášená Ministerstvem zemědělství ČR s názvem „České cechovní normy – nástroj ke zvyšování kvality“.

Náplní projektu byla významná mediální propagace systému ČČN formou online, informačních letáků, článků a prezentace na sociálních sítích.

Cena Potravinářské komory ČR o nejlepší inovativní potravinářský výrobek

Dne 26. 7. 2021 byly vyhlášeny výsledky 8. ročníku soutěže „Cena PK ČR o nejlepší inovativní potravinářský výrobek“. Přihlašování výrobků do soutěže probíhalo v termínu od 31. března do 30. června 2021 a mohly se do ní přihlásit potravinářské společnosti, resp. jejich nové nebo významně zdokonalené výrobky, které byly uvedeny výrobcem na trh v posledních 3 letech. Ve stanoveném termínu se přihlásilo 27 společností s celkem 65 výrobky. Jedna společnost den před hodnocením jeden výrobek ze soutěže stáhla. Pro řádné přihlášení do soutěže bylo nutné dodat přihlášku, laboratorní analýzu výrobku nebo čestné prohlášení o výživové hodnotě výrobku, a nakonec pro hodnocení také samotný výrobek. Všechny společnosti podmínky soutěže splnily. V přihlášce každý výrobce zvolil kategorii, do které inovovaný výrobek přihlašuje. Výživové hodnoty nebyly požadovány u mikropodniků. Přihlášené společnosti se lišily ve velikosti podniku od mikropodniků až po velké podniky.

Jednání hodnotící komise 8. ročníku soutěže Cena Potravinářské komory ČR o nejlepší inovativní potravinářský výrobek se uskutečnilo dne 21. července 2021 od 9:30 hod. v sídle PK ČR.

Za členy hodnotící komise byli nominováni:

doc. MVDr. Josef Kameník, MBA

Veterinární univerzita Brno

Ing. Hana Langrová

Potravinářská komora ČR

prof. Ing. Lenka Kouřimská, Ph.D.

Česká zemědělská univerzita v Praze

Ing. Ivana Laknerová

Výzkumný ústav potravinářský Praha, v.v.i.

Ing. Irena Němečková, Ph.D.

Výzkumný ústav mlékárenský, s.r.o.

RNDr. Jana Olšovská, Ph.D.

Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a.s.

Ing. Jan Pivoňka, Ph.D.

EUROFINS CZ, s.r.o.

doc. Ing. Aleš Rajchl, Ph.D.

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Ing. Alena Saláková, Ph.D.

Mendelova univerzita v Brně

doc. Ing. Pavel Smetana, Ph.D.

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

MVDr. Ing. Dana Tříška

Ministerstvo zemědělství

Na začátku jednání proběhla krátká diskuze týkající se inovací a byla zopakována pravidla soutěže. Hodnocení proběhlo v následujících kategoriích:

a) reformulace roku

b) bezpečnost a kvalita potravin

c) potraviny pro zvláštní výživu

Hodnocení proběhlo ve dvou skupinách, a to ve skupině výrobců, kteří jsou mikropodnikem nebo malým podnikem, nebo výrobců, kteří jsou středním a velkým podnikem, a to pro kategorie b) a c). V kategorii a) byly přihlášeny jen střední a velké podniky. Výrobky byly hodnoceny postupně podle kategorií a podle abecedního seznamu společností. V průběhu hodnocení komise přeřadila některé výrobky do jiných kategorií, než vý-

robce původně zvolil. Přehled kategorií po změně s výrobky je v následujících tabulkách:

Kategorie podle pravidel byly následující:

KATEGORIE A – REFORMULACE ROKU

- 1 Emco spol. s r. o.**
Super dortík s malinami
- 2 Emco spol. s r. o.**
Super dortík s čokoládou a arašidy
- 3 Emco spol. s r. o.**
Super sušenky bez přidaného cukru – Kakao a kokos
- 4 Emco spol. s r. o.**
Super sušenky bez přidaného cukru – Šťavnaté jablko
- 5 IREKS ENZYMA s.r.o.**
Pečivo DÉČKO
- 6 Lactalis CZ, s.r.o.**
Mlékárna Kunín Oveska
- 7 MASO UZENINY PÍSEK**
Šunka nejvyšší jakosti
- 8 Nestlé Česko s.r.o.**
JOJO Vegie
- 9 Nestlé Česko s.r.o.**
Zora sójové řezy
- 10 PEK Group a.s.**
Naše pekárna sandwich vitamin (toastový chléb vícezrný)

KATEGORIE B – BEZPEČNOST A KVALITA POTRAVIN

- 1 Bidfood Kralupy s.r.o.**
Mazel - Mleté vepřové a hovězí maso se zeleninou
- 2 Danone a.s.**
Activia probiotický jogurt broskev/hruška
- 3 Danone a.s.**
Alpro mandlový fermentovaný výrobek
- 4 Hollandia Karlovy Vary, s.r.o.**
Duo sušenka a amaretto
- 5 Hollandia Karlovy Vary, s.r.o.**
Duo čokoláda a višeň
- 6 Jizerské pekárny, spol. s r.o.**
Bio žitnopseničný chléb
- 7 Jizerské pekárny, spol. s r.o.**
Bio cop s rozinkami a mandlemi
- 8 Jizerské pekárny, spol. s r.o.**
Bio žitný chléb celozrnný kvasový
- 9 MADETA a.s.**
Sýr na pánev klasik
- 10 MADETA a.s.**
Jihočeský jogurt a tvaroh
- 11 Kitl s.r.o.**
Kitl Syrob Růžový květ
- 12 MASO UZENINY POLIČKA, a.s.**
Mleté maso - polotovary - celé výrobní portfolio
- 13 Milan Douděra**
Anežčin rakytníkový sirup
- 14 Mlékárna Olešnice, a.s.**
Sýráci sýrové tyčinky
- 15 Nestlé Česko s.r.o.**
JOJO Vegie
- 16 Nestlé Česko s.r.o.**
Garden Gourmet Sensational burger
- 17 OLMA, a.s.**
MÍŠA TVAROHOVÝ MLS -
Tvarohový krém smetanový

- 18 OLMA, a.s.**
MÍŠA TVAROHOVÝ MLS -
Tvarohový krém čokoládový
- 19 UNITED BAKERIES, a.s.**
Severské bulky
- 20 VÁHALA, spol. s r.o.**
Šunka nejvyšší jakosti
- 21 Západočeské konzumní družstvo Sušice** Náš poctivý Karlovarský knedlík
- 22 Západočeské konzumní družstvo Sušice** Náš poctivý Ovocný knedlík
- 23 Západočeské konzumní družstvo Sušice** Náš poctivý Bramborový knedlík s uzeným masem

KATEGORIE C – POTRAVINY PRO ZVLÁŠTNÍ VÝŽIVU

- 1 ADVENI MEDICAL, spol. s r.o.**
Bezlepkový chléb rebel celozrnný - směs
- 2 ADVENI MEDICAL, spol. s r.o.**
MUFFin
- 3 COOC FOOD s.r.o.**
Koláčkova pekárna Brownies
- 4 Hollandia Karlovy Vary, s.r.o.**
Čokoládový drink bez laktózy s Bifi kulturou
- 5 Hollandia Karlovy Vary, s.r.o.**
Vanilkový drink bez laktózy s Bifi kulturou
- 6 IREKS ENZYMA s.r.o.**
Bezlepkový konzumák
- 7 Jizerské pekárny, spol. s r.o.**
Jizerka, přirozeně bezlepková směs
- 8 Jizerské pekárny, spol. s r.o.**
Vícezrnné bagety v pečicím sáčku bez lepku (výrobek určený k dopečení v domácím prostředí)
- 9 KONKORDIA, spol. s r.o.**
BIO kukuřičná kaše
- 10 KONKORDIA, spol. s r.o.**
BIO kukuřičná strouhanka

- 11 PENAM, a.s.**
Bezlepkový makový závin
- 12 SEMIX PLUSO, spol. s r.o.**
Kaše z klíčeného ovsu a quinoj s jablkem a skořicí
- 13 SEMIX PLUSO, spol. s r.o.**
Kaše z klíčeného ovsu a quinoj s oříšky
- 14 SEMIX PLUSO, spol. s r.o.**
Klíčené müsli s čokoládou
- 15 SEMIX PLUSO, spol. s r.o.**
Klíčené müsli s ovocem
- 16 SEMIX PLUSO, spol. s r.o.**
Mini müsli tyčinky s kakaovými boby a pomerančem bez lepku
- 17 SEMIX PLUSO, spol. s r.o.**
Mini müsli tyčinky s meruňkami bez lepku
- 18 SEMIX PLUSO, spol. s r.o.**
Mini müsli tyčinky s oříšky bez lepku
- 19 SEMIX PLUSO, spol. s r.o.**
Ovsánek Jahoda
- 20 SEMIX PLUSO, spol. s r.o.**
Ovsánek Meruňka
- 21 SEMIX PLUSO, spol. s r.o.**
Ovsánek Natural
- 22 White s.r.o.**
Erebos original
- 23 White s.r.o.**
Erebos dry
- 24 White s.r.o.**
Erebos bitter
- 25 White s.r.o.**
Erebos fresh
- 26 White s.r.o.**
Erebos spicy
- 27 White s.r.o.**
Erebos honey

CENA POTRAVINÁŘSKÉ KOMORY ČR ZA NEJLEPŠÍ INOVATIVNÍ VÝROBEK BYLA ZA ROK 2021 ODBORNOU POROTOU UDĚLENA NÁSLEDOVNĚ:**Reformulace roku****(v kategoriích se zúčastnily jen střední a velké podniky)**

jako nejlepší byla oceněna společnost s výrobkem:

UNILEVER ČR, spol. s r.o.**Míšánek tvaroh**

dále byly oceněny společnosti s výrobky:

Emco spol. s r.o.

Super dortík s malinami

IREKS ENZYMA s.r.o.

Pečivo DĚČKO

Lactalis CZ, s.r.o.

Mlékárna Kunín Oveska

MASO UZENINY PÍSEK, a.s.

Šunka nejvyšší jakosti

Řeznictví H+H, s.r.o.

Párky dědy Pilčíka

Zeelandia spol. s r.o.

Sprint (chléb)

Bezpečnost a kvalita potravin**MIKROPODNIK A MALÝ PODNIK**

jako nejlepší byla oceněna společnost s výrobkem:

Kitl s.r.o.

Kitl Syrob Růžový květ

Další výrobek nebyl oceněn

STŘEDNÍ A VELKÝ PODNIK

jako nejlepší byla oceněna společnost s výrobkem:

OLMA, a.s.

Míša tvarohový MLS

dále byly oceněny společnosti s výrobky:

Hollandia Karlovy Vary, s.r.o.

Duo čokoláda a višň

Jizerské pekárny spol. s r.o.

Bio žitný chléb celozrnný kvasový

Bidfood Kralupy, s.r.o.

Mazel – mleté vepřové a hovězí maso se zeleninou

MADETA a.s.

Sýr na pánev klasik

Nestlé Česko s. r.o.

JOJO Veggie

Ocenění za inovativní obal**MASO UZENINY POLIČKA, a.s.**

Mleté maso – polotovary – celé výrobní portfolio

Komise se rozhodla nad rámec běžných kategorií stanovených v pravidlech ocenit inovovaný obal pro celé výrobní portfolio polotovarů společnosti MASO UZENINY POLIČKA, a.s.

Potraviny pro zvláštní výživu**MIKROPODNIK A MALÝ PODNIK**

jako nejlepší byla oceněna společnost s výrobkem:

ADVENI MEDICAL., spol. s r.o.

MUFFin

dále byly oceněny společnosti s výrobky:

COOC FOOD s.r.o.

Koláčkova pekárna Brownies

KONKORDIA, spol. s r.o.

BIO Kukuřičná strouhanka

STŘEDNÍ A VELKÝ PODNIK

jako nejlepší byla oceněna společnost s výrobkem:

IREKS ENZYMA s.r.o.

Bezlepkový Konzumák

dále byly oceněny společnosti s výrobky:

Hollandia Karlovy Vary, s.r.o.

Vanilkový drink bez laktózy s Bifi kulturou

Jizerské pekárny spol. s r.o.

Vícezrnné bagety v pečicím sáčku bez lepku (určené k dopečení v domácím prostředí)

PENAM, a.s.

Bezlepkový makový závin

Hodnotící komise ocenila nad rámec kategorií stanovených v pravidlech celou skupinu výrobků od společnosti:

SEMIX PLUSO, spol. s r.o.

- Kaše z klíčeného ovsá a quinoj s jablkem a skořicí
- Kaše z klíčeného ovsá a quinoj s oříšky
- Klíčené müsli s čokoládou
- Klíčené müsli s ovocem
- Mini müsli tyčinky s kakaovými boby a pomerančem bez lepku
- Mini müsli tyčinky s meruňkami bez lepku
- Mini müsli tyčinky s oříšky bez lepku
- Ovsánek Jahoda
- Ovsánek Meruňka
- Ovsánek Natural

Výrobky jsou vyráběny s využitím naklíčeného ovsá, naklíčených pseudoobilovin a luštěnin. Jedná se o významný inovativní proces zlepšující stravitelnost obilovin a luštěnin a zlepšení sensorických vlastností.

V roce 2021 komise i PK ČR velmi ocenili aktivní účast výrobců. „Ze strany PK ČR existovaly obavy, že účast bude díky koronavirové krizi ze strany výrobců slabá. Tyto obavy se ukázaly jako liché, což vedení PK ČR skutečně oceňuje a děkuje všem přihlášeným výrobcům a zvláště těm, co se na poslední chvíli z výše uvedených důvodů odhlásili. Výrobci přihlásili opět velmi zajímavé výrobky, je vidět, že zájem výrobců o inovace roste a že zejména roste zájem se se svými výrobky pochlubit a touto cestou přiblížit tyto výrobky i spotřebitelské

veřejnosti. Těší nás, že je soutěž mezi výrobci stále populární a že výrobci pochopili, jaké možnosti přináší.“, řekl ředitel pro programování a strategii Potravinářské komory ČR Ing. Miroslav Koberna, CSc.

Oceněné společnosti v uvedených kategoriích obdrží certifikáty k „Ceně PK ČR za nejlepší inovativní potravinářský výrobek“ podle konkrétní kategorie. Ostatní zúčastněné společnosti obdrží certifikát za účast. Společnosti, jejichž výrobky byly oceněny, získali balíček mediální propagace (propagace společnosti a výrobků v tištěných a internetových médiích) a propagaci na

veletrhu Země živitelka 2021. Vítězové v jednotlivých kategoriích (nejlepší výrobek) obdrželi poukaz k účasti jednoho zástupce společnosti na mezinárodním veletrhu potravin a nápojů ANUGA v Kolíně nad Rýnem ve dnech 9. – 13. 10. 2021. Pro mikropodniky společnost EUROFINS CZ, s.r.o. poskytla možnost stanovení výživových údajů podle platné legislativy na oceněné výrobky. Výrobci, kteří mohou využívat logo „Reformulace roku“, budou moci své výrobky prezentovali oceněné výrobky na výroční konferenci Výboru pro výživovou politiku - Platformy pro reformulace dne 15. 9. 2021.

Český výrobek – garantováno Potravinářskou komorou

V roce 2021 je držitelem značky 15 společností, v roce 2021 se přihlásily 3 výrobci (Bulko s.r.o., JOSEVA s.r.o. a Pekárna Tanvald Schneider s.r.o.).

SEZNAM VÝROBCŮ A VÝROBKŮ

1	AGROSPOL Bolehošť, a.s.	Bolehošťské kysané zelí	21	MEDOKOMERC, s.r.o.	Český med květový 500 g
2	Bulko s.r.o.	Český česnek	22	MEDOKOMERC, s.r.o.	Český med květový 500 g
3	České houby, a.s.	Žampion zahradní	23	MEDOKOMERC, s.r.o.	Český med medovicový smrkový 500 g
4	České houby, a.s.	Hlíva ústřičná	24	MEDOKOMERC, s.r.o.	Český med lesní 500 g
5	MADETA a.s.	Celé portfolio (188 výrobků)	25	MEDOKOMERC, s.r.o.	Český med pastovaný 900 g
6	GURMÁN KLUB, s.r.o.	Česneková pomazánka	26	Mlékárna Olešnice a.s.	Máslo 125 g, 250 g
7	GURMÁN KLUB, s.r.o.	Bagetová vajíčková pomazánka	27	Mlékárna Otínoves s.r.o.	Sýr NIVA extra
8	GURMÁN KLUB, s.r.o.	Tvarůžková pomazánka s kmínem a pažitkou	28	Pekárna Tanvald Schneider s.r.o.	Chléb tmavý 1300g, 500g, 1000g
9	GURMÁN KLUB, s.r.o.	Jemná tvarůžková pomazánka	29	Pekárna Tanvald Schneider s.r.o.	Negrill 500 g
10	GURMÁN KLUB, s.r.o.	Šunková pomazánka	30	POEX Velké Meziříčí, a.s.	BIMBO BEZ PŘIDANÉ SOLI – bez lepku – extrudované kukuřičné krupky
11	GURMÁN KLUB, s.r.o.	Gurmánské vejce	31	POEX Velké Meziříčí, a.s.	Křehký plátek kukuřičný – bez lepku – extrudovaný výrobek
12	GURMÁN KLUB, s.r.o.	Švejkův salát	32	Tereos TTD, a.s.	Cukr bílý krystal 1 kg
13	GURMÁN KLUB, s.r.o.	Šunkový závitok v aspiku	33	Tereos TTD, a.s.	Cukr bílý krupice 1 g
14	GURMÁN KLUB, s.r.o.	Tvarohová pomazánka se šunkou a křenem	34	Tereos TTD, a.s.	Cukr moučka 1 kg s protihrudkujícími látkami
15	Intersnack a.s.	Bohemia Hradecké tyčinky Sůl a kmín, 100 g	35	Tři věže, s.r.o.	ORGANIC Čaj z Levandule Chodoňské
16	Intersnack a.s.	Bohemia Hradecké tyčinky ďábelské, 100 g	36	Vodňanská drůbež, a.s.	Skupinové portfolio (44 výrobků)
17	Intersnack a.s.	Bohemia Hradecké tyčinky sýrové, 90 g			
18	Intersnack a.s.	Bohemia Hradecké tyčinky grahamové, 90 g			
19	Intersnack a.s.	Bohemia Hradecké tyčinky sůl a kmín, 90 g			
20	JOSEVA s.r.o.	Český česnek			

CZ Testy

CZ TEST
POTRAVIN

V roce 2021 bylo zorganizováno 14 testů potravin včetně 5 testů společných se SZIF. Většina testů je plánována a výběr potravin je konzultován se sekce nebo svazy a na sensorické hodnocení jsou zváni do komise zástupci svazů, sekcí a výrobců.

1	běžné pečivo – rohlíky	9	meruňkové a jahodové džemy
2	bio bílé jogurty – společný test se SZIF	10	mléčné čokolády
3	čerstvé sýry – společný test se SZIF	11	rybí prsty
4	koblihy s ovocnou náplní	12	sýry s bílou plísní na povrchu
5	kuřecí maso – prsní a stehenní řízky – společný test se SZIF	13	šunky nejvyšší jakosti (dušené)
6	kysané zelí – test se SZIF	14	šunky oceněné značkou Klasa a Regionální potravinou společný test se SZIF
7	máslo		
8	máslové vánočky		

Projekt Hravě žij zdravě

Dne 7. 9. 2020 byl vyhlášen 14. ročník soutěže „Hravě žij zdravě“. Od tohoto data se registrovali učitelé se svými třídami a od 21. 9.2020 žáci jednotlivých zaregistrovaných tříd. Partnery ročníku se staly společnosti MADETA a.s., BONECO a.s., MORAVIA LACTO a.s., Danone a.s., a efko CZ s.r.o. Pro tento ročník byla obohacena lekce věnovaná pekařským výrobkům o popis kvasu a kvasových chlebů, vícezrnných a celozrnných pekař-

ských výrobků a byly rozšířeny přílohy o kuskus, bulgur a luštěniny. K dalšímu doplnění došlo u lekce věnované mléčným výrobkům o fermentované výrobky, probiotika a prebiotika.

Vhledem k aktuální epidemiologické situace a uzavření škol byla soutěž prodloužena do konce dubna 2021. Dokončit úspěšně soutěž se podařilo školám pouze

Projekt V rytmu zdraví

v sedmi krajích a to díky epidemické situaci. PK ČR velmi oceňuje pedagogy, kteří se i za ztížených podmínek soutěže se svými žáky zapojili. Ceny byly školám předány měsících květen a červen a to osobně nebo poštou. Přehled vítězných tříd podle pořadí v rámci ČR je uveden v následující tabulce.

Kraj	Škola
Zlínský	Základní škola Komňa 169
Ústecký	Základní škola Školská 196, Budyně nad Ohří
Olomoucký	Základní škola Černotín 56
Vysočina	Základní škola Jiřice 44
Jihomoravský	Základní škola 1. stupeň Masarykova 167, Hrušovany u Brna
Středočeský	Základní škola T. G. M. Školní 556/II, Poděbrady
Královéhradecký	Základní škola Lovčice 73

27. 9. 2021 otevřela PK ČR novou soutěž „V rytmu zdraví“. Tato soutěž navazuje na předcházející a je již čistě v režii komory. Projekt má opět pět lekcí, ale jejich obsah je upraven stávajícímu názoru odborníků na výživu, je využita pyramida výživy ministerstva zdravotnictví a lekce obsahují téma nakupování, skladování, zpracování a plýtvání potravinami (v souladu se Strategii WHO 5 klíčů pro prevenci alimentárních onemocnění), udržitelnost a některá loga na potravinách. Soutěž bude ukončena v únoru 2022 a ceny budou předány v průběhu jarních měsíců. Odborným garantem soutěže se stala Sekce nutričních terapeutů při České asociaci sester.

JEDINEČNÝ INTERNETOVÝ KURZ, KTERÝ NAUČÍ DĚTI I DOŠPĚLÉ CÍTIT SE FIT

Zdraví neznamená jen dobře a pravidelně jíst a sportovat, ale taky starat se o své okolí, zvažovat své chování. Jak na to?

Zapojte se do kurzu V rytmu zdraví!

– Jedinečná soutěž pro pátáky z celé ČR – 5 zajímavých lekcí – Nenahraditelné informace
Interaktivní úkoly – Spousta zajímavosti – Týmová spolupráce
– Skvělé ceny pro vítěze – Hlavní cenou bude výlet za zdravím a poznáním

Registrace učitelů od 27. 9. 2021
Spuštění soutěže pro páté ročníky základních škol od 11. 10. 2021.

www.vrytmuzdravi.cz / Fb @Vrytmuzdravi

partneři

POTRAVINÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY
MORAVIA LACTO
EFKO
BONECO
MORAVIA
MADETA
DANONE

Studentská soutěž „Studenti pro kvalitu potravin“

V září 2020 vyhlásila Potravinářská komora ČR 2. ročník dvoukolové soutěže „Studenti pro kvalitu potravin“ pro studenty bakalářského a magisterského studijního programu potravinářského zaměření. Školní kola probíhala v rámci běžně organizovaných vědeckých soutěží nebo konferencí a druhého ročníku se zúčastnily tři vysoké školy. Školní kola na VŠCHT a Mendelově univerzitě se uskutečnila on-line a ČZU školní kolo uspořádala v květnu již prezenčně.

Dne 21. 6. 2021 od 9,00 hodin proběhlo národní kolo 2. ročníku soutěže Potravinářské komory České republiky „Studenti pro kvalitu potravin“ on-line prostřednictvím MS Teams.

Členy hodnotící komise byli:

- Ing. Jan Pivoňka, Ph.D. (PK ČR) - předseda
- Ing. Dana Gabrovská, Ph.D. (PK ČR)
- Mgr. David Fajfr (PK ČR)
- Ing. Alena Saláková, Ph.D. (AF MENDELU)
- doc. Ing. Aleš Rajchl, Ph.D. (VŠCHT)
- prof. Ing. Lenka Kouřimská, Ph.D. (ČZU)

Přihlášené studentské práce:

1. **Bc. Zuzana Leischnerová:** Hodnocení jakostních parametrů dlouhozrajících sýrů (MENDELU) – výroba potravin a technologie
2. **Bc. Martin Liška:** Porovnání produkce listové zeleniny v bezpůdních systémech (ČZU) - kvalita potravin a technologie

3. **Bc. Vendula Němcová:** Hodnocení jakostních parametrů kozích jogurtů v závislosti na vstupní surovině (MENDELU) – kvalita potravin a technologie
4. **Bc. Kristýna Panušková:** Využití léčivých hub v reformulaci receptur fonadů a karamel typu Toffee a Fudge (VŠCHT) - výroba potravin a technologie
5. **Bc. Daniela Slavíková:** Evaluation of life cycle and nutrient content of Jamaican field crickets (*Gryllus assimilis*) reared on the dried rapeseed protein (ČZU) - výroba potravin a technologie
6. **Bc. Tereza Vrbová:** Fyzikálně-chemická charakteristika lipových a akátových medů původem z České republiky (VŠCHT) - výroba potravin a technologie

Národního kola 2. ročníku soutěže se zúčastnili postupující studentky a studenti ze školních kol. V rámci vlastního průběhu národního kola dostali soutěžící 10 minut na prezentaci práce a následovala krátká diskuse. Všichni účastníci měli možnost sledovat prezentace ostatních soutěžících. Po ukončení prezentací členové hodnotící komise nahlásili pořadí soutěžících a na jejich základě bylo vytvořeno celkové pořadí. Komise rozhodla o udělení dvou prvních míst, a to na základě vyrovnaných vysoce kvalitních prací.

Výsledky národního kola:

1. místo

Bc. Martin Liška: Porovnání produkce listové zeleniny v bezpůdních systémech (ČZU) - kvalita potravin a technologie

Bc. Daniela Slavíková: Evaluation of life cycle and nutrient content of Jamaican field crickets (*Gryllus assimilis*) reared on the dried rapeseed protein (ČZU) - výroba potravin a technologie

2. místo

Bc. Tereza Vrbová: Fyzikálně-chemická charakteristika lipových a akátových medů původem z České republiky (VŠCHT) - výroba potravin a technologie

3. místo

Bc. Kristýna Panušková: Využití léčivých hub v reformulaci receptur fonadů a karamel typu Toffee a Fudge (VŠCHT) - výroba potravin a technologie

Všichni soutěžící obdrželi certifikát za účast v národním školním kole 2. ročníku soutěže. Studenti umístění na prvních třech místech obdrželi certifikát za umístění. Všichni vítězové i účastníci obdrželi dále finanční odměnu. V září 2021 byl vyhlášen 3. ročník soutěže pro školní rok 2021/2022. Z vysokých škol projevil zájem: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Česká zemědělská univerzita v Praze, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Veterinární univerzita Brno a Mendelova univerzita v Brně.

PROJEKTY S FINANČNÍM PŘÍSPĚVKEM EU

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

No. 773400

SEAFOODTOMORROW (Nutritious, safe and sustainable seafood for consumers of tomorrow/Zvýšení dietních vlastností mořských plodů s aspektem na výživu, bezpečnost a udržitelnost pro budoucí spotřebitele)

Cílem evropského projektu z programu HORIZON 2020 s rozpočtem 7 milionů EUR je vyvinout inovativní, udržitelné řešení pro zlepšení dietních vlastností produkce z mořských živočichů v Evropě. Řešením výzvy k uspokojení rostoucí potřeby trhu pro bezpečné a udržitelné mořské plody bude projekt generovat nové znalosti pro rozvoj komerčních řešení k zlepšení socioekonomické a environmentální udržitelnosti evropského odvětví výroby a zpracování mořských živočichů.

Konsorcium 35 partnerů v 18 evropských zemích plní aktivity tříletého projektu ve správě koordinátora Instituto Português do Mar e da Atmosfera (IPMA)/Portugalsko.

K vytyčeným cílům projektu náleží zesílení využití ekologicky inovativních řešení, vyšší viditelnost inovativních řešení a vytváření škálovatelných trhů, ale i zvýšení dostupnosti zdravějších potravin z mořských živočichů s cílem zlepšit stravu a zdraví spotřebitelů. Konsorcium je postaveno na výzkumných týmech z 19 partnerských výzkumných a vývojových pracovišť, které jsou proslulé technologickým rozvojem špičkové kvality a silnou provázaností díky předchozím zkušenostem ve financování

(např. 7. Rámcový program, ECsafeSEAFOOD), tudíž se předpokládají úspěšné výstupy z činnosti. Kromě toho 4 výzkumné instituce a 13 malých a středních podniků s různorodými a doplňkovými zájmy v řešeních v rámci validace a optimalizace tvoří nedílnou součást konsorcia projektu.

Předpokládá se, že populace a hospodářský růst do roku 2050 povedou k zdvojnásobení poptávky po potravinách na celém světě. Jedním z hlavních úkolů tohoto století je zajištění produkce a spotřeby potravin ze sociálně, ekonomicky a environmentálně udržitelného hlediska. Mořské plody jsou jednou z nejdůležitějších potravinových komodit spotřebovaných v Evropě, protože jsou důležitým zdrojem živočišných bílkovin a jsou přirozeně bohaté na cenné živiny pro zdravou výživu. Proto je nezbytné rozvíjet nové metody produkce a zpracování mořských živočichů, které jsou šetrné k životnímu prostředí a transparentní, které podporují bezpečnost mořských živočichů v souladu s požadavky trhu.

Aktivity se zaměřují na udržitelnou produkci a zpracování výživných, bezpečných mořských produktů prostřednictvím demonstrace a prvního uplatnění ekologicky inovativních, trvale udržitelných řešení na mořské a potravinářské produkty pocházející z akvakultury. Návrh zohlední dopady v různých regionech a populační segmenty, jakož i specifika různých druhů mořských živočichů. Činnosti budou mimo jiné zahrnovat využití

vedlejších produktů z agro a mořských živočichů pro rozvoj udržitelných zdrojů akvakultury, umožňující výrobu produktů na míru pro spotřebitele, obohacených o specifické základní živiny, posouzení proveditelnosti náhražek soli v mořských plodech, ověření jejich stravitelnosti, atraktivity funkčnosti a výživy mořských plodů pro seniory a mládež, validaci strategie prevence/odstranění nečistot z mořských produktů a optimalizaci mimo jiné senzory a biosenzory pro hodnocení bezpečnosti. Konsorcium očekává posílení širšího využívání ekologicky inovativních řešení v důsledku většího počtu uživatelů, vyšší viditelnost těchto inovativních řešení, vytvoření trhů a zvýšení jejich úrovně, dostupnost zdravějších mořských živočichů s cílem zlepšit stravu a zdraví spotřebitelů.

Projekt se zaměřuje na validaci a optimalizaci komerčních řešení pro zlepšení socioekonomických aspektů a udržitelnost životního prostředí produkce z mořských živočichů a zpracovatelského průmyslu, při zajištění kvality výroby a bezpečnosti.

www.seafoodtomorrow.eu

No. 847040

ICCEE (Improving Cold Chain Energy Efficiency/Zlepšení energetické účinnosti v dodavatelských řetězcích pro výrobce mražených potravin, MSP)

Klíčovým cílem projektu ICCEE je usnadnit malým a středním podnikům (MSP) v řetězcích sektoru mražených potravin a nápojů realizaci opatření k energetické účinnosti (EEM) po vykonání energetických auditů u dodavatelských řetězců.

Projekt podporuje poskytování účinnějších schémat podpor, s ohledem na ustanovení čl. 7 směrnice 2012/27/EU pro schémata energetické účinnosti k EEO. Projekt ICCEE, financovaný z programu HORIZON 2020 (Podprogram budování kapacit na podporu provádění energetických auditů LC-SC3-EE-8-2018-2019), je 36 měsíční projekt s oficiálním zahájením plnění 1. září 2019. Vedle 13 partnerů projektu z Nizozemí, Itálie, Německa, Španělska, Belgie, Řecka a Rumunska je projekt koordinován Università degli Studi di Brescia (Itálie).

Zaměření na řetězce mražených potravin a nápojů v tomto odvětví je způsobeno značnými energetickými požadavky (chlazená přeprava, zpracování a skladování), s velkým potenciálem úspor. Implementace holistického přístupu, přesun z perspektivy jedné společnosti na hodnocení řetězce, vede k zvýšeným příležitostem EEM. Pro umožnění aktualizace EEM bude ICCEE a) zavádět a používat analytický nástroj energetické účinnosti na podporu a usnadnění rozhodování na různých organizačních

úrovních společnosti, a b) vybuduje personální program zaměřený na zaměstnance, příslušné zúčastněné strany a komunitu věnovanou podpoře změny energetické kultury v sektoru. Realizovatelnost EEM bude hodnocena na základě ekonomických, environmentálních a sociálních dopadů zahrnujících celý jejich životní cyklus a celý dodavatelský řetězec. Neenergetické přínosy a behaviorální aspekty budou také řešeny, stejně tak posouzena doporučení týkající se systémů financování pro malé a střední podniky.

První část školení díky spolupráci asociací v konsorciu oslovuje 300 společností prostřednictvím 20 národních seminářů. Na 4 seminářích je postupně vyškolenáno 32 společností. V posledním kroku ICCEE se zahájí e-learningové kurzy, které budou k dispozici i po ukončení projektu a osloví dalších 64 společností. ICCEE přinese úsporu primární energie (118 GWh/rok), zvýší investovaný kapitál do udržitelné energie (64 milionů €) a sníží emise skleníkových plynů (40 376 tun CO₂/rok). Činnosti zaměřené na budování kapacit umožňují zvýšit podíl zúčastněných stran ve znalosti a posílení jejich energetické kultury (2000 lidí). Výsledky ICCEE budou také podporovat tvůrce politiky v definování tímto „nedefinované“ politiky v sektoru.

V příštích měsících se PK ČR aktivně zapojí na plnění především v rámci pracovního balíčku (WP) 2, WP 4 a WP 5. WP2 bude zahrnovat analýzy a modely/algoritmy, na nichž rámec nástroje podpory k rozhodování pro potravinářský a nápojový sektor bude založen. V rámci WP4

budou zrealizována školení zaměstnanců a programy budování kapacit k zlepšení:

- firemní politiky směřující k energetické účinnosti,
- energetické kultury (motivace, změna chování, zmírnění vnímaných rizik a bariér) a
- iniciativy udržitelného dodavatelského řetězce. Cílem WP5 bude zajistit:
  - efektivní a přesvědčivou komunikaci s příslušnými zúčastněnými stranami;
  - dostupnost účinných nástrojů šíření, jako jsou webové stránky, informační bulletiny, konference a příručky, které zajistí využití výsledků projektu ICCEE;
  - použití nástroje vyvinutého v rámci WP3 s následnou verifikací v rámci WP4, k rozšíření jeho použití na další dodavatelské řetězce a sektory;
  - účinnou podporu vzdělávací akce s rozvojem vzdělávací platformy a účinného účastníka k zapojení do projektových aktivit;
  - rozšířený dopad projektu vytvořením průmyslové informační síťové platformy.

<https://iccee.eu/>

FoodSafety4EU

MULTI-STAKEHOLDER PLATFORM
FOR FOOD SAFETY IN EUROPE

No. 101000613

FOODSAFETY4EU (Multi-Stakeholder Platform for Food Safety in Europe/Evropská platforma pro bezpečné a výživné potraviny v Evropě)

Krok vpřed směrem k aktivnějšímu a kooperativnějšímu systému bezpečnosti potravin (Food Safety System, FSS) v Evropě představuje projekt FOODSAFETY4EU, který byl zahájen v lednu 2021 a jedním z partnerů konsorcia je také Potravinařská komora České republiky.

Cílem projektu financovaného Evropskou unií z programu HORIZON 2020 je navrhnout, vyvinout a spustit platformu pro různé skupiny uživatelů za účelem vytvoření sítě aktérů (například výzkumné organizace, kontrolní orgány) FSS na národní, evropské a mezinárodní úrovni. K usnadnění této spolupráce bude konsorcium rozvíjet znalosti a digitální nástroje k aktivaci společného procesu mezi těmito aktéry.

K budoucím přínosům platformy FoodSafety4EU patří:

1. Snížení současné roztříštěnosti FSS a usnadnění podstatné interakce mezi jejími aktéry ve víceúrovňovém systému.
2. Podpora Evropské komise a Evropského úřadu pro

bezpečnost potravin (EFSA) při řešení hlavních výzev v oblasti bezpečnosti potravin a formulování vhodných doporučení.

3. Zpřístupnění vybraných znalostí a dat (poskytnutím digitálních řešení) zvyšujících důvěru veřejnosti.

Nové digitální nástroje, společně navržené strategie a komunikační modely podpoří orgány pro bezpečnost potravin (FSA), agentury EU, tvůrce politik, vědce a občanskou společnost v koordinovaném přístupu, čímž přispějí k posílení přístupu EU k hodnocení rizik a komunikaci o riziku.

Evropská platforma umožňuje účastníkům systému bezpečnosti potravin účinně přistupovat k zdrojům a údajům, synchronizovat strategie výzkumu bezpečnosti potravin, sdílet a vyměňovat si vědecké poznatky a příspěvky pro budoucí FSS EU. Platforma podpoří interaktivní spolupráci mezi aktéry systému bezpečnosti potravin včetně zúčastněných stran a s občanskou společností. Kromě toho bude zřízeno Evropské fórum pro bezpečnost potravin, které bude oficiálně konsolidovat proces spolupráce partnerů a garantovat dlouhodobé rozhraní mezi vědou, politikou a společností. Nové digitální nástroje, společně navržené strategie a komunikační modely podpoří orgány pro bezpečnost potravin (FSA), agentury EU, tvůrce politik, vědce a občanskou společnost v koordinovaném přístupu, čímž přispějí k posílení přístupu EU k hodnocení rizik a komunikaci o riziku.

Evropskou síť v současné době tvoří 23 partnerů konsocia a 44 zúčastněných stran (orgány pro bezpečnost potravin, sdružení spotřebitelů, výzkumná centra atd.).

Vedle PK ČR, Státní zemědělské a potravinářské inspekce je v projektu zapojen za Českou republiku i Ústav analýzy potravin a výživy VŠCHT Praha, jenž zastává v projektu vůdčí roli v pracovní skupině orientované na *Definition of the Research and Innovation Framework for the future* policies a také pozici *East Hub leader*, kde bude koordinovat aktivity zaměřené na interakci mezi aktéry z různých oblastí (výzkumné organizace, kontrolní orgány, zástupci různých zájmových skupin, organizace zaměřené na šíření informací, apod.), kterých se týká bezpečnost potravin.

<https://foodsafety4.eu/>

Česká technologická
platforma pro
potravinu

Ing. Miroslav Koberna, CSc.
místopředseda řídicího výboru

”

Potravinářská komora ČR informuje pravidelně o své činnosti, postojích, názorech a stanoviscích nejen zástupce sdělovacích prostředků, ale také odbornou laickou veřejnost.

Česká technologická platforma pro potraviny (ČTPP) ustavená v roce 2006 sdružuje průmyslové podniky, sektorové organizace, prvovýrobce, výzkumné instituce, spotřebitelské organizace a orgány veřejné správy za účelem vytváření společných vizí, zejména pro výzkum, v potravinářském sektoru.

ČTPP od počátku vychází z aktivit a cílů Evropské technologické platformy FOOD FOR LIFE, jejímž je Potravinářská komora ČR zakládajícím členem a mezi které patří:

- podporovat udržitelný, úspěšný a konkurenceschopný český agro-potravinářský průmysl;
- zajišťovat širší zaměstnanost a podnikatelské příležitosti pro Českou republiku a celou Evropu;
- zajišťovat, aby se zdravá volba stala pro spotřebitele snadnou volbou;
- poskytovat oporu regulaci a podporovat vytváření politiky na národní i regionální úrovni;
- přispívat k udržitelnému rozvoji v tuzemsku i v Evropě;
- rozšiřovat schopnost českého a evropského agro-potravinářského průmyslu vytvářet a využívat tržní segmenty, které jsou méně citlivé na cenovou konkurenci;
- podporovat přístup „Od farmy po vidličku“ přidávající hodnotu podél potravinového řetězce.

Kromě toho patří mezi cíle zajišťovat účinnou a udržitelnou interakci mezi všemi zainteresovanými stranami, prezentovat nově definovaný Strategický výzkumný a inovační plán (SRIA) pro inovační potravinářskou výrobu, nabízet plán implementace, který bude zahrnovat mobilizaci zdrojů na podporu celoevropského výzkumu, školení, vzdělávání a šíření poznatků na bázi spolupráce, vytvářet u spotřebitelů větší důvěru v potraviny a potravinářské výrobky, významně snižovat náklady na potraviny

přispívající ke zlepšení zdraví populace, rozšiřovat dlouhodobé pracovní příležitosti v rámci českého a evropského potravinářství.

K naplňování těchto cílů přijímá ČTPP každoročně plán práce, jehož obsahem je naplňování společné vize České technologické platformy pro potraviny spolu s dalšími zainteresovanými stran z agro-potravinářského průmyslu a souvisejících odvětví, včetně maloobchodu, výzkumných institucí, regulačních orgánů a spotřebitelských organizací. Dlouhodobý akční plán vycházející z této vize zahrnuje veřejné a soukromé aktivity na poli výzkumu a vývoje, školení, výuky, budování kapacit, řízení inovací a požadovaných zařízení. ČTPP pracuje s rozsáhlými komunikačními aktivitami se všemi zainteresovanými členy i nečleny platformy (instituce, firmy apod.) a se spotřebiteli s cílem sjednocení informací a doporučení pro spotřebitele. ČTPP podporuje výzkum, který zvýší důvěru spotřebitele k potravinám, sníží národní a regionální výdaje na zdravotnictví, přispěje k výrobě potravin, která je ekonomicky, ekologicky i sociálně udržitelná. ČTPP se v tomto směru opírá o komunikační nástroje, kterými jsou její webové stránky, časopis Svět potravin, Poradenské centrum projektů a Skupina pro efektivní komunikaci. Aktivní je rovněž v oblasti účasti na schvalovacích, administrativních a rozhodovacích procesech spojených s podporou podnikání a výzkumu poskytovanou státními a jinými institucemi

V oblasti výzkumu navazuje ČTPP na priority stanovené Evropské technologické platformy (ETP) „FOOD FOR LIFE“, která stanovila obecný rámec pro potravinářský výzkum do roku 2020. Ob-

sah jednotlivých dokumentů ČTPP se postupně objevuje v řadě strategických záměrů a zásadní je, že se stává partnerem řady významných institucí a jako neopominutelný partner vystupuje např. také v koncepci zemědělství a potravinářství.

Díky národní podpoře poskytované ČTPP ministerstvem zemědělství od roku 2008 se daří realizovat publikační a komunikační výstupy. Kromě ucelené řady materiálů ETP a ČTPP byla publikována řada materiálů pracovních skupin a ČTPP sama se propaguje zejména v časopise Svět potravin, v němž má prostor pro informování nejširší veřejnosti o své činnosti. Významný byl i podíl v účasti na seminářích a konferencích v průběhu roku, který trvale zvyšuje povědomí o ČTPP u relevantních osob stejně tak jako informace zajišťované na samostatných webových stránkách ČTPP na adrese www.ctpp.cz.

ČTPP aktivně spolupracuje s odborem pro vědu a výzkum ministerstva zemědělství v rámci Koncepce zemědělského výzkumu a při realizaci rezortního výzkumného programu Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012 – 2020 (KUS) i s Akademií zemědělských věd a podílela se na formulování priorit a směrů potravinářského výzkumu, které byly ministerstvem i Radou vlády přijaty. V současnosti se zpracovává Koncepce výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství na léta 2023 – 2032.

Tyto priority se přenáší prostřednictvím setkání vedení ČTPP s ministrem zemědělství i na další sektorová ministerstva s odpovědností v oblasti potravinářské výroby a spotřeby. ČTPP má rovněž svého zástupce v poradních a hodnotitelských komisích ministerstva činných v oblasti vědy a výzkumu.

V roce 2008 ustavený vědecký výbor ČTPP, korespondující s výborem pro vědu a výzkum komory, na jehož činnosti se podílejí přední potravinářští odborníci z výzkumných ústavů a vysokých škol, intenzivně pracuje na širším zapojení ČTPP a jejích odborníků do evropských struktur ať již v ETP nebo v programu HORIZON 2020.

Priority ČTPP v roce 2021 byly stanoveny následovně:

Priorita „Výživová politika“:

- Reformulace potravin
- Komoditní témata (maso, mléko, obiloviny)

Priorita „Kvalita potravin“:

- Membránové procesy.
- České cechovní normy.
- Technologie v potravinářství

Priorita „Bezpečnost potravin a důvěra spotřebitele“:

- Antibiotika v potravinách
- Bezpečnost potravin
- Problémové nutrienty a alkohol

Priorita „Udržitelná a etická produkce“:

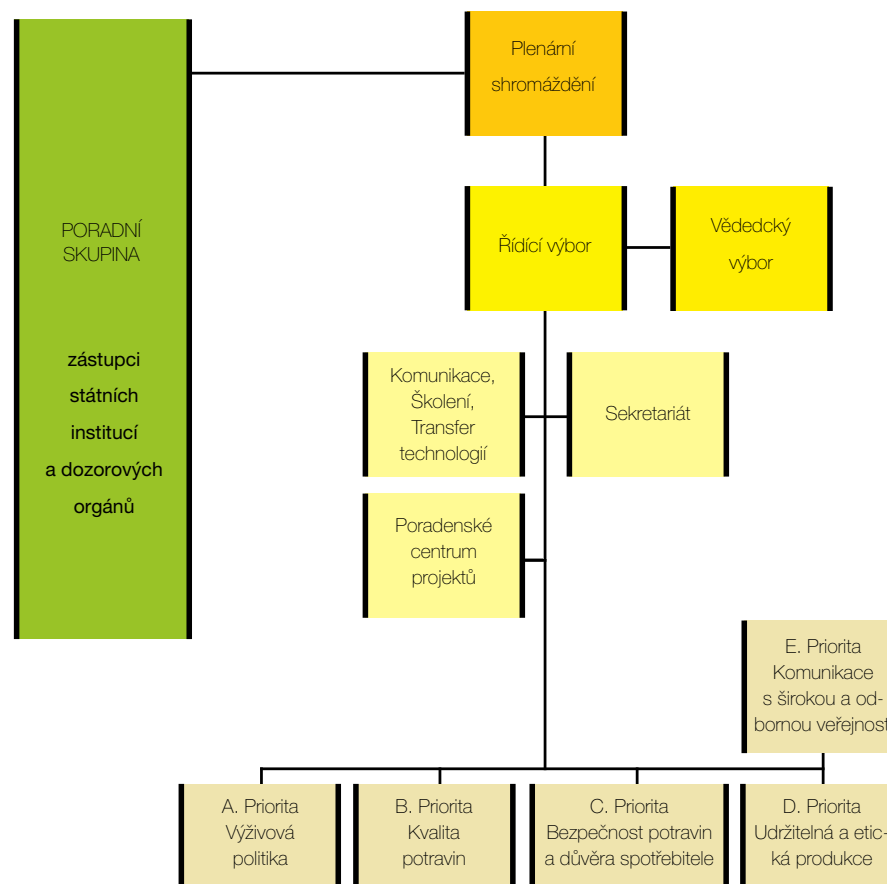
- Dvojitá kvalita
- Potravinový odpad a plýtvání potravinami
- Udržitelná výroba a spotřeba

Priorita „Komunikace s veřejností“:

- Výchova dětí ke zdravému životnímu stylu „Hravě žij zdravě“
- Informování spotřebitele a testy potravin „CZ Test“
- Aktivity na sociálních sítích

Organizační struktura ČTPP

Podrobné informace naleznete ve Výroční zprávě České technologické platformy pro potraviny za rok 2021 nebo ne webových stránkách platformy

www.ctpp.cz

Komunikace a vnější vztahy

Mgr. Helena Kavanová
manažerka komunikace / tisková mluvčí

”

Potravinářská komora ČR informuje pravidelně o své činnosti, postojích, názorech a stanoviscích nejen zástupce sdělovacích prostředků, ale také odbornou laickou veřejnost.

V roce 2021 jsme se soustředili na tato témata. **Novela zákona o potravinách a tabákových výrobcích, zákon o významné tržní síle, zákon o obalech, novela zákona o odpadech, označování výživových údajů na přední straně obalů, známější pod označením Nutri-Score, předsednictví České republiky v Radě Evropské Unie, energetická krize, Strategický plán společné zemědělské politiky, plynulé zásobování obyvatel potravinami v době krize, význam krátkých dodavatelských řetězců, kvalita a bezpečnost potravin, značky kvality aj.**

Potravinářská komora České republiky v roce 2021 připravila nové webové stránky na adrese www.foodnet.cz. Informace, komentáře, pozvánky a další příspěvky uveřejňujeme pravidelně na sociálních sítích.

Facebook Instagram Twitter LinkedIn YouTube

Potravinářská komora České republiky spolupracuje i na dalších informačních webech.

www.ctpp.cz
www.cechovninormy.cz
www.foodeservis.cz
www.reformulace.cz
www.vrytmuzdravi.cz
www.svetpotravin.cz / www.cz-test.cz

V roce 2021 se Potravinářská komora České republiky objevila v médiích celkem ve 1136 výstupech. Ve 28 případech se jednalo o televizi, 118 příspěvků odvysílal rozhlas, 210 výstupů se objevilo v tisku a 780 v online médiích.

Zprávy o činnosti, seminářích a akcích Potravinářské komory, stejně jako tiskové zprávy a stanoviska jsou pravidelně publikovány v médiích zaměřených na potravinářství (CZ Test, Retail Info Plus, Zboží & Prodej apod.), ale i v odborných týdenících Euro, Ekonom, denících (E15, idnes.cz), deníku Právo a zpravodajských televizích.

V roce 2021 byla PK ČR pravidelně citována ve zprávách ČTK i v ostatních médiích, převážně denících – Právo, MF DNES, Lidové noviny, Hospodářské noviny, které vycházely z vydaných tiskových zpráv. Citována byla zejména v souvislosti s fungováním potravinářského sektoru, kompenzacemi pro podnikatele z důvodů pandemie covid-19, energetickou krizí, zvyšováním nákladů a s tím souvisejícím růstem cen potravin.

V roce 2021 pokračovala pravidelná spolupráce s deníkem Právo, kde Potravinářská komora ČR v průběhu roku, zejména v sobotním vydání deníku formou celostránkových článků informovala o značce Český výrobek – garantováno PK ČR, o Českých cechovních normách, o jednotlivých oceněných produktech, ale i o jejich producentech, dále o problematice Zelené dohody pro Evropu, tzv. Green deal, rozhovor s prezidentkou PK ČR Danou Večeřovou a další.

Projekt Boží Dar – příběhy českých potravin

Projekt svým V. pokračováním navázal na předchozí sérii dokumentárního cyklu věnovaný českým potravinám. Cílem projektu je zvýšení pozitivního vnímání českého zemědělství a potravinářství českým spotřebitelem, významná spotřeba regionálních potravin a podpora vzdělávání v oblasti zdravé výživy a zdravého životního stylu. Důležitým aspektem je též vnímání kvality prezentované potraviny a její bezpečnosti ze strany spotřebitele. Odvysíláno bylo pět dílů.

Premiéra prvního dílu V. řady s názvem Kefír byla odvysílána na programu ČT2 v pátek 5. 11. 2021. Druhý díl s názvem Kuře v pátek 12. 11. 2021, třetí díl Kopr v pátek 19. 11. 2021, čtvrtý díl Salám Vysočina v pátek 26. 11. 2021 a poslední pátý díl Zelí v pátek 3. 12. 2021.

České cechovní normy

Projekt je zaměřen na zvýšení znalosti dobrovolného systému kvality „Česká cechovní norma“ českým spotřebitelem a ovlivnění jeho rozhodovacích procesů při nákupu potravin a nápojů. S tím souvisí podpora spotřeby tuzemských a regionálních potravin a podpora vzdělávání v oblasti správné výživy. Chceme upozornit spotřebitele, že nákupem tuzemských a regionálních produktů vyráběných v systémech kvality využívají nejkratší dodavatelský řetězec a tím chrání životní prostředí ve svém regionu.

Díky fungující kontrole podél celého výrobního procesu od farmy po vidličku na národní úrovni má u těchto výrobků 100 % garanci bezpečnosti a původu.

Online kampaň www.cechovninormy.cz byla publikována na YouTube a Facebooku. Na YouTube měla kampaň bezmála 380 tisíc shlédnutí, na Facebooku získala tato bannerová kampaň s názvem Záruka bezpečnosti potravin Česká cechovní norma 1 717 615 zobrazení. Premiéra proběhla 22. 6. 2022.

Současně proběhla online kampaň, která byla realizována formou PPC bannerové kampaně v obsahové síti Sklik (všechny weby Seznam.cz a jejich partnerské weby), kterou jsme zacílili na uživatele, kteří se zajímají o kvali-

tu potravin a je u nich tedy velká pravděpodobnost, že je bude téma České cechovní normy zajímat. Uživatelé se proklikem z těchto bannerů dostanou na připravenou landing page, kde najdou více informací o České cechovní normě.

Kampaň byla primárně cílená na dosah, tedy zobrazení. Celkově jsme dosáhli 3 074 133 impresí, což je naplnění cíle na 102 %. Nejlépe bannery fungovali na obecnějších webech Seznamu, jako je Seznam homepage, Novinky. atd.

U YouTube jsme dosáhli celkem 1 109 937 zobrazení, čímž jsme oproti plánu zobrazení splnili na 159 %. Díky kvalitnímu cílení a správě kampaní jsme zároveň přeplnili i shlédnutí, oproti plánovaným 280 000 jsme dokázali zajistit 378 578 shlédnutí, což je splnění cíle na 135 %. Z YouTube nejvíce fungovalo cílení na uživatele hledající informace o potravinách.

V PR kampani realizované na webech Denik.cz se nám podařilo přeplnit všechny stanovené cíle. V případě formátu hypertext jsme získali 3 166 501 impresí oproti plánovaným dvěma milionům, což činí naplnění cíle na 158 %. Cíl v podobě prokliků se nám podařilo taktéž přeplnit, a to téměř o 900 prokliků, což znamená naplnění cíle na 109 %. V případě PR článku na webech spadajících do sítě Denik.cz jsme cíl zobrazení splnili na 117 %.

Vaříme s Českou cechovní normou

Na konci roku jsme připravili pro zájemce videorecepty se surovinami a výrobky, které nesou značku kvality Česká cechovní norma. Jedná se o dva recepty polomáčené oříškové měsíčky a pečená kuřecí prsa se salátkem. Oba recepty jsou ke shlédnutí na YouTube PK ČR.

Potravinová zblízka

V předvolebním období jsme připravili podcast s názvem Potravinová zblízka, kde jsme položili zástupcům parlamentních politických stran tři otázky týkající se aktuálních problémů v oboru zemědělství a potravinářství. Podcast je k dispozici na platformě Spotify a na Facebooku Potravinářské komory České republiky. Zde si podcast poslechlo necelých 10 tisíc uživatelů.

Co je podle Vás největší problém potravinářského průmyslu u nás event. v Evropě? Proč je v potravinářství a zemědělství takový nedostatek pracovníků? Co Vám chybí na českém trhu s potravinami?

Odpovídal Miroslav Toman (ČSSD), Pavel Čížek (STAN), Radek Holomčík (Česká pirátská strana), Petr Bendl (ODS), Vojtěch Filip (KSČM), Radim Fiala (SPD), Marian Jurečka (KDU-ČSL), Jaroslav Faltnýnek (ANO), zástupce TOP09 si čas na naše otázky nenašel.

Projekt Žijeme jídlem / Půda, jídlo, život

Žijeme jídlem je společným projektem Potravinářské komory ČR a Agrární komory ČR. Cílem projektu je představit veřejnosti moderní pěstování, skladování a zpracování kvalitních tuzemských potravin v České republice. Moderátorka a kuchařka v jedné osobě Chili Ta Tuy navštívila celkem 8 zemědělských a potravinářských podniků a zjistila, co vše předchází široké nabídce kvalitních českých potravin v prodejní síti. Společně s Chili jsme navštívili vybrané producenty: pěstitele jablek, brambor a cibule, zpracovatele hovězího masa a uzenin, mlékárnu, pekárnu nebo chovatele vepřového masa a nosnic. Chili, v pořadu Žijeme jídlem, poté podle svého receptu z konkrétní potraviny uvařila. Diváci se můžou těšit na kombinaci tradičních českých potravin a netradičního receptu podle Chili. Seriál uvedla v listopadu 2021 televize Stream. Díly byly odvysílány na TV Stream ve čtvrtek a v pondělí.

Jablko je tradiční české ovoce. Máme důvod, proč být na něj hrdí?

(Jablka – Bohemia Apple) 10. 11. 2021

České mleté hovězí aneb co musí udělat řezník, než se dostane maso na váš stůl

(Hovězí maso - Uzenin Příbram) 17. 11. 2021

Jaké je tajemství Všečtarské cibule? Seznamte se s plodinou, která je základem receptů

(Cibule – Zemědělské družstvo Všečtary) 21. 11. 2021

Poděbrady, to nejsou jenom lázeňské oplatky.

Chili v tomto krásném městě na Labi ochutná i tvaroh! (Mléko a mléčné výrobky - Polabské mlékárny) byl odvysílán 24. 11. 2021.

V 16. století připlula z Jižní Ameriky, dnes je u nás jako doma. Seznamte se s bramborou!

(Brambory – Hanka Mochov) 28. 11. 2021

Co je Švýcarská metoda chovu? V Choťovicích si dávají záležet, aby se vepřiči měli dobře

(Vepřové maso – Farma Choťovice) 1. 12. 2021

Bez slepice není vejce a bez nich by nebyl kompletní ani náš seriál!

(Vejce – Česká drůbež) 8. 12. 2021

Odhalte tajemství lokálního chleba, který překvapivě nepečou jen v malé rodinné pekárně

(Pečivo – Penam) 12. 12. 2021

Celkem měly všechny díly 1.154.169 shlédnutí.

Vše o projektu najdete na:
www.zijeme-jidlem.cz

V rámci projektu V rytmu zdraví jsme připravili animovaný spot o plýtvání potravinami s názvem Potraviny jsou cenné.

Vše najdete na YouTube Potravinářské komory České republiky, České cechovní normy, Žijeme jídlem a Boží dary – příběhy potravin.

Další aktivitou byla propagace a informování formou informačních letáků, které byly k dispozici rovněž v elektronické podobě pro širokou veřejnost s ochotou se vzdělávat. Distribuce proběhla na veletrhu Země živitelka a dalších akcích, vybrané materiály jako příloha časopisu CZ TEST.

Vánoční tisková konference se uskutečnila již prezenčně 9. prosince 2021 v Galerii Černá labuť v Praze s názvem Aktivity a úspěchy Potravinářské komory České republiky v roce 2021 a co nás čeká v roce příštím?

Na programu bylo ohlédnutí za rokem 2021, schválenými zákony, zajímavými projekty, vzdělávacími akcemi a dalšími novými aktivitami Potravinářské komory a České technologické platformy pro potraviny.

Představenstvo (stav k 31/12/2021)

BEDNÁŘ David, Ing.
BERÁNEK Ondřej, Ing.
COUFAL Stanislav, Ing.
DŘÍZAL Jaromír, Ing.
DVOŘÁČEK Pavel, Ing.
FROLÍKOVÁ Martina, Ing.
GOJIŠ Oldřich, MVDr.
JEŽKOVÁ Jana, Ing.
JIRÁK Martin
KALOUSOVÁ Pavlína, Mgr.
KOLÁŘ Martin, Ing., Ph.D.
KRYSTIÁN Martin, Ing.
KUBISKA Zdeněk, Ing.
KURČÍK Jaroslav, Ing.

Drůbežářský závod Klatovy, a.s.
BOHEMIA SEKT, s.r.o.
Moravia Lacto a.s.
Svaz pekařů a cukrářů v České republice, z.s.
RUDOLF JELÍNEK a.s.
Orkla Food Česko a Slovensko, a.s.
INTERLACTO, spol. s r. o.
Mattoni 1873 a.s.
GURMÁN KLUB, s.r.o.
Plzeňský Prazdroj a.s.
Tereos TTD, a.s.
OLMA, a.s.
Spolek pro komodity a krmiva
PENAM, a.s.

LUKEŠ Jan
MATES František, MVDr.
MOTEJZÍK Čestmír
PILČÍK Karel
POJER Josef, Dr.
PRAŽAN Jiří, Ing.
STRNAD Hynek, Ing.
ŠTĚPÁNEK Zdeněk, Ing.
TEPLÝ Milan, Ing.
TŮMOVÁ Ivana
TOMÁŠ Pavel, Ing.
VÁVROVÁ Marie, Ing.
VEČEŘOVÁ Dana, Ing.

CARLA spol. s r.o.
Sdružení drůbežářských podniků
MASO UZENINY PÍSEK, a.s.
Český svaz zpracovatelů masa
Českomoravský cukrovarnický spolek
Svaz výrobců nealkoholických nápojů
Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-
lihovarského průmyslu
BONECO a.s.
MADETA a.s.
Mondelez Czech Republic s.r.o.
PT servis konzervárna spol. s r. o.
LYCKEBY CULINAR a.s.
Potravinařská komora České republiky

Výkonná rada (stav k 31/12/2021)

DVOŘÁČEK Pavel, Ing. viceprezident PK ČR	RUDOLF JELÍNEK, a.s
KURČÍK Jaroslav, Ing. viceprezident PK ČR	PENAM, a.s.
PILČÍK Karel viceprezident PK ČR	Český svaz zpracovatelů masa
ŠTĚPÁNEK Zdeněk, Ing. viceprezident PK ČR	BONECO a.s.
TEPLÝ Milan, Ing. viceprezident PK ČR	MADETA a.s.
VEČEŘOVÁ Dana, Ing. prezidentka PK ČR	Potravinářská komora České republiky

Výbory (stav k 31/12/2021)

Legislativní výbor

předsedkyně výboru: Bártová Jana, Ing.

Výbor pro životní prostředí

předsedkyně výboru: Ježková Jana, Ing.

Výbor pro obchod a marketing

předseda výboru: Teplý Jan, Ing.

Dozorčí rada (stav k 31/12/2021)

Payer Petr, Ing.	MADETA, a.s.	Předseda
Kabeš Tomáš, Ing.	JH GROUP, spol. s r.o.	Člen
MAŇÁSEK Miroslav, Mgr., MBA	Savencia Fromage & Dairy Czech Republic, a.s.	Člen

Sekce (stav k 31/12/2021)

Sekce dodavatelů technologií

Sekce pro mléko

předseda sekce: Fajfr David, Mgr.

Sekce lahůdek

předseda sekce: Štěpánek Zdeněk, Ing.

Sekce surovin a přípravků pro pekařskou a cukrářskou výrobu

předseda sekce: Mach Petr, Ing.

Sekce zmrazených potravin a zmrzlin

předseda sekce: Rubáš Antonín, MVDr.

Řádní členové PK ČR / Společnosti (stav k 31/12/2021)

AG FOODS Group a.s.	DELIMAX a.s.	Liqui B Zámecký ovocný lihovar Blatná s.r.o.	POLABSKÉ MLÉKÁRNY a.s.
AGRO Jesenice u Prahy a.s.	Devro s.r.o.	LYCKEBY CULINAR a.s.	PROFROST a.s.
AGROFERT, a.s.	DOBŠICKÉ TĚSTOVINY s.r.o.	MADETA a. s.	PROQIN s.r.o.
ALIKA a.s.	Drůbežářský závod Klatovy a.s.	Mars Czech s.r.o.	Předměřická a.s.
ALIMPEK spol. s r.o.	Eligo 10 s.r.o.	MASO UZENINY PÍSEK, a.s.	PT servis konzervárna spol. s r.o.
ALIMPEX - Louny spol. s r.o.	Emco spol. s r. o.	MASO UZENINY POLIČKA, a.s.	RABBIT Trhový Štěpánov a.s.
AROCO, spol. s r.o.	EURO FRIGO Praha spol. s r.o.	Mattoni 1873 a.s.	RAVY CZ a.s.
ARTIFEX INSTANT, s.r.o.	EXTRUDO Bečice s.r.o.	MEDOKOMERC s.r.o.	RUDOLF JELÍNEK a.s.
AVEC provide CZ, s.r.o.	F&N dodavatelé, s.r.o.	MILCOM a.s.	Savencia Fromage & Dairy Czech Republic, a.s.
backaldrin s.r.o.	Fjord Bohemia s.r.o.	Mlékárna Hlinsko, a.s.	SEMIX PLUSO, spol. s r.o.
BEAS, a.s.	FRUTA Podivín, a.s.	Mlékárna Klatovy, s.r.o.	Slovácká Fruta, a.s.
Bidfood Czech Republic s.r.o.	FUNGHI CZ, a.s.	Mlékárna Kunín, s.r.o.	STOCK Plzeň-Božkov s.r.o.
Bohemia Apple, družstvo	GURMÁN KLUB, s.r.o.	Mlékárna Olešnice a.s.	SVOBODA-výroba domácích knedlíků, s.r.o.
Blanická s.r.o.	Hamé s.r.o.	Mlékárna Pragolaktos, a.s.	ŠUMAVSKÝ PRAMEN a.s.
BOHEMIA SEKT, s.r.o.	Hügli Food s.r.o.	Mondelez Czech Republic s.r.o.	TANY, spol. s r.o.
Bohušovická mlékárna, a.s.	CH-MONT s.r.o.	Moravia Lacto a.s.	Tereos TTD, a.s.
BONECO a.s.	INTERLACTO, spol. s r.o.	Nestlé Česko s.r.o.	UNILEVER ČR, spol. s r.o.
Budějovický Budvar, národní podnik, Budweiser Budvar, National Corporation, Budweiser Budvar, Entreprise Nationale	IREKS ENZYMA s.r.o.	NOVA, a.s.	UNITED BAKERIES a.s.
CARLA spol. s r.o.	J & K řeznictví, a.s.	OLMA, a.s.	ÚSOVSKO FOOD a.s.
CATUS spol. s r.o.	JEMČA a.s.	Orkla Foods Česko a Slovensko a.s.	VALDEMAR GREŠÍK - NATURA s. r. o.
Coca-Cola Česká Republika s.r.o.	JH GROUP, spol. s r.o.	Orkla Food Ingredients Česko s.r.o.	VÍNO BLATEL, a.s.
Crocodile ČR, spol. s r.o.	Jihočeské Jerky s.r.o.	PENAM, a.s.	VOC ZNOJMO, z.s.
ČEROZFRUCHT s.r.o.	Kitl s.r.o.	PIKA, a.s.	Vodňanská drůbež, a.s.
ČESKÉ HOUBY a.s.	Kofola a.s.	Pivovar Protivín, a.s.	XAVEROV trade, a.s.
Danone a.s.	KONKRODIA, spol. s r.o.	Pivovar Samson s.r.o.	ZÁRUBA FOOD a.s.
	Kostelecké uzeniny a.s.	Plzeňský Prazdroj, a. s.	ZNOVÍN ZNOJMO, a.s.
	LACRUM Velké Meziříčí, s.r.o.	POEX Velké Meziříčí, a.s.	

Řádní členové PK ČR / Společenstva (stav k 31/12/2021)

Asociace výrobců lahůdek z.s.

Česká asociace barelových watercoolerů ČABW z.s.

Českomoravská drůbežářská unie, z.s.

Českomoravský cukrovarnický spolek

Českomoravský svaz mlékárenský z.s.

Český svaz pivovarů a sladoven, z.s.

Český svaz zpracovatelů masa

ČESKÝ ŠKROBÁRENSKÝ SVAZ

Rybářské sdružení České republiky

Sdružení drůbežářských podniků

Společenstvo mlynářů a pekařů ČR, z.s.

Spolek pro komodity a krmiva

Svaz lihovarů České republiky

Svaz minerálních vod, z. s.

Svaz pekařů a cukrářů v České republice, z.s.

Svaz průmyslových mlýnů České republiky

Svaz vinařů České republiky, z. s.

Svaz výrobců nealkoholických nápojů

Unie destilátérů z.s.

Unie výrobců a dovozců lihovin České republiky

VINAŘSKÁ UNIE ČR, z. s.

Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko -
lihovarského průmyslu

Partneři PK ČR (stav k 31/12/2021)

AGRAL s.r.o.

AGROTRADE, a.s.

Alchimica s.r.o.

Allivictus s.r.o.

ALS Czech Republic, s.r.o.

BARENTZ spol. s r.o.

Bohemia Certification s.r.o.

BOHEMIACHLAD Praha s.r.o.

Brenntag CR s.r.o.

CERT-ACO, s.r.o.

COINTRA s.r.o.

CWP výživové poradenství s.r.o.

Česká a slovenská asociace pro speciální potraviny, spolek

Česká zemědělská univerzita v Praze

EKO-KOM, a.s.

EKO-LAB Žamberk spol. s r. o.

EUROFINS CZ, s.r.o.

Ferrero Česká s.r.o.

FOODSERVIS s.r.o.

Ing. Jindra Jirešová

Ing. Pavla Thůmová

LAKTEA,o.p.s.

Leona Petrová

Mendelova univerzita v Brně

METAROM, a.s.

MVDr. Šotola s.r.o.

P.V. Service, spol. s r.o.

Patria Corporate Finance, a.s.

PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.

Philip Morris ČR a.s.

Střední průmyslová škola potravinářství a služeb Pardubice

Střední škola zemědělská a potravinářská, Klatovy

TŮV SŮD Czech s.r.o.

Veletrhy Brno, a.s.

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a.s.

Výzkumný ústav potravinářský Praha, v. v. i.

I Sekretariát

Adresa:

Areál Klimacentrum, a.s.,
Počernická 96/272, 108 03
Praha 10-Malešice
Telefon: +420 296 411 187
e-mail: foodnet@foodnet.cz
www.foodnet.cz

Ing. Dana Večeřová
prezidentka

Ing. Miroslav Koberna, CSc.
ředitel pro programování a strategii

Mgr. David Fajfr
ředitel pro Společnou zemědělskou politiku
a strukturální fondy

Ing. Dana Gabrovská, Ph.D
vedoucí oddělení pro vědu, výzkum
a inovace

Ing. Bc. Eliška Křížová
vedoucí legislativního oddělení

Bc. Kristina Tomanová
vedoucí oddělení administrativní
a projektové činnosti

Ing. František Sládek, CSc.
oddělení administrativní a projektové
činnosti

Lenka Vondrušková
oddělení administrativní a projektové
činnosti

Mgr. Helena Kavanová
manažerka komunikace/tisková mluvčí

Vydavatel:
Potravinářská komora České republiky

Vydáno:
duben 2022, Praha

Potravinářská komora České republiky

Počernická 96/272, 108 03 Praha 10-Malešice
tel.: +420 296 411 187

Praha 2022

---

www.foodnet.cz | www.ctpp.cz | www.cechovninormy.cz | www.reformulace.cz | www.vrytmuzdravi.cz

---

